

TEO LT, AB

**FINANSINĖS ATASKAITOS,
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
IR NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

UŽ 2008 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

TURINYS

Puslapis

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3 - 4
FINANSINĖS ATASKAITOS	5 - 56
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA	5
BALANSAS	6
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA	7
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	8 - 9
FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	10 - 56
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	57 – 100

UAB „PricewaterhouseCoopers”

J.Jasinskio g. 16B

LT-01112 Vilnius

Telefonas (8 5) 239 2300

Faksas (8 5) 239 2301

El.p. vilnius@lt.pwc.com

www.pwc.com/lt

Nepriklausomo auditoriaus išvada

TEO LT, AB akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome čia pridėtų, 5 – 56 puslapiuose pateiktų, TEO LT, AB ir jos dukterinių įmonių (toliau visos kartu – Grupė) konsoliduotų finansinių ataskaitų ir TEO LT, AB (toliau – Bendrovė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2008 m. gruodžio 31 d. balansas ir tuomet pasibaigusių metų pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos bei apibendrinti reikšmingi apskaitos principai ir kitos aiškinamojo rašto pastabos, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Ši atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos, skirtos finansinių ataskaitų parengimui ir teisingam pateikimui be reikšmingų netikslumų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą; tinkamų apskaitos principų pasirinkimą ir taikymą; ir pagal aplinkybes tinkamų apskaitinių įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti apie šias finansines ataskaitas savo nuomonę. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Audito metu atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, patvirtinančius sumas ir atskleidimus finansinėse ataskaitose. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo bei reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos finansinėse ataskaitose rizikos įvertinimo. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus kontroles, susijusias su finansinių ataskaitų parengimu ir teisingu pateikimu tam, kad galėtų nustatyti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytų apskaitos principų tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nuomonė

Mūsų nuomone, pridėtosios finansinės ataskaitos pateikia tikrą ir teisingą Grupės ir Bendrovės 2008 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties bei tuomet pasibaigusių metų jų veiklos rezultatų ir pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

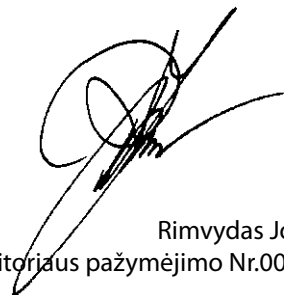
Be to, mes perskaitėme 57 – 100 puslapiuose pateiktą Konsoliduotą metinį pranešimą už 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir nepastebėjome jokių reikšmingų jame pateiktos finansinės informacijos neatitikimų lyginant su 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų audituotomis finansinėmis ataskaitomis.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Christopher C. Butler
Partneris

Vilnius, Lietuvos Respublika
2009 m. kovo 23 d.

Rimvydas Jogėla
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

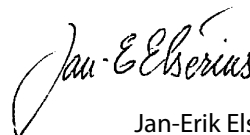
Patvirtinta Visuotinio akcininkų susirinkimo
2009 m. balandžio 28 d.

		Gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
	Pastaba	2008	2007	2008	2007
Pajamos	5	826 267	793 450	804 026	771 527
Kitos pajamos	6	7 980	4 056	32 262	35 231
Su darbuotojais susijusios sąnaudos		(183 382)	(160 564)	(146 360)	(132 235)
Tinklų sujungimo sąnaudos		(119 997)	(119 460)	(119 997)	(119 460)
Kitos veiklos sąnaudos	7	(183 697)	(171 638)	(212 170)	(192 196)
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	13	(166 833)	(166 696)	(157 817)	(159 559)
Kitas grynasis pelnas (nuostoliai)	8	1 900	6 318	1 831	6 109
Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimas	15	-	-	(1 488)	-
Veiklos pelnas		182 238	185 466	200 287	209 417
Finansinės veiklos pajamos		7 557	11 463	7 454	11 351
Finansinės veiklos sąnaudos		(295)	(782)	(266)	(768)
Finansinės veiklos grynosios sąnaudos/pajamos	9	7 262	10 681	7 188	10 583
Pelnas prieš apmokestinimą		189 500	196 147	207 475	220 000
Pelno mokestis	10	(29 592)	(33 317)	(27 193)	(31 833)
Pelnas už metus		159 908	162 830	180 282	188 167
Vienai akcijai tenkantis paprastasis ir sumažintas pelnas už Bendrovės akcininkams priskirtiną pelną (Lt vienai akcijai)					
	11	0,21	0,21	0,23	0,24

10–56 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

5–56 puslapiuose pateiktas finansines ataskaitas 2009 m. kovo 20 d. patvirtino Bendrovės valdyba ir jos vardu pasirašė Generalinis direktorius ir Finansų tarnybos vadovas:

Arūnas Šikšta
Generalinis direktorius

Jan-Erik Elsėrius
Finansų tarnybos vadovas

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

BALANSAS

Patvirtinta Visuotinio akcininkų susirinkimo
2009 m. balandžio 28 d.

		Gruodžio 31 d.			
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
Pastaba		2008	2007	2008	2007
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Ilgalaikis materialusis turtas	13	669 413	657 962	627 465	617 172
Nematerialusis turtas	14	41 792	29 643	32 895	21 569
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones	15	-	-	30 251	31 739
Prekybos ir kitos gautinos sumos	17	5 563	3 166	5 563	3 166
		716 768	690 771	696 174	673 646
Trumpalaikis turtas					
Atsargos		8 888	4 943	8 787	4 879
Prekybos ir kitos gautinos sumos	17	118 682	121 691	124 794	124 776
Gautina pelno mokesčio trumpalaikė dalis		3 159	5 749	1 759	2 000
Investicijos laikomos iki išpirkimo	18	111 866	116 726	111 866	101 492
Paskolos bankams	19	60 429	-	60 429	-
Investicijos, skirtos prekiauti		0	34 561	0	34 561
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	20	149 898	229 350	141 451	220 117
Turtas, skirtas parduoti	21	12 933	1 851	12 933	108
		465 855	514 871	462 019	487 933
Turto iš viso		1 182 623	1 205 642	1 158 193	1 161 579
NUOSAVYBĖ					
Kapitalas ir rezervai priskirtini Bendrovės akcininkams					
Akcinis kapitalas	22	814 913	814 913	814 913	814 913
Nuosavos akcijos	22	(120 000)	(120 000)	(58 514)	(58 514)
Įstatymo numatytas rezervas	23	81 499	81 499	81 499	81 499
Nepaskirstytas pelnas		259 818	294 167	183 376	197 298
Nuosavybės iš viso		1 036 230	1 070 579	1 021 274	1 035 196
ĮSIPAREIGOJIMAI					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	25	5 972	6 809	5 972	6 809
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	26	5 757	9 530	1 069	6 064
Subsidijos	27	1 361	2 768	1 361	2 768
Ateinančio laikotarpio pajamos	24	1 605	1 900	1 043	1 244
		14 695	21 007	9 445	16 885
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Prekybos, kitos mokėtinos sumos ir sukaupiti įsipareigojimai	24	129 268	112 047	125 138	107 593
Pelno mokesčio įsipareigojimai		-	104	-	-
Paskolos	25	836	805	836	805
Atidėjiniai	28	1 594	1 100	1 500	1 100
		131 698	114 056	127 474	109 498
Įsipareigojimų iš viso		146 393	135 063	136 919	126 383
Nuosavybės ir įsipareigojimų iš viso		1 182 623	1 205 642	1 158 193	1 161 579

10–56 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Arūnas Šikšta
Generalinis direktorius

Jan-Erik Elsėrius
Finansų tarnybos vadovas

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Patvirtinta Visuotinio akcininkų susirinkimo
2009 m. balandžio 28 d.

GRUPĖ		Išstatinis kapitalas	Nuosavos akcijos	Išstatymų numatytas rezervas	Valiutų perskai- čiavimo rezervas	Nepa- skirstytas pelnas	Nuosavybė viso
	Pastaba						
Likutis 2007 m. sausio 1 d.		814 913	(120 000)	81 499	(1)	333 301	1 109 712
Valiutų perskaičiavimo skirtumai		-	-	-	1	9	10
Grynasis pelnas		-	-	-	-	162 830	162 830
Pripažintų pajamų ir sąnaudų už 2007 m. iš viso		-	-	-	1	162 839	162 840
Išmokėti dividendai už 2006 m.	12	-	-	-	-	(201 973)	(201 973)
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.		814 913	(120 000)	81 499	-	294 167	1 070 579
Likutis 2008 m. sausio 1 d.		814 913	(120 000)	81 499	-	294 167	1 070 579
Kiti pasikeitimai		-	-	-	-	(53)	(53)
Grynasis pelnas		-	-	-	-	159 908	159 908
Pripažintų pajamų ir sąnaudų už 2008 m. iš viso		-	-	-		159 855	159 855
Išmokėti dividendai už 2007 m.	12	-	-	-	-	(194 204)	(194 204)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.		814 913	(120 000)	81 499	-	259 818	1 036 230
BENDROVĖ							
	Pastaba						
Likutis 2007 m. sausio 1 d.		814 913	-	81 499	-	211 104	1 107 516
Išmokėti dividendai už 2006 m.	12	-	-	-	-	(201 973)	(201 973)
Grynasis pelnas		-	-	-	-	188 167	188 167
Nuosavos akcijos		-	(58 514)	-	-	-	(58 514)
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.		814 913	(58 514)	81 499	-	197 298	1 035 196
Likutis 2008 m. sausio 1 d.		814 913	(58 514)	81 499	-	197 298	1 035 196
Išmokėti dividendai už 2007 m.	12	-	-	-	-	(194 204)	(194 204)
Grynasis pelnas		-	-	-	-	180 282	180 282
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.		814 913	(58 514)	81 499	-	183 376	1 021 274

10–56 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Arūnas Šikšta
Generalinis direktorius

Jan-Erik Elsérius
Finansų tarnybos vadovas

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Patvirtinta Visuotinio akcininkų susirinkimo
2009 m. balandžio 28 d.

		Gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
	Pastabos	2008	2007	2008	2007
Įprastinė veikla					
Pelnas už metus iš tęsiamos veiklos		159 908	162 830	180 282	188 167
Pelno mokestis	10	29 592	33 317	27 193	31 833
Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	13	166 833	166 696	157 817	159 559
Dividendai gauti iš dukterinių įmonių	6	-	-	(24 000)	(30 800)
Kitas pelnas ir nuostoliai	8	(1 900)	(6 318)	(1 831)	(6 109)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nurašymai		108	901	121	59
Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimas	15	-	-	1 488	-
Palūkanų pajamos		(15 495)	(15 440)	(15 824)	(15 703)
Palūkanų sąnaudos	9	289	320	288	320
Kiti nepiniginiai sandoriai		-	153	-	135
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas (išskyrus dukterinių įmonių įsigijimo ir pardavimo efektą):					
Atsargos		(3 865)	3 211	(3 827)	3 177
Prekybos ir kitos gautinos sumos		(8 505)	(14 503)	(9 739)	(13 413)
Prekybos, kitos mokėtinos sumos ir sukaupti įsipareigojimai		12 655	7 621	11 368	8 381
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos		339 620	338 788	323 336	325 606
Sumokėtos palūkanos		(289)	(350)	(288)	(349)
Gautos palūkanos		7 515	12 726	8 120	13 223
Sumokėtas pelno mokestis		(30 882)	(57 330)	(31 947)	(45 089)
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		315 964	293 834	299 221	293 391

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA (TĘSINYS)

		Gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
Pastabos		2008	2007	2008	2007
Investicinė veikla					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pirkimas		(175 964)	(182 175)	(167 497)	(167 985)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto pardavimas		1 633	11 974	3 706	11 262
Investicijų, laikomų iki išpirkimo, įsigijimas, paskolų bankams suteikimas		(575 001)	(260 000)	(575 001)	(245 000)
Investicijų, laikomų iki išpirkimo, pardavimas, paskolų bankams susigrąžinimas		527 417	186 960	511 906	186 960
Prekybai skirtų investicijų pardavimas		35 411	-	35 411	-
Dukterinių įmonių įsigijimas		(16 078)	-	(16 078)	-
Pardavimui skirto turto ir akcijų pardavimas		2 175	1 714	2 175	1 714
Suteiktos paskolos		-	(2 597)	(1 500)	(10 597)
Grąžintos paskolos		-	150 000	-	156 084
Gauti dividendai		-	-	24 000	30 800
Grynieji pinigų sratai, panaudoti investicinėje veikloje		(200 407)	(94 124)	(182 878)	(36 762)
Finansinė veikla					
Grąžintos paskolos		(805)	(968)	(805)	(964)
Bendrovės akcininkams išmokėti dividendai	12	(194 204)	(201 973)	(194 204)	(201 973)
Išpirktos nuosavos akcijos		-	-	-	(58 514)
Grynieji pinigų sratai, panaudoti finansinėje veikloje		(195 009)	(202 941)	(195 009)	(261 451)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		(79 452)	(3 231)	(78 666)	(4 822)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimas					
Metų pradžioje		229 350	232 581	220 117	224 939
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		(79 452)	(3 231)	(78 666)	(4 822)
Metų pabaigoje	20	149 898	229 350	141 451	220 117

10–56 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Arūnas Šikšta
Generalinis direktorius

Jan-Erik Elsérius
Finansų tarnybos vadovas

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS

1 Bendroji informacija

TEO LT, AB (toliau – Bendrovė) įregistruota kaip akcinė bendrovė 1997 m. birželio 16 d. 2006 m. gegužės 5 d. Bendrovė buvo pervadinta iš AB „Lietuvos telekomas“ į TEO LT, AB. Bendrovė įsikūrusi Lietuvos sostinėje – Vilniuje. Bendrovės registruotas buveinės adresas: Savanorių pr. 28, LT-03501 Vilnius, Lietuvos Respublika.

Nuo 2000 m. birželio 16 d. Bendrovės akcijomis prekiaujama NASDAQ OMX Vilniaus vertybinių popierių biržoje, o tarptautiniais depozitoriumo pakvitavimais (TDP), kurie padengti Bendrovės akcijomis, prekiaujama Londono vertybinių popierių biržoje.

Bendrovės akcininkų struktūra 2008 m. gruodžio 31 d. buvo tokia:

	Akcijų skaičius	%
„Amber Teleholding A/S“ (vadovaujanti patronuojanti įmonė – „TeliaSonera AB“)	488 947 656	60,00
TEO LT, AB (nuosavos akcijos, 22 pastaba)	38 095 242	4,67
Lietuvos valstybė, atstovaujama Valstybės turto fondo	9 888 363	1,21
Lietuvos valstybė, atstovaujama Valstybinės mokesčių inspekcijos	362 630	0,04
Kiti akcininkai (įskaitant TDP savininkus)	277 618 869	34,08
	814 912 760	100,00

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymu bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 12 d. nutarimu „Dėl atlyginimo piliečiams už valstybės išperkamą išlikusį nekilnojamąjį turtą valstybei nuosavybės teise priklausančiais vertybiniais popieriais“, Valstybės turto fondo turimos akcijos yra naudojamos piliečiams atlyginti už visuomeniniam naudojimui nusavintą nekilnojamąjį turtą.

Pagrindinė Bendrovės veikla apima fiksuotos balso telefonijos, interneto prieigos, duomenų perdavimo, skaitmeninės televizijos ir IT paslaugų teikimą verslo ir privatiems klientams Lietuvos Respublikoje.

Bendrovė kartu su susijusiais juridiniais asmenimis Lietuvos ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) yra pripažinta didelę įtaką turinčiu operatoriumi 14-oje telekomunikacijos rinkų. Bendrovė ir UAB „Omnitel“ yra laikomos susijusiomis įmonėmis Lietuvoje, nes priklauso „TeliaSonera“ įmonių grupei, dėl to Bendrovė yra pripažinta didelę įtaką turinčiu operatoriumi skambučių užbaigimo rinkoje UAB „Omnitel“ viešajame judriojo ryšio tinkle.

2008 m. pabaigoje Grupėje pilnu etatu dirbančių darbuotojų skaičius buvo 2 981 (2007 m. – 2 907). 2008 m. pabaigoje Bendrovėje pilnu etatu dirbančių darbuotojų skaičius buvo 2 101 (2007 m. – 2 213).

Žemiau nurodytos dukterinės įmonės, įtrauktos į Grupės konsoliduotas finansines ataskaitas:

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Dukterinė įmonė	Įsteigimo šalis	Nuosavybės dalis, %		Veikla
		2008 m. gruodžio 31 d.	2007 m. gruodžio 31 d.	
UAB „Lintel“	Lietuva	100%	100%	Teikia informacijos telefonu 118 paslaugas bei Kontaktų centro paslaugas. Iki 2007 m. rugsėjo UAB „Lintel“ turėjo Bendrovės nuosavų akcijų.
UAB „Baltic Data Center“	Lietuva	100%	100%	Ši dukterinė įmonė teikia informacijos technologijų infrastruktūros paslaugas Grupei ir trečiosioms šalims. Šiai dukterinei įmonei priklauso 100 proc. veiklos nevykdančios subdukterinės įmonės Latvijoje „Baltic Data Center SIA“ akcijų.
UAB „Kompetencijos ugdymo centras“	Lietuva	100%	100%	UAB „Kompetencijos ugdymo centras“ teikia mokymo ir konsultacijų paslaugas.
UAB „Voicecom“	Lietuva	-	100%	UAB „Voicecom“ turi teisę teikti judriojo analoginio korinio radijo ryšio paslaugas, statyti ir eksploatuoti judriojo analoginio korinio (NMT-450 standarto) radijo ryšio nacionalinį tinklą. 2008 m. NMT-450 licencijos galiojimas buvo pratęstas iki 2009 m. balandžio pabaigos. 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė pardavė 100 proc. turėtų UAB „Voicecom“ akcijų trečiajai šaliai.
VšĮ „TEO Sportas“	Lietuva	100%	100%	Ši ne pelno organizacija remia moterų krepšinio komandą ir iki 2007 m. birželio valdė P. Lukšio g-vėje, Vilniuje, įsikūrusį sveikatingumo centrą.
UAB „Verslo investicijos“	Lietuva	100%	-	2008 m. gruodžio 23 d. Bendrovė iš trečiosios šalies įsigijo 100 proc. naujai įsteigtos ir veiklos nevykdančios UAB „Verslo investicijos“ akcijų. Ši įmonė įsigyta, siekiant įgyvendinti trumpalaikį investicinį projektą.
AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“	Lietuva	-	-	2008 m. sausio 3 d. Bendrovė įsigijo 100 proc. UAB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ akcijų. Bendrovė turėjo dvi licencijas, leidžiančias retransliuoti televizijos kanalus skaitmeninės antžeminės televizijos (DVB-T) tinklais. 2008 m. rugpjūčio 25 d. bendrovė pakeitė savo juridinį statusą iš uždarnosios akcinės bendrovės į akcinę bendrovę ir tapo AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“. Vadovaujantis akcininkų nutarimu, AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ buvo reorganizuota ir 2008 m. gruodžio 31 d. prijungta prie Bendrovės. Bendrovė perėmė visą AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ turtą, teises ir įsipareigojimus.

2 Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Žemiau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios konsoliduotos finansinės ataskaitos. Šie principai nuosekliai taikomi visiems pateiktiems metų laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

21 Rengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus ES. Šios finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinių sąnaudų konvencija.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS reikia remtis tam tikrais svarbiais apskaitiniais vertinimais. Vadovybei taip pat tenka priimti sprendimus, susijusius su Grupės apskaitos principų taikymu. Sritys, kuriose tenka priimti sudėtingus sprendimus, arba sritys, kuriose daromos prielaidos ir apskaitiniai vertinimai yra svarbūs konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, atskleistos 4-oje pastaboje.

(a) Standartai, jų pakeitimai ir interpretacijos, galiojantys 2008 metais

TFAS IK Interpretacija Nr. 13 „Klientų lojalumo programos“ (galioja nuo 2008 m. liepos 1 d.). TFAS IK Interpretacijoje Nr. 13 išaiškinta, kad tokie sandoriai, kurių metų prekės ar paslaugos parduodamos kartu su klientų lojalumą skatinančiomis priemonėmis (pavyzdžiui, suteikiant lojalumo taškus ar nemokamus produktus), yra laikomi daugelį elementų apimančiais sandoriais, o už juos gautinas atlygis iš kliento yra paskirstomas sandorio komponentams naudojant jų tikrąsias vertes. TFAS IK Interpretacija 13 pradėta taikyti anksčiau laiko 2007 metais. Ši Interpretacija neturi reikšmingos įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

(c) Esamų standartų pakeitimai ir interpretacijos, kurie galioja 2008 m., tačiau nėra aktualūs

TFAS IK Interpretacijoje Nr. 14 „TAS 19 – Nustatytų išmokų turto ribojimas, minimalūs finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“ pateiktos gairės, kaip įvertinti TAS 19 numatytą limitą, taikomą perviršio sumai, kuri gali būti pripažįstama turtu. Joje taip pat išaiškinta, kaip pensijų turtą ar įsipareigojimą gali paveikti įstatymo ar sutarties nustatytas minimalus finansavimo reikalavimas. Ši Interpretacija neturi jokios įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAS IK Interpretacijoje Nr. 11 „TFAS 2 – Grupė ir operacijos su nuosavomis akcijomis“ pateiktos gairės, ar akcijomis paremti sandoriai, apimantys nuosavas akcijas ar grupės įmones (pavyzdžiui, pasirinkimo sandoriai (opcionai) su patronuojančios įmonės akcijomis), turėtų būti apskaitomi kaip akcijomis paremti sandoriai, už kuriuos atsiskaitoma arba akcijomis, arba grynais pinigais, patronuojančios įmonės ir grupės įmonių atskirose finansinėse ataskaitose.

TFAS IK Interpretacija Nr. 12 „Paslaugų koncesiniai susitarimai“ (galioja nuo 2008 m. sausio 1 d.). TFAS IK Interpretacija Nr. 12 taikoma tokiems susitarimams, kuriais remiantis privataus sektoriaus operatorius dalyvauja vystant, finansuojant, naudojant ir eksploatuojant infrastruktūrą, skirtą viešojo sektoriaus paslaugoms. TFAS IK Interpretacija Nr. 12 nėra aktuali Grupės veiklai, kadangi nei viena iš Grupės įmonių neteikia viešojo sektoriaus paslaugų.

39-ojo TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ ir 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės: informacijos apie finansinio turto perklasifikavimą pateikimas“ pakeitimas. Šiame pakeitime numatomos galimybės esant nustatytoms aplinkybėms perklasifikuoti tam tikrą finansinį turtą, kuris anksčiau buvo priskirtas „prekybai laikomam“ arba „parduoti skirtam“ finansiniam turtui. Atliekant perklasifikavimą, privaloma atskleisti tam tikrą informaciją. Toks perklasifikavimas netaikomas išvestinėms finansinėms priemonėms ir turtui, apskaitomam tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje pagal tikrosios vertės metodą. Šis pakeitimas neturi įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

(d) Standartai, standartų pakeitimai bei interpretacijos, kurie dar nėra įsigalioję ir Grupė netaikė jų anksčiau laiko

TFAS Nr. 1 (pakeitimas) „TFAS taikymas pirmą kartą“ ir TAS Nr. 27 „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.) Vadovaujantis standarto pakeitimu įmonės, pirmą kartą taikančios TFAS, investicijas į dukterines, bendrai kontroliuojamas ir asocijuotas įmones atskirose finansinėse ataskaitose gali apskaityti vertę pagal anksčiau taikytus apskaitos principus arba tikrąją vertę. Priimtas pakeitimas panaikina 27-jame TAS pateiktą savikainos metodo apibrėžimą ir pakeičia jį reikalavimu apskaityti dividendus kaip pajamas atskirose investuotojo finansinėse ataskaitose. Šis pakeitimas neturės įtakos grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAS Nr. 8 „Veiklos segmentai“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). TFAS Nr. 8 pakeitė TAS Nr. 14 ir suderino informacijos apie segmentus pateikimą su JAV standarto SFAS 131 „Įmonės segmentų ir susijusios informacijos atskleidimai“ reikalavimais. Naujasis standartas reikalauja taikyti „valdymo metodą“, kuriuo remiantis informacija apie segmentus pateikiama taip pat, kaip ir toji, kuri naudojama vidaus ataskaitų tikslams. Grupė pradės taikyti TFAS Nr. 8 nuo 2009 m. sausio 1 d. Vadovybė vis dar atlieka išsamų numatomo poveikio vertinimą, tačiau panašiu, kad ataskaitose pateiktinų segmentų skaičius, taip pat ir jų pateikimo būdas, bus pakeisti taip, kad atitiktų vidaus ataskaitas, teikiamas vyriausiajam sprendimus priimančiam asmeniui. Kadangi prestižas paskirstomas pinigų srautus kuriančių vienetų grupėms atsižvelgiant į segmento lygį, dėl šio pakeitimo vadovybei reikės iš naujo paskirstyti prestižą naujai identifikuotiems veiklos segmentams. Vadovybė nenumato, kad dėl to reikšmingai sumažės prestižo likučio vertė.

TAS Nr. 19 (pakeitimas) „Išmokos darbuotojams“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos 2008 m. gegužės mėn. paskelbtą kasmetinį tobulinimų projektą.

– Šiame pakeitime aiškinama, kad plano pakeitimas, dėl kurio pasikeičia apimtis, kuria numatomas išmokas paveiks būsimas atlyginimo padidėjimas, laikomas sumažinimu, tuo tarpu pakeitimas, dėl kurio pasikeičia išmokos, priskirtinos tarnybai praeityje, sąlygoja neigiamas tarnybos praeityje sąnaudas, jeigu dėl to sumažėja nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė.

– Plano turto grąžos apibrėžimas pakeistas ir jame numatyta, kad plano administravimo išlaidos yra išskaičiuojamos apskaičiuojant plano turto grąžą tik tokia apimtimi, kokia šios išlaidos nebuvo įtrauktos vertinant nustatytų išmokų įsipareigojimą.

– Skirtumas tarp trumpalaikių ir ilgalaikių išmokų darbuotojams remiasi tuo, ar išmokos išmokamos per ar po 12 mėnesių nuo laikotarpio, kuriuo darbuotojas atliko reikiamą darbą.

– TAS Nr. 37 „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“ reikalauja atskleisti, o ne pripažinti neapibrėžtuosius įsipareigojimus. Atitinkamai pakeistas TAS Nr. 19.

TAS Nr. 23 (pakeitimas) „Skolinimosi išlaidos“ galioja nuo 2009 m. sausio 1 d. Pakeitimas numato reikalavimą kapitalizuoti skolinimosi išlaidas, kurios yra tiesiogiai susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui arba pardavimui ilgai trunka, įsigijimu, statyba ar gamyba, kaip to turto savikainos dalį. Galimybė šias skolinimosi išlaidas nedelsiant pripažinti sąnaudomis panaikinama. Grupė pakeistą 23-ąjį TAS pradės taikyti nuo 2009 m. sausio 1 d., tačiau šiuo metu Grupė šio standarto netaiko, nes nėra atitinkamus kriterijus tenkinančio turto.

TAS Nr. 1 (persvarstyta) „Finansinių ataskaitų pateikimas“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Pagal persvarstytą standartą bus draudžiama nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje atskleisti pajamų ir sąnaudų straipsnius, t.y., nuosavybės pokyčius, atsiradusius ne dėl sandorių su savininkais, ir bus reikalaujama atskirai pateikti nuosavybės pokyčius, atsiradusius ne dėl sandorių su savininkais ir nuosavybės pokyčius, atsiradusius dėl sandorių su savininkais. Visus nuosavybės pokyčius, atsiradusius ne dėl sandorių su savininkais, bus reikalaujama atskleisti veiklos ataskaitoje, tačiau ūkio subjektai galės rinktis, ar pateikti vieną veiklos ataskaitą (bendrųjų pajamų ataskaitą) ar dvi ataskaitas (pelno (nuostolių) ataskaitą ir bendrųjų pajamų ataskaitą). Jeigu ūkio subjektai perskaičiuoja arba perklasifikuoja palyginamuosius praėjusio laikotarpio skaičius, jie privalės pateikti perskaičiuotą balansą lyginamojo laikotarpio pradžioje, o taip pat ir dabar reikalaujamus pateikti balansus ataskaitinio ir lyginamojo laikotarpių pabaigoje. Grupė 1-ąjį TAS (persvarstytą) pradės taikyti nuo 2009 m. sausio 1 d.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

TAS Nr. 27 (persvarstytas) „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ (galioja nuo 2009 m. liepos 1 d.). Persvarstytas standartas reikalauja apskaityti visų sandorių su nekontroliuojamomis dalimis poveikį nuosavybėje, jeigu nepasikeičia kontrolė ir dėl šių sandorių nebeatsiranda prestižas ar pelnas ir nuostoliai. Standarte taip pat aprašytas apskaitos būdas, kuomet kontrolė prarandama. Bet kuri likusi ūkio subjekto dalis yra iš naujo įvertinama tikrąja verte, o susidaręs pelnas ar nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Grupė pradės taikyti TAS Nr. 27 (persvarstyta) perspektyviai sandoriams su nekontroliuojamomis dalimis nuo 2010 m. sausio 1 d.

TFAS Nr. 3 (persvarstytas) „Verslo jungimai“ (galioja nuo 2009 m. liepos 1 d.). persvarstytas standartas numato toliau taikyti pirkimo metodą verslo sujungimams, tačiau su tam tikrais reikšmingais pakeitimais. Pavyzdžiui, visi mokėjimai, skirti įsigyti verslą, turi būti apskaitomi tikrąja verte įsigijimo dieną, o neapibrėžtieji mokėjimai turi būti klasifikuojami kaip skola, kuri vėliau iš naujo įvertinama pelno (nuostolių) ataskaitoje. Egzistuoja pasirinkimas kiekvieno įsigijimo atveju nekontroliuojamą dalį įsigyjamojoje įmonėje įvertinti tikrąja verte arba atsižvelgiant į nekontroliuojamos dalies atitinkamą įsigyjamosios įmonės grynojo turto dalį. Visos su įsigijimu susijusios išlaidos turi būti pripažįstamos sąnaudomis. Grupė pradės taikyti TFAS Nr. 3 (persvarstyta) perspektyviai visiems verslo jungimams nuo 2010 m. sausio 1 d.

TFAS Nr. 5 (pakeitimas) „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti ir nutraukta veikla“ (bei jį lydintis TFAS Nr. 1 „Taikymas pirmą kartą“ pakeitimas) (galioja nuo 2009 m. liepos 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Pakeitime aiškinama, kad visas dukterinės įmonės turtas ir įsipareigojimai klasifikuojami kaip skirti parduoti, jeigu dėl dalinio pardavimo – pirkimo plano prarandama kontrolė. Atitinkama informacija turi būti atskleidžiama apie šią dukterinę įmonę, jeigu tenkinamas nutrauktos veiklos apibrėžimas. Šį pakeitimą lydintis TFAS Nr. 1 pakeitimas numato, kad šie pakeitimai taikomi perspektyviai nuo perėjimo prie TFAS dienos. Grupė pradės taikyti TFAS Nr. 5 (pakeitimą) perspektyviai visiems daliniams dukterinių įmonių pardavimams nuo 2010 m. sausio 1 d.

TAS Nr. 23 (pakeitimas) „Skolinimosi sąnaudos“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Pakeistas skolinimosi sąnaudų apibrėžimas, kuris numato, kad palūkanų sąnaudos apskaičiuojamos naudojant apskaičiuotų palūkanų metodą, apibrėžtą TAS Nr. 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“. Taip panaikinamas neatitikimas tarp terminų, vartojamų TAS Nr. 39 ir TAS Nr. 23. Grupė pradės taikyti TAS Nr. 23 (pakeitimą) perspektyviai kapitalizuotoms skolinimosi sąnaudoms, susijusioms su kriterijus tenkinančiu turtu, nuo 2009 m. sausio 1 d., tačiau šiuo metu jis nėra taikytinas Grupei, kadangi nėra kriterijus tenkinančio turto.

TAS Nr. 28 (pakeitimas) „Investicijos į asocijuotas įmones“ (ir jį lydintys TAS Nr. 32 „Finansinės priemonės: pateikimas“ ir TFAS Nr. 7 „Finansinės priemonės: atskleidimai“ pakeitimai) (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Investicija į asocijuotą įmonę laikoma vientisu turto vienetu vertės sumažėjimo nustatymo tikslams. Bet kurie susidarę vertės sumažėjimo nuostoliai nepriskiriami konkrečiam turtui, įtrauktam į investiciją, pavyzdžiui, prestižui. Vertės sumažėjimo atstatymai apskaitomi kaip investicijos likučio koregavimas tokia suma, kokia padidėja asocijuotos įmonės atsiperkamoji vertė. Grupė pradės taikyti TAS Nr. 28 (pakeitimą) vertės sumažėjimo nustatymo testams, susijusiems su investicijomis į dukterines įmones, ir bet kuriems susijusiems vertės sumažėjimo nuostoliams nuo 2009 m. sausio 1 d.

TAS Nr. 36 (pakeitimas) „Turto vertės sumažėjimas“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Kuomet tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, apskaičiuojama remiantis diskontuotais pinigų srautais, reikia atlikti atskleidimus, ekvivalentiškus tiems, kurie atliekami apskaičiuojant naudojimo vertę. Grupė pradės taikyti TAS Nr. 28 (pakeitimą) ir atskleis reikiamą informaciją, taikytiną vertės sumažėjimo nustatymams, nuo 2009 m. sausio 1 d.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

TAS Nr. 38 (pakeitimas) „Nematerialusis turtas“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Išankstinis apmokėjimas gali būti pripažintas tik tuomet, jeigu mokėjimas yra atliktas prieš įgyjant teisę gauti prekes ar paslaugas. Grupė pradės taikyti TAS Nr. 38 (pakeitimą) nuo 2009 m. sausio 1 d.

TAS Nr. 39 (pakeitimas) „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn.

– Šiame pakeitime aiškinama, kad įmanomi finansinio turto, vertinamo tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, pasikeitimai (t. y., sumažėjimai ir padidėjimai), kuomet išvestinė finansinė priemonė pradeda arba nustoja tenkinti apsidraudimo (angl. hedging) priemonės kriterijus pinigų srautų ar grynosios investicijos apsidraudimo sandoryje.

– Taip pat pakeistas finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, apibrėžimas, kadangi jis susijęs su parduoti skirtais straipsniais. Čia aiškinama, kad finansinis turtas ar įsipareigojimas, kuris yra finansinių priemonių portfelio dalis, kurios valdomos kartu su faktinio pelningumo paskutiniu metu per trumpą laikotarpį modeliu, įtraukiamas į tokį portfelį pirminio pripažinimo metu.

– dabartinės instrukcijos, kaip nustatyti ir dokumentuoti apsidraudimo sandorius (angl. hedges) numato, kad apsidraudimo priemonės sandoryje turi dalyvauti šalis, nesusijusi su ataskaitą rengiančiu ūkio subjektu, ir pateikia segmentą, kaip ataskaitą rengiančio ūkio subjekto pavyzdį. Tai reiškia, kad tam, kad galima būtų taikyti apsidraudimo sandorių apskaitą segmento lygyje, atitinkamas segmentas dabar turi tenkinti apsidraudimo sandorių apskaitai keliamus reikalavimus. Šiuo pakeitimu buvo pašalintas segmento pavyzdys, kad instrukcijos būtų tinkamai suderintos su TFAS Nr. 8 „Veiklos segmentai“, kuris reikalauja, kad segmentų atskleidimas remtųsi informacija, pateikta vyriausiajam su veikla susijusių sprendimų priėmėjui.

– jeigu iš naujo vertinama skolos priemonės apskaitinė vertė nustojus taikyti tikrosios vertės apsidraudimo sandorių apskaitą, pakeitime aiškinama, kad taikoma peržiūrėta apskaičiuota palūkanų norma (apskaičiuojama tą dieną, kai nustojama taikyti tikrosios vertės apsidraudimo sandorių apskaitą).

Grupė pradės taikyti TAS Nr. 39 (pakeitimą) nuo 2009 m. sausio 1 d. Nenumatoma, kad jis turės įtakos Grupės pelno (nuostolių) ataskaitai.

TAS Nr. 1 (pakeitimas) „Finansinių ataskaitų pateikimas“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas yra TFAS valdybos 2008 m. gegužės mėnesį paskelbto kasmetinio patobulinimų projekto dalis. Šiame pakeitime aiškinama, kad tik dalis, o ne visas finansinis turtas ir įsipareigojimai, klasifikuojami kaip laikomi prekybai pagal TAS Nr. 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“, gali būti laikomi atitinkamai trumpalaikio turto ir įsipareigojimų pavyzdžiais. Grupė pradės taikyti TAS Nr. 39 (pakeitimą) nuo 2009 m. sausio 1 d. Nenumatoma, kad jis turės įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

Yra keli nežymūs TFAS Nr. 7 „Finansinės priemonės: atskleidimai“, TAS Nr. 8 „Apskaitos principai, apskaitinių vertinimų pasikeitimai ir klaidos“, TAS Nr. 10 „Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio“, TAS Nr. 18 „Pajamos“ ir TAS Nr. 34 „Tarpinės finansinės ataskaitos“ pakeitimai, įtraukti į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. (neaptarti aukščiau). Nenumatoma, kad šie pakeitimai turės įtakos Grupės ataskaitoms, dėl to jie nėra detalai analizuojami.

TFAS IK Interpretacija Nr. 16 „Grynųjų investicijų į užsienyje veikiančią įmonę apsidraudimo sandoriai“ (galioja nuo 2008 m. spalio 1 d.). TFAS IK Interpretacijoje Nr. 16 aiškinama, kaip apskaitomi grynųjų investicijų apsidraudimo sandoriai. Tai apima tokį faktą, kad grynųjų investicijų apsidraudimo sandoriai yra susiję su funkcinės valiutos, o ne pateikimo valiutos skirtumais ir kad apsidraudimo priemonės gali būti laikomos bet kur grupės viduje. TAS Nr. 21 „Užsienio valiutos kursų pasikeitimo poveikis“ reikalavimai turi būti taikomi apsidraudimo straipsniams. Grupė pradės taikyti TFAS IK Interpretaciją Nr. 16 nuo 2009 m. sausio 1 d., tačiau nenumatoma, kad ji turės reikšmingos įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

(e) Esamų standartų pakeitimai ir interpretacijos, kurios dar nėra įsigaliojusios ir nėra aktualios grupės veiklai

TFAS Nr. 2 (pakeitimas) „Mokėjimas akcijomis“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Standarto pakeitimas apibūdina teisių suteikimo sąlygas ir jų atšaukimą. Šiuo pakeitimu patikslinama, kad teisių suteikimo sąlygos apima tik paslaugų teikimo sąlygas ir veiklos rezultatų sąlygas. Kitos mokėjimo akcijomis savybės nėra teisių suteikimo sąlygos. Kadangi šios savybės turėtų būti įtraukiamos į sandorių su darbuotojais ir kitais panašias paslaugas teikiančiais asmenimis tikrąją vertę suteikimo dieną, tai reiškia, kad šios savybės neturėtų įtakoti priemonių, kurias tikimasi perduoti, skaičiaus ar jų vertinimo po suteikimo dienos. Visi teisių atšaukimai, atlikti ūkio subjekto arba kitų šalių, apskaitoje turi būti registruojami vienodai.

TAS Nr. 32 (pakeitimas) „Finansinės priemonės: pateikimas“ ir TAS Nr. 1 (pakeitimas) „Finansinių ataskaitų pateikimas – „Padengiamosios finansinės priemonės ir įsipareigojimai, atsirandantys dėl likvidavimo“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Pakeisti standartai reikalauja, kad ūkio subjektai apskaitytų padengiamąsias finansines priemones ir priemones, arba priemonių sudedamąsias dalis, kurios įpareigoja ūkio subjektą perduoti kitai šaliai proporcingą ūkio subjekto grynojo turto dalį tik po likvidavimo, nuosavybės dalyje, jeigu tik finansinės priemonės pasižymi tam tikromis savybėmis ir tenkina tam tikras sąlygas.

TAS Nr. 16 (pakeitimas) „Ilgalaikis materialusis turtas“ (ir jį lydintis TAS Nr. 7 „Pinigų srautų ataskaita“ pakeitimas) (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Ūkio subjektai, kurių pagrindinė veikla apima turto nuomą, o vėliau jo pardavimą, turi pripažinti įplaukas, gautas iš šio turto pardavimo, pajamomis ir perkelti turto apskaitinę vertę į atsargas, kai turtas tampa skirtu pardavimui. Jį lydintis TAS Nr. 7 pakeitimas numato, kad pinigų srautai, susiję su šio turto pirkimu, nuoma ir pardavimu, pripažįstami pinigų srautais iš pagrindinės veiklos. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi nei viena iš Grupės pagrindinių veiklų neapima turto nuomos, o vėliau pardavimo.

TAS Nr. 27 (pakeitimas) „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Kai investicija į dukterinę įmonę, kuri apskaitoma pagal TAS Nr. 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“, klasifikuojama kaip skirta parduoti pagal TFAS Nr. 5 „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti ir nutraukta veikla“, TAS Nr. 39 ir toliau turėtų būti taikomas. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi vadovaujantis Grupės politika investicija į dukterinę įmonę apskaitoma įsigijimo savikaina kiekvieno ūkio subjekto atskirose finansinėse ataskaitose.

TAS Nr. 28 (pakeitimas) „Investicijos į asocijuotas įmones“ (ir jį lydintys TAS Nr. 32 „Finansinės priemonės: pateikimas“ bei TFAS Nr. 7 „Finansinės priemonės: atskleidimai“ pakeitimai) (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Kai investicija į asocijuotą įmonę apskaitoma pagal TAS Nr. 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“, ne visa, bet tik dalis informacijos, reikalaujamos pagal TAS Nr. 28, turi būti atskleidžiama šalia tos, kuri reikalaujama pagal TAS Nr. 32 „Finansinės priemonės: pateikimas“ bei TFAS 7 „Finansinės priemonės: atskleidimai“. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi vadovaujantis Grupės politika investicija į asocijuotą įmonę apskaitoma pagal nuosavybės metodą Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

TAS Nr. 29 (pakeitimas) „Finansinių ataskaitų rengimas hiperinfliacinės ekonomikos sąlygomis“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Instrukcijos pakeistos, siekiant atskleisti tą faktą, kad kai kuris turtas ir įsipareigojimai vertinami tikrąją verte, o ne istorine įsigijimo savikaina. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi nei viena iš Grupės dukterinių ar asocijuotų įmonių nevykdo veiklos hiperinfliacijos sąlygomis.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

TAS Nr. 31 (pakeitimas) „Investicijos į jungtinės veiklos sutarties objektus“ (ir jį lydintys TAS Nr. 32 bei TFAS Nr. 7 pakeitimai) (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Kai investicija į jungtinės veiklos sutarties objektą apskaitoma pagal TAS Nr. 39, ne visa, bet tik dalis informacijos, reikalaujamos pagal TAS Nr. 31, turi būti atskleidžiama šalia tos, kuri reikalaujama pagal TAS Nr. 32 „Finansinės priemonės: pateikimas“ bei TFAS 7 „Finansinės priemonės: atskleidimai“. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi ji neturi jokių investicijų jungtinės veiklos sutarties objektuose.

TAS Nr. 38 (pakeitimas) „Nematerialusis turtas“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Šis pakeitimas panaikino formuluotę, kurioje numatyta, kad „retai, jeigu iš viso kada nors“ skatinama taikyti tokį metodą, pagal kurį amortizacijos norma gaunama mažesnė negu kad apskaičiuojama pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi visas nematerialusis turtas amortizuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą.

TAS Nr. 40 (pakeitimas) „Investicinis turtas“ (ir jį lydintys TAS Nr. 16 pakeitimai) (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Turtas, kuris statomas ar ruošiamas naudojimui ateityje kaip investicinis turtas, priskiriamas TAS Nr. 40 taikymo apimčiai. Kuomet taikomas tikrosios vertės modelis, toks turtas vertinamas tikrąja verte. Tačiau, jeigu neįmanoma patikimai įvertinti nebaigto statyti investicinio turto tikrosios vertės, turtas vertinamas įsigijimo savikaina tol, kol užbaigiami statybos darbai arba tikrąją vertę galima patikimai įvertinti, priklausomai nuo to, kuri iš šių datų yra ankstesnė. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi Grupė neturi investicinio turto.

TAS Nr. 41 (pakeitimas) „Žemės ūkis“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis pakeitimas įtrauktas į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. Šis pakeitimas reikalauja naudoti rinkos duomenimis paremtą diskonto normą, jeigu tikrosios vertės skaičiavimai remiasi diskontuotais pinigų srautais, ir panaikinti draudimą atsižvelgti į biologinį pasikeitimą apskaičiuojant tikrąją vertę. Šis pakeitimas neturės įtakos Grupės veiklai, kadangi nevykdoma jokia žemės ūkio veikla.

TAS Nr. 20 (pakeitimas), „Valstybės dotacijų apskaita ir valstybės paramos atskleidimas finansinėse ataskaitose“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Valstybės paskolos su mažesne negu rinkos norma nauda apskaičiuojama kaip skirtumas tarp apskaitinės vertės pagal TAS Nr. 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“, ir gautų pajamų, o nauda apskaitoma pagal TAS Nr. 20. Šis pakeitimas neturės įtakos grupės veiklai, kadangi nėra paskolų, gautų iš valstybės.

Yra nežymūs TAS Nr. 20 „Valstybės dotacijų apskaita ir valstybės paramos atskleidimas finansinėse ataskaitose“, TAS Nr. 29 „Finansinių ataskaitų rengimas hiperinfliacinės ekonomikos sąlygomis“, TAS Nr. 40 „Investicinis turtas“ ir TAS Nr. 41 „Žemės ūkis“ pakeitimai, kurie įtraukti į TFAS valdybos kasmetinį tobulinimų projektą, paskelbtą 2008 m. gegužės mėn. (neaptarti aukščiau). Šie pakeitimai neturės įtakos Grupės veiklai, kaip aprašyta aukščiau.

TFAS IK Interpretacija Nr. 15 „Nekilnojamojo turto statybos sutartys“ (galioja nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šioje Interpretacijoje aiškinama, ar tam tikriems sandoriams turi būti taikomas TAS Nr. 18 „Pajamos“ ar TAS Nr. 11 „Statybos sutartys“. Panašu, kad TAS Nr. 18 taikomas didesnei sandorių įvairovei. TFAS IK Interpretacija Nr. 15 nėra aktuali Grupės veiklai, kadangi visi pajamų sandoriai apskaitomi pagal TAS Nr. 18, o ne pagal TAS Nr. 11.

TFAS IK Interpretacijos 12, 15, 16 ir pakeisti TAS 23, TAS 39, taip pat persvarstyti TFAS 1 bei TFAS 3 dar nėra patvirtinti ES.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

2.2 Grupės apskaita

Dukterinės įmonės

Dukterinės įmonės – tai įmonės, kuriose Grupė gali kontroliuoti jų finansų bei veiklos politiką. Tokia kontrolė paprastai užtikrinama turint daugiau nei pusę balsavimo teisę turinčių akcijų. Vertinant, ar Grupė kontroliuoja kitą įmonę, atsižvelgiama į šiuo metu esamų ar konvertuojamų potencialių balsavimo teisę turinčių akcijų egzistavimą ir poveikį. Dukterinės įmonės pilnai konsoliduojamos nuo datos, kai Grupė įgyja šių įmonių kontrolę ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama.

Pirkimo metodas taikomas apskaitant Grupės dukterinių įmonių įsigijimą. Įsigijimo savikaina nustatoma prie tiesioginių įsigijimo išlaidų pridedant perduoto turto, išleistų nuosavybės akcijų bei prisiimtų įsipareigojimų tikrąją vertę įsigijimo dieną. Verslo sujungimo būdu įsigytas identifikuojamas turtas ir prisiimti įsipareigojimai bei neapibrėžtieji įsipareigojimai pradžioje įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, neatsižvelgiant į bet kurios mažumos dalies dydį. Įsigijimo savikainos dalis, viršijanti Grupės įsigytos dukterinės įmonės identifikuojamo grynojo turto dalies tikrąją vertę, yra apskaitoma kaip prestižas. Jeigu įsigijimo savikaina yra mažesnė už Grupės įsigytos dukterinės įmonės identifikuojamo grynojo turto dalies tikrąją vertę, skirtumas pripažįstamas tiesiai pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Sandoriai tarp Grupės įmonių, likučiai bei nerealizuoti pelnas iš sandorių tarp Grupės įmonių yra eliminuojami. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, tačiau laikomas perduoto turto vertės sumažėjimo požymiu. Kur buvo būtina, dukterinių įmonių apskaitos principai buvo pakeisti, kad būtų užtikrintas nuoseklumas su Grupės taikomais apskaitos principais.

Sandoriai ir mažumos dalies akcininkai

Grupė traktuoja sandorius su mažumos dalies akcininkais, kaip sandorius su šalimis, esančiomis išorinėmis Grupės atžvilgiu. Iš pardavimų mažumos dalies akcininkams Grupė gauna pelną ar nuostolį, kurie apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Dėl pirkimų iš mažumos dalies akcininkų atsiranda prestižas, kurį sudaro skirtumas tarp bet kokio sumokėto atlygio bei dukterinės įmonės grynojo turto apskaitinės vertės atitinkamos įsigytos dalies.

2.3 Užsienio valiutų perskaičiavimas

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje konkreči įmonė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Konsoliduotos finansinės ataskaitos pateiktos Lietuvos litais (Lt), kuri yra Bendrovės ir Grupės funkcinė valiuta.

2002 m. sausio 31 d. litas buvo susietas su JAV doleriu santykiu 4 litai už 1 JAV dolerį. 2002 m. vasario 1 d. litas buvo persietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą.

Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal valiutų keitimo kursus, galiojančius sandorių atlikimo arba vertinimo (jeigu straipsniai iš naujo vertinami) dieną. Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, susiję su paskolomis ir pinigų ekvivalentais, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitos finansinės veiklos pajamų ir sąnaudų straipsnyje. Visas kitas valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitos kito grynojo pelno (nuostolių) straipsnyje.

2.4 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo ir vertės sumažėjimo nuostolių suma. Įsigijimo savikaina apima visas išlaidas, tiesiogiai priskiriamas turto įsigijimui.

Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Grupė ir Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Pakeistosios turto dalies apskaitinės vertės pripažinimas nutraukiamas. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje per tą finansinį laikotarpį, kuomet jos buvo patirtos.

Žemė nenudėvima. Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę ar perkainotą vertę iki likvidacinės vertės per šiuos įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	10–50 metų
Mašinos ir įrengimai	3–10 metų
Telefonų stotys, linijos ir kita telekomunikacijų įranga	3–30 metų
Kompiuteriai	3–10 metų
Transporto priemonės	2–10 metų
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	5–10 metų

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir, prireikus, koreguojami kiekvieno balanso parengimo dieną.

Jeigu turto apskaitinė vertė viršija jo nustatytą atsiperkamąją vertę, apskaitinė vertė nedelsiant sumažinama iki turto atsiperkamosios vertės.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai tik ji užbaigiama ir yra parengta jos numatytam naudojimui.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.5 Nematerialusis turtas

Prestižas

Prestižas parodo, kiek Grupės įsigytos dukterinės/asocijuotos įmonės grynojo identifikuojamojo turto dalies įsigijimo savikaina viršija jo tikrąją vertę įsigijimo dieną. Prestižas, atsiradęs dėl dukterinės įmonės įsigijimo, apskaitomas kaip nematerialusis turtas. Prestižas, atsiradęs dėl asocijuotos įmonės įsigijimo, apskaitomas investicijų į asocijuotas įmones straipsnyje. Kiekvienais metais atskirai pripažintas prestižas peržiūrimas, siekiant nustatyti, ar nesumažėjusi jo vertė, ir apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptu vertės sumažėjimo nuostoliu. Prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai neatstatomi. Pelnas ar nuostolis, atsiradęs dėl įmonės pardavimo, apima prestižo, susijusio su parduota įmone, apskaitinę vertę.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Prestižas priskiriamas pinigų srautus sukuriantiems vienetams, siekiant atlikti jo vertės sumažėjimo testą. Priskiriama tiems pinigų srautus sukuriantiems vienetams ar pinigų srautus sukuriančių vienetų grupėms, kurie tikimasi, kad gaus naudos iš verslo sujungimo, kurio metu atsirado prestižas.

Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Grupė ir Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolių suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per tokius įvertintus ekonominės naudos gavimo laikotarpius:

Licencijos	5 – 10 metų
Programinė įranga	3 – 5 metai
Kitas ilgalaikis nematerialusis turtas	5 metai

Atskirai įsigytos licencijos apskaitomos įsigijimo savikaina. Licencijos, įsigytos verslo sujungimo metu, pripažįstamos tikrąja verte įsigijimo dieną.

Įsigytos programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis patirtomis išlaidomis, susijusiomis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui.

Su kompiuterių programinės įrangos kūrimu ir priežiūra susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuomet, kai yra patiriamos. Sąnaudos, tiesiogiai susijusios su Grupės kontroliuojamų identifikuojamų ir unikalių programinės įrangos produktų kūrimu ir testavimu, pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jeigu tenkinami šie kriterijai:

- techniškai įmanoma užbaigti programinės įrangos produktą ir parengti jį naudojimui;
- vadovybė ketina užbaigti programinės įrangos produktą ir jį naudoti arba parduoti;
- yra galimybė panaudoti arba parduoti programinės įrangos produktą;
- galima pademonstruoti, kaip programinės įrangos produktas atneš tikėtinos ekonominės naudos ateityje;
- yra pakankamai techninių, finansinių ir kitokių išteklių, reikalingų užbaigti kurti ir panaudoti arba parduoti programinės įrangos produktą; ir
- išlaidos, priskiriamos programinės įrangos produktui per visą jo kūrimo procesą, gali būti patikimai įvertintos.

Tiesiogiai priskiriamos išlaidos, kurios kapitalizuojamos kaip dalis programinės įrangos produkto, apima su darbuotojais susijusias sąnaudas, patirtas kuriant programinę įrangą, taip pat atitinkamą pridėtinių išlaidų dalį. Kitos su produkto kūrimu susijusios išlaidos, kurios netenkina minėtų kriterijų, pripažįstamos sąnaudomis tuomet, kai yra patiriamos. Produkto kūrimo išlaidos, anksčiau pripažintos sąnaudomis, nepripažįstamos turtu vėlesniu laikotarpiu.

2.6 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neribotas (pavyzdžiui, prestižas) nėra amortizuojamas ir kasmet tikrinamas, ar nesumažėjusi jo vertė. Amortizuojamas turtas tikrinamas, ar nesumažėjusi jo vertė, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti nebeatgautina, tikrinamas, ar nesumažėjusi jo vertė. Turto vertės sumažėjimo nuostolis pripažįstamas ta suma, kuria apskaitinė turto vertė viršija jo atgautinąją vertę, kuri yra didesnė iš dviejų verčių: turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigų srautus kuriančius vienetus). Nefinansinis turtas, išskyrus prestižą, kurio vertė buvo sumažėjusi, kiekvieną ataskaitų dieną peržiūrimas dėl galimybės atstatyti vertės sumažėjimą.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

2.7 Finansinis turtas

2.7.1 Klasifikavimas

Grupė klasifikuoja savo finansinį turtą į šias vertinimo grupes: apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, skirtas parduoti, laikomas iki išpirkimo ir paskolos bei gautinos sumos. Klasifikavimas priklauso nuo įsigyto finansinio turto paskirties. Vadovybė nustato finansinio turto klasifikaciją jo pirmojo pripažinimo.

Per ataskaitinį laikotarpį Grupė ir Bendrovė neturėjo jokių investicijų, kurias galima būtų priskirti parduoti skirto finansinio turto grupei.

Finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansinį turtą, apskaitomą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, sudaro prekybai skirtas finansinis turtas. Finansinis turtas priskiriamas prie šios grupės, jeigu jis buvo įsigytas iš esmės siekiant jį parduoti artimiausiu metu. Išvestinės finansinės priemonės taip pat priskiriamos prie prekybai skirtų priemonių, išskyrus tuos atvejus, jeigu jos naudojamos kaip apsidraudimo sandoriai. Šiai grupei priskirtas turtas pripažįstamas trumpalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kurioms nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kurios nekotiruojamos aktyvioje rinkoje. Jos apskaitomos kaip trumpalaikis turtas, išskyrus tuos atvejus, kuomet jų terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo balanso parengimo dienos. Pastaruoju atveju jos priskiriamos prie ilgalaikio turto. Grupės ir Bendrovės paskolos bei gautinos sumos apima balanse apskaitytas prekybos ir kitas gautinas sumas, pinigų ir pinigų ekvivalentus bei paskolas bankams.

Investicijos laikomos iki išpirkimo

Investicijos laikomos iki išpirkimo apima neišvestinį finansinį turtą su fiksuotais ar kitaip nustatomais mokėjimais ir fiksuotais terminais, kurį Grupė ir Bendrovė ketina ir gali laikyti iki išpirkimo pabaigos.

Vadovybė vadovaujasi savo sprendimais įvertindama, ar finansinis turtas gali būti priskirtas iki išpirkimo laikomoms investicijoms, ypatingai vertindama savo ketinimus ir galimybes laikyti šį turtą iki išpirkimo. Jeigu Grupė ar Bendrovė negali laikyti šių investicijų iki išpirkimo dėl kokių nors kitų nei konkrečių priežasčių, pavyzdžiui, parduoda nežymią jų dalį neužilgo iki išpirkimo, jai reikės perklasifikuoti visą šią grupę ir priskirti ją parduoti skirtam finansiniam turtui. Dėl to investicijos būtų vertinamos tikrąja verte, o ne amortizuota savikaina.

2.7.2 Pripažinimas ir vertinimas

Visi įprastiniai finansinio turto pirkimai ir pardavimai pripažįstami sandorio dieną, tai yra tada, kai Grupė ar Bendrovė įsipareigoja pirkti ar parduoti turtą. Viso finansinio turto, neapskaitomo tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, investicijos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus sandorio išlaidas. Finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, pradžioje pripažįstamas tikrąja verte, o sandorio išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje. Finansinio turto pripažinimas finansinėse ataskaitose nutraukiamas, kuomet baigiasi arba perduodamos teisės gauti pinigų srautus iš investicijų ir Grupė ar Bendrovė perdavė iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir jos teikiamą naudą. Finansinis turtas, apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, vėliau vertinamas tikrąja verte. Paskolos ir gautinos sumos apskaitomos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų metodą. Investicijos laikomos iki išpirkimo apskaitomos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų metodą, atėmus atidėjimą patirtiems vertės sumažėjimo nuostoliams.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Pelnas ar nuostoliai dėl finansinio turto, priskiriamo prie apskaitomo tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje kategorijos, tikrosios vertės pasikeitimų pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitos kito grynojo pelno/(nuostolių) straipsnyje tuo laikotarpiu, kuomet jie susidaro.

Kotiruojamų investicijų tikrosios vertės remiasi jų dabartinėmis pardavimo kainomis rinkoje.

Kiekvieną balanso dieną Grupė ir Bendrovė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų, kad finansinio turto ar finansinio turto grupės vertė yra sumažėjusi. Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo patikrinimas aprašytas 2.11 pastaboje.

2.8 Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones Bendrovės nekonsoliduotose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones, kurios apskaitomos atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose, vertinamos savikaina, atėmus atidėjamą vertės sumažėjimui.

Kai dukterinė įmonė teisiškai prijungiama prie Bendrovės, dukterinės įmonės rezultatai parodomi taip, tarytum abi įmonės (dukterinė įmonė ir Bendrovė) visuomet buvo sujungtos. Dėl to, Bendrovės atskiros finansinės ataskaitos atspindi abiejų įmonių pilnų metų rezultatus, nors įmonė teisiškai galėjo būti prijungta dar nepasibaigus metams. Be to, atitinkamos praėjusių metų sumos taip pat atspindi abiejų įmonių apjungtus rezultatus, nors sandoris ir neįvyko iki einamųjų metų.

2.9 Atsargos

Atsargos pateikiamos žemesniaja iš dviejų verčių: savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte. Savikaina apskaičiuojama vidutinių svertinių kainų metodu. Atsargų savikainą sudaro pirkimo kaina bei mokesčiai (kurių Grupė ir Bendrovė vėliau neatgauna iš mokesčių institucijų), transportavimo, saugojimo bei kitos sąnaudos, tiesiogiai priskirtinos atsargų įsigijimui. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina įprastinėmis verslo sąlygomis, atėmus susijusias pardavimo sąnaudas. Visos Grupės turimos atsargos priskiriamos žaliavų grupei.

2.10 Statybos sutartys

Statybos sutartis – tai sutartis, specialiai sudaryta dėl turto arba turto junginių, glaudžiai tarpusavyje susijusių ir vienas nuo kito priklausančių pagal projektą, technologiją ir funkcijas, galutinį tikslą ar panaudojimą, statybos.

Kai sutarčių rezultato neįmanoma patikimai įvertinti, pajamos yra pripažįstamos tik tiek, kiek yra patirta sąnaudų ir yra tikėtina, kad jos bus susigrąžintos. Sutarčių sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos patiriamos.

Kai sutarčių rezultatas gali būti patikimai įvertintas, pajamos ir sąnaudos yra pripažįstamos atitinkamai pajamomis ir sąnaudomis naudojant procentinį darbų užbaigimo metodą. Darbų užbaigimo procentas yra nustatomas pagal santykį tarp konkrečiai dienai patirtų sąnaudų ir įvertintų visų projekto sąnaudų. Kai yra numatoma, kad bendros sutarties sąnaudos viršys bendras sutarties pajamas, numatomas nuostolis yra pripažįstamas sąnaudomis iš karto.

Per metus patirtos sąnaudos, susijusios su ateities darbais pagal sutartį, yra parodomos balanso nebaigtų vykdyti sutarčių straipsnyje. Patirtų išlaidų ir pelno (nuostolių), pripažintų pagal kiekvieną sutartį, suma palyginama su tarpinėmis sąskaitomis iki metų pabaigos. Kai patirtų sąnaudų ir pripažinto pelno (atėmus pripažintą nuostolį) suma viršija pateiktų sąskaitų sumą, - skirtumas yra apskaitomas kaip gautina iš užsakovo suma pagal statybos sutartis gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų ir sukauptų pajamų straipsnyje. Kai pateiktų sąskaitų suma viršija patirtų sąnaudų ir pripažinto pelno (atėmus pripažintą nuostolį) sumą – skirtumas yra apskaitomas kaip mokėtina užsakovams suma pagal statybos sutartis prekybos ir kitų mokėtinų sumų, ir sukauptų įsipareigojimų straipsnyje.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

2.11 Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinos sumos pradžioje apskaitomos tikrąja verte, o vėliau amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo sumą. Gautinų sumų vertės sumažėjimas pripažįstamas tuomet, kai yra objektyvių įrodymų, jog Grupė ar Bendrovė nesugebės atgauti visų šių sumų per pradžioje nustatytus terminus. Reikšmingi skolininko finansiniai sunkumai, tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdyta finansinė reorganizacija, taip pat mokėjimų nevykdymas ar uždelsimas (daugiau negu 90 dienų) – tai prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo požymiai. Vertės sumažėjimo suma yra skirtumas tarp turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant apskaičiuotų palūkanų normą, dabartinės vertės. Turto apskaitinė vertė mažinama naudojant vertės sumažėjimo sąskaitą, o nuostolių suma pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje kitų veiklos sąnaudų straipsnyje. Kuomet prekybos gautina suma yra neatgautina, ji nurašoma, mažinant gautinų sumų vertės sumažėjimą. Anksčiau nurašytos, tačiau vėliau atgautos sumos apskaitomos kredituojant pelno (nuostolių) ataskaitos kitų veiklos sąnaudų straipsnį.

Iš to paties operatoriaus už tinklų sujungimo paslaugas gautinos ir jam mokėtinos sumos yra pateiktos grynąja verte.

2.12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

P pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes trijų mėnesių ar trumpesnio termino labai likvidžias investicijas

2.13 Akcinis kapitalas

Paprastosios akcijos klasifikuojamos nuosavybės dalyje.

Kai Bendrovė ar jos dukterinės įmonės įsigyja Bendrovės nuosavų akcijų, Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose sumokėtas atlygis, įskaitant visas tiesiogiai priskiriamas neišvengiamas sąnaudas be pelno mokesčio, atimamas iš Bendrovės akcininkams priskiriamos akcininkų nuosavybės, kol akcijos nėra anuliuojamos ar iš naujo išleidžiamos. Jeigu akcijos iš naujo išleidžiamos, bet koks gautas atlygis, atėmus visas tiesiogiai priskirtinas neišvengiamas sandorio sąnaudas bei susijusio pelno mokesčio poveikį, apskaitomas Bendrovės akcininkams priskiriamos akcininkų nuosavybės dalyje.

2.14 Prekybos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

2.15 Paskolos

Paėmimo momentu paskolos apskaitomos tikrąja verte, neįtraukiant patirtų sandorio sąnaudų. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina; bet koks skirtumas tarp gautų lėšų (neįskaitant patirtų sandorio sąnaudų) ir išpirkimo vertės pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje per skolinimosi laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Paskolos apskaitomos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, nebent Grupė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne mažiau kaip 12 mėnesių po balanso parengimo dienos.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

2.16 Nuoma ir lizingas - Grupė ir Bendrovė yra nuomininkės

Finansinė nuoma (lizingas)

Kuomet Grupė ar Bendrovė yra nuomininkės pagal finansinės nuomos sutartį, kai Bendrovei ar Grupei perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, išnuomotas turtas pripažįstamas ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje lizingo pradžioje mažesne iš dviejų verčių: lizingo būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto tikrąja verte arba įvertinta minimalių lizingo įmokų dabartine verte.

Nuomos mokestis paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui. Atitinkamai, nuomos mokesčiai, atėmus būsimas finansavimo sąnaudas, yra apskaitomi paskolų straipsnyje. Palūkanos, tenkančios nuomos mokesčiui, yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje per visą lizingo laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Finansinės nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas yra nudėvimas per jo naudingą tarnavimo laikotarpį arba trumpesnįjį lizingo laikotarpį, jeigu Grupė ar Bendrovė nėra pagrįstai įsitikinusi, kad jai pereis nuosavybė iki lizingo termino pabaigos.

Jeigu pardavimo ar atgalinės nuomos sandorio rezultatas yra finansinė nuoma, bet koks pardavimo pajamų perviršis ar trūkumas, palyginus su apskaitine verte, nepripažįstamas nedelsiant ir atidedamas bei amortizuojamas per lizingo terminą.

Nuoma

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos ir nuosavybės teikiamos naudos dalis, klasifikuojama kaip nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kokias iš nuomotojo gautas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

Jeigu pardavimo ar atgalinės nuomos sandorio rezultatas yra nuoma ir yra aišku, kad sandoris buvo nustatytas tikrąja verte, bet koks pelnas ar nuostolis pripažįstami nedelsiant, išskyrus tuos atvejus, kuomet nuostolis kompensuojamas būsimais nuomos mokėjimais per laikotarpį, kurį numatoma naudoti turtą. Jeigu pardavimo kaina viršija tikrąją vertę, suma, viršijanti tikrąją vertę, atidedama ir amortizuojama per laikotarpį, kurį numatoma naudoti turtą.

2.17 Nuoma - Grupė ir Bendrovė yra nuomotojos

Nuoma

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos ir nuosavybės teikiamos naudos dalis, klasifikuojama kaip nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kokias iš nuomotojo gautas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį. Kai turtas išnuomojamas pagal nuomos sutartį, balanse jis apskaitomas atsižvelgiant į jo pobūdį.

2.18 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos už laikotarpį apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokestį ir atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tą jo dalį, kuri susijusi su straipsniais, pripažintais tiesiogiai nuosavybės dalyje. Tokiu atveju pelno mokestis taip pat pripažįstamas nuosavybės dalyje.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Atidėtasis mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą visiems laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų apskaitinės vertės konsoliduotoje finansinėse ataskaitose. Tačiau atidėtasis mokestis nėra pripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo, kuris sandorio dieną neturi jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliams. Atidėtasis mokestis yra apskaičiuojamas taikant mokesčio tarifus (ir įstatymus), patvirtintus ar iš esmės patvirtintus balanso sudarymo dieną, kuriuos numatoma taikyti tuomet, kai bus realizuojamas susijęs atidėtojo mokesčio turtas ar įvykdomas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas.

2008 metų pelnas apmokestinamas 15 proc. (2007 m. – 15 proc.) pelno mokesčio tarifu pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

2008 m. gruodžio 22 d. Lietuvos Seimas nustatė naują pelno mokesčio tarifą, kuris įsigaliojo nuo 2009 m. sausio 1 d. ir sudarė 20 proc. Vadovaujantis tuo, Bendrovė apskaičiavo atidėtojo mokesčio įsipareigojimą 2008 m. gruodžio 31 d. taikydamą 20 proc. tarifą.

Laikinis socialinis mokestis nebuvo skaičiuojamas pelnui už 2008 metus (3 proc. 2007 m.). Žiūr. 10 pastabą.

Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos ir sukaupiamos finansinėse ataskaitose remiantis finansinių ataskaitų sudarymo metu turima informacija bei vadovybės atliktais pelno mokesčio apskaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tokia apimtimi, kokia yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, mokesčių nuostoliai, sukaupti 2008 m. gruodžio 31 d., gali būti perkeltami neribotą laiką.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tik tuomet, kai tai leidžia Tarptautinis apskaitos standartas Nr. 12.

2.19 Subsidijos, susijusios su sąnaudomis ir ilgalaikio materialiojo turto įsigijimu

Subsidijos yra apskaitomos tikrąja verte tuomet, kai yra pagrįstai užtikrinta, jog subsidija bus gauta ir Grupė ar Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų.

Su ilgalaikio materialiojo turto įsigijimu susijusios subsidijos balanse apskaitomas prie ilgalaikių įsipareigojimų, o pelno (nuostolių) ataskaitoje jos pripažįstamos pajamomis pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per to turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Su sąnaudomis susijusios subsidijos apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai, o pelno (nuostolių) ataskaitoje jos pripažįstamos tokiu pačiu būdu, kaip ir atitinkamo pobūdžio sąnaudos.

2.20 Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai dėl praeities įvykių Grupė ar Bendrovė turi dabartinį teisinį arba konstruktyvų įsipareigojimą, ir kurių įvykdymui teks išmokėti lėšas bei tokių įsipareigojimų sumą galima patikimai įvertinti. Kai Grupė ar Bendrovė tikisi, kad atidėjinio suma bus atgauta, tokia atgautina suma pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai dėl to nekeičia abejonių.

Atidėjiniai restruktūrizacijos sąnaudoms pripažįstami tuo laikotarpiu, kuomet Grupei ar Bendrovei atsiranda teisinis ar konstruktyvus apmokėjimo įsipareigojimas. Atidėjiniai restruktūrizacijai apima išeitines išmokas darbuotojams. Atidėjiniai nepripažįstami būsimiems veiklos nuostoliams.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Atidėjiniai įvertinami dabartine verte sąnaudų, kurių tikėtina, kad prireiks įsipareigojimui įvykdyti, naudojant ikimokestinį tarifą, kuris atspindi pinigų laiko vertės ir konkrečiam įsipareigojimui būdingų rizikų dabartinius rinkos įvertinimus. Atidėjinio padidėjimas per laikotarpį pripažįstamas palūkanų sąnaudomis.

2.21 Pajamų pripažinimas

Prekių ir paslaugų pardavimo pajamos

Pajamos yra pripažįstamos, kai jos uždirbamos. Telekomunikacijų paslaugų pajamos yra pripažįstamos suteikus paslaugas, remiantis tinklų ir jų teikiamų galimybių panaudojimu, atėmus pridėtinės vertės mokestį ir su pardavimais tiesiogiai susijusias kainų nuolaidas. Kitos pajamos yra pripažįstamos pirkėjams perdavus prekes ar suteikus paslaugas. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sukaupiamos pajamos, kurioms dar nebuvo išrašytos sąskaitos,

Pajamos iš tinklų sujungimo sukaupiamos kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pagal faktinį ateinančių skambučių srautą iš skirtingų ryšių tinklo kompanijų. Sukauptos pajamos koreguojamos pagal faktines pajamas po to, kai jos suderinamos su atitinkama ryšių tinklo kompanija.

Paslaugų aktyvavimo mokesčiai yra pripažįstami pajamomis, o su jais susijusios išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis paslaugų aktyvavimo momentu.

Pagal Bendrovės nustatytas klientų lojalumo programas, klientai turi teisę gauti tam tikras kainų nuolaidas Bendrovės teikiamoms paslaugoms bei trečiųjų šalių teikiamoms prekėms. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė įvertina sukaupytų kainų nuolaidų sumą ir pripažįstą ją ateinančio laikotarpio pajamomis. Šios kainų nuolaidos pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitomos, kaip mažinančios pajamas.

Paketuoti sandoriai

Bendrovė siūlo sudaryti tam tikrus sandorius, pagal kuriuos kartu su nustatyto laikotarpio paslaugų teikimo sutartimi klientui siūlomos prekės ar paslaugos nemokamai arba už kainą, mažesnę negu šių prekių ar paslaugų rinkos kaina. Sudarius tokį paketuojamą sandorį, suma, pripažinta pajamomis pardavus prekes, lygi parduotų prekių tikrajai vertei sandorio pakete. Pajamas, susijusias su paslaugų dalimi, sudaro teikiamų paslaugų tikroji vertė pakete, kurios pripažįstamos per paslaugų teikimo laikotarpį. Kiekvieno sandorio elemento tikroji vertė nustatoma remiantis atitinkamo elemento dabartine rinkos kaina, jei jis būtų sudaromas atskirai. Kuomet pajamų už paslaugas gavimas priklauso nuo paslaugų suteikimo pagal paketuojamus sandorius, Bendrovė taiko likutinės vertės metodą. Pagal šį metodą Bendrovė nustato pateiktos sudedamosios dalies tikrąją vertę, atimdama nesuteiktos sudedamosios dalies tikrąją vertę iš sutarties sumos. Tuo atveju, kai susitarimui taikoma nuolaida, ši nuolaida paskirstoma sutarties elementams taip, kad atspindėtų elementų tikrąsias vertes.

Sandoriai, suteikiant nuolaidas

Bendrovė siūlo tam tikrus sandorius, pagal kuriuos kartu su nustatyto laikotarpio paslaugų teikimo sutartimi klientui siūloma nuolaida už paslaugas, teikiamas tam tikrą laikotarpį. Kai egzistuoja tokia nuolaida, ji paskirstoma per nustatytą paslaugų teikimo laikotarpį.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

2.22 Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Kuomet sumažėja gautinos sumos vertė, Grupė ir Bendrovė sumažina jos apskaitinę vertę iki atsiperkamosios vertės, kurią sudaro įvertinti būsimi pinigų srautai, diskontuoti priemonės pirmine apskaičiuotų palūkanų norma, ir toliau diskonto atstatymas pripažįstamas kaip palūkanų pajamos. Palūkanų pajamos už sumažėjusios vertės paskolas pripažįstamos taikant pirminę apskaičiuotų palūkanų normą.

2.23 Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos tuomet, kai nustatoma teisė gauti jų mokėjimą. Bendrovės gautų dividendų, paskirstytų iš dukterinių ir asocijuotų įmonių pelno, buvusio prieš įsigijimą, suma mažinama atitinkamų investicijų savikaina.

2.24 Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytų įmokų planą, vadovaujantis vietos teisės aktų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Grupė ir Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbuotojų sąnaudų.

Išaitinės išmokos

Išaitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė ar Bendrovė pripažįsta išaitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išaitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos turi būti diskontuojamos iki dabartinės vertės.

Premijų planai

Grupė ir Bendrovė pripažįsta įsipareigojimus ir sąnaudas premijų ar dalyvavimo pelne planams remiantis iš anksto apibrėžtais tikslais. Grupė ir Bendrovė pripažįsta susijusį įsipareigojimą, kuomet yra įsipareigojusi pagal sutartį arba kuomet praeityje buvo vykdoma tokia praktika, kuri sukūrė konstruktyvų įsipareigojimą.

Papildomas Sveikatos draudimas

Bendrovė už savo darbuotojus moka papildomo sveikatos draudimo įmokas. Papildomas sveikatos draudimas suteikia darbuotojams galimybę gauti sveikatos priežiūros ir gydymo paslaugas pasirinktoje gydymo įstaigoje. Papildomo sveikatos draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis kai jos yra patiriamos.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

2.25 Dividendų išmokėjimas

Bendrovės akcininkams išmokami dividendai apskaitomi kaip įsipareigojimas Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuriuo dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

Juridiniams asmenims išmokamiems dividendams taikomas 20 proc. mokestis prie pajamų šaltinio. Pagal šalies įstatymus, taikoma išimtis (t.y. dividendams netaikomas mokestis prie pajamų šaltinio), kuomet akcininkui priklauso daugiau negu 10 proc. akcinio kapitalo ir šią dalį jis turi ilgiau negu vienerius metus. Taip pat numatyta mokesčių prie pajamų šaltinio išimtis dividendams, mokamiems į pensijų ar investicinius fondus.

2.26 Ilgalaikis turtas (ar perleidimo grupės) skirtas pardavimui

Ilgalaikis turtas (ar perleidimo grupės) priskiriamas prie turto, skirtą pardavimui ir apskaitomas mažesniąja verte iš apskaitinės vertės ar tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, jeigu jo apskaitinė vertė susigražinama iš esmės iš jos pardavimo, o ne tolesnio naudojimo.

2.27 Informacija apie segmentus

Grupė ir Bendrovė naudoja savo fiksuotojo ryšio tinklą įvairioms pajamoms gauti (žr. 5 pastabą). Grupė veikia viename verslo segmente (fiksuotojo ryšio paslaugos) ir viename geografiniame segmente, todėl informacija pagal segmentus nėra pateikiama.

2.28 Pardavimo ir atpirkimo sandoriai

Iš bankų perkami ir pagal sutartį po laiko atperkami vertybiniai popieriai („repai“) pripažįstami kaip paskolos bankams. Skirtumas tarp įsigijimo ir atpirkimo kainų traktuojamas kaip palūkanos ir kaupiamas per sutarčių laikotarpį, naudojant apskaičiuotą palūkanų normą.

3 Finansinės rizikos valdymas

Vykdydamos savo veiklą, Grupė ir Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos kursų riziką, tikrosios vertės palūkanų normos riziką, pinigų srautų palūkanų normos riziką ir kainos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Grupės bendra rizikos valdymo programa pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenusipėjimui ir ji siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį Grupės finansiniams veiklos rezultatams.

Rizikos valdymą atlieka centrinis išdo skyrius (Grupės išdo skyrius) pagal Valdybos patvirtintą politiką. Grupės išdo skyrius identifikuoja ir įvertina finansines rizikas glaudžiai dirbdamas su atskirais Grupės padaliniais. Valdyba raštu pateikia bendro rizikos valdymo principus bei politiką, apimančią specifines sritis, kaip užsienio valiutų kursų svyravimo, palūkanų normų ir kredito riziką bei laisvų lėšų investavimą.

Rinkos rizika

Užsienio valiutų kursų svyravimo rizika

Grupė vykdo veiklą tarptautiniu mastu ir susiduria su įvairių užsienio valiutų kursų svyravimo rizika, daugiausia susijusia su euru (EUR), JAV doleriu ir Specialiosiomis skolinimosi teisėmis (XDR). Užsienio valiutų kursų svyravimo rizika kyla iš ateities komercinių sandorių ir pripažinto turto bei įsipareigojimų. Iš esmės visos Grupės prekybos mokėtinos ir prekybos gautinos sumos yra trumpalaikės, o pajamos ir sąnaudos užsienio valiutomis sudaro nežymią dalį, palyginus su Lietuvos litais denominuotomis pajamomis ir sąnaudomis. Dėl to, užsienio valiutų kursų svyravimo rizika laikoma nereikšminga Grupės veiklai. Grupės vadovybė valdo užsienio valiutos riziką mažindama grynąją balansinę poziciją užsienio valiuta. Išsamesnė informacija apie užsienio valiutų kursų svyravimo riziką atskleista 17 ir 24 pastabose.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Nuo 2002 m. vasario Lietuvos litas susietas su euru santykiu 3,4528 Lt = 1 euras.

Kainos rizika

2008 m. gruodžio 31 d. Grupei nebuvo iškilusi akcijų kainos rizika. 2007 m. gruodžio 31 d. Grupei buvo iškilusi „Deutsche Bank Platinum IV Euro Sovereign Elite Fund“ akcijų kainos rizika dėl Grupės turimų investicijų, kurios priskirtos investicijoms, apskaitomoms tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje. Grupei nėra iškilusi prekių kainos rizika.

Pinigų srautų ir tikrosios vertės palūkanų normos rizika

Grupės pajamos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės nepriklauso nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Investicijoms, laikomoms iki išpirkimo, bei paskoloms bankams nustatytos fiksuotos palūkanų normos, dėl to joms neiškilusi pinigų srautų ar tikrosios vertės palūkanų normos rizika.

Reikšmingiausią palūkanas uždirbančio turto dalį sudaro Lietuvos bankų išleistos obligacijos, kurių suma Grupės ir Bendrovės atveju yra 111 866 tūkst. Lt (2007 m. – 116 726 tūkst. Lt Grupės atveju ir 101 492 tūkst. Lt Bendrovės atveju). Išsamesnė informacija apie investicijas laikomas iki išpirkimo pateikta 18-oje pastaboje. Kitas reikšmingas palūkanas uždirbantis turtas yra paskolos bankams, kurių suma yra 60 429 tūkst. Lt (2007 m. nebuvo), daugiau informacijos pateikiama 19-oje pastaboje.

Kredito rizika

Finansinis turtas, kuriam iškilusi kredito rizika, apima indėlius bankuose ir prekybos gautinas sumas. Grupėje nėra reikšmingos kredito rizikos koncentracijos. Kredito rizika ar rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos naudojant kreditavimo sąlygas ir priežiūros procedūras.

Visi nauji klientai (ir įmonės, ir fiziniai asmenys) yra patikrinami, siekiant įvertinti jų patikimumą, prieš pasirašant sutartis. Klientų sąskaitų apmokėjimo kontrolė susideda iš įvairių priminimų apie pasibaigusį sąskaitos apmokėjimo terminą, o vėliau, praėjus 10-15 dienų po paskutinio priminimo, visiems įsiskolinusiems klientams yra apribojamas paslaugų teikimas, o praėjus 30-35 dienoms, paslaugų teikimas yra iš viso nutraukiamas. Po to, kai išsiunčiami papildomi priminimo laiškai, beviltiškos skolos perduodamos išorinėms skolų išieškojimo agentūroms, kurios sugrąžina skolas.

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaičiuojamas kiekvieną mėnesį, vadovaujantis Grupės vidaus politika, taikoma gautinų sumų vertės sumažėjimui. Vertės sumažėjimas įvertinamas atsižvelgiant į prekybos gautinų sumų klasifikaciją į grupes, remiantis pradelstu apmokėjimo terminu ir kiekvienai grupei taikomomis tam tikromis vertės sumažėjimo normomis. Vertės sumažėjimo normos ir Grupės vidaus politika, taikoma prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimui, peržiūrimos kas pusę metų.

Sumažėjęs likvidumas gali paveikti Bendrovės skolininkų padėtį, o tai atitinkamai paveiktų jų galimybes padengti įsiskolinimus. Blogėjančios klientų veiklos sąlygos taip pat gali paveikti vadovybės pinigų srautų prognozes ir finansinio ir nefinansinio turto vertės sumažėjimo įvertinimą. Remdamasi turima informacija, vadovybė tinkamai atskleidė patikslintus tikėtinų pinigų srautų įvertinimus, nustačiusi jų vertės sumažėjimą.

Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio užtikrinimą. Grupės pinigų srautai yra teigiami, o jos trumpalaikis turtas didele dalimi viršija trumpalaikius įsipareigojimus, dėl to likvidumo rizika yra labai nedidelė. Dėl šios priežasties Grupės vadovybė nėra įdiegusi jokių formalų procedūrų likvidumo rizikai valdyti.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų nediskontuotų pinigų srautų analizė pagal terminus, atsižvelgiant į balanso dieną likusį laikotarpį iki sutartyje numatyto termino pabaigos, pateikta 25-oje pastaboje.

Kapitalo rizikos valdymas

Grupės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti Grupės veiklos tęstinumą, grąžą akcininkams ir naudą kitoms suinteresuotosioms šalims, taip pat palaikyti optimalią kapitalo sudėtį, siekiant sumažinti kapitalo sąnaudas.

Siekdama palaikyti ar pakoreguoti kapitalo sudėtį, Grupė gali pakoreguoti akcininkams mokamų dividendų sumą, grąžinti kapitalą akcininkams ir išleisti naujas akcijas.

Vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis akcinis kapitalas neturi būti mažesnis negu atitinkamai 100 000 Lt ir 10 000 Lt, o akcininkų nuosavybė neturi būti mažesnė negu 50 proc. įmonės įstatinio akcinio kapitalo. 2008 m. gruodžio 31 d. ir 2007 m. gruodžio 31 d. visos Grupės įmonės, išskyrus UAB „Kompetencijos ugdymo centras“, kuri šiuo metu reorganizuojama, laikėsi šių reikalavimų.

Grupės veikla finansuojama tik naudojant akcininkų kapitalą. 2008 m. ir 2007 m. Bendrovė neturėjo jokių paskolų, išskyrus finansinės nuomos įsipareigojimus.

Tikrosios vertės vertinimas

Finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama aktyvioje rinkoje (pavyzdžiui, prekybai skirtų investicijų), tikroji vertė nustatoma remiantis balanso dieną skelbiamomis rinkos kainomis. Skelbiamą rinkos kainą, naudojamą Grupės laikomam finansiniam turtui, sudaro dabartinė pardavimo kaina.

Finansinių priemonių, kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje, tikroji vertė atskleidimo finansinėse ataskaitose tikslams nustatoma diskontuojant pinigų srautus iš šios finansinės priemonės.

Laikoma, kad prekybos gautinų sumų apskaitinė vertė, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, ir mokėtinų sumų apskaitinė vertė atitinka jų tikrąsias vertes.

Pastarojo meto pasaulio ir Lietuvos finansų rinkų svyravimai

Besitęsianti pasaulinė likvidumo krizė, kuri prasidėjo 2007 m. viduryje, sąlygojo daugelio problemų atsiradimą, įskaitant mažesnę kapitalo rinkos finansavimą, žemesnę likvidumo lygį bankininkystės sektoriuje ir kartais aukštesnes tarpbankinio skolinimosi normas ir ypač didelius svyravimus vertybinių popierių rinkose. Nestabili padėtis pasaulinėse finansų rinkose lėmė bankų bankrotus ir privertė imtis priemonių gelbėti bankams Jungtinėse Valstijose, Vakarų Europos šalyse, Rusijoje ir kitose valstybėse. Tiesa sakant, vargu, ar įmanoma numatyti besitęsiančios finansinės krizės poveikio mastą, ar visiškai nuo jos apsisaugoti.

Vadovybė negali patikimai nustatyti, kokį poveikį Grupės finansinei būklei turės tolesnis finansų rinkų likvidumo mažėjimas ir svyravimų didėjimas valiutos ir nuosavybės vertybinių popierių rinkose. Vadovybė mano, kad dabartinėmis sąlygomis taikomos visos būtinos priemonės Grupės veiklos stabilumui ir plėtrai užtikrinti.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

4 Svarbūs apskaitiniai įvertinimai

Ilgalaikis materialusis turtas

Dėl nuolatinės technologijų pažangos atliekami įvertinimai, susiję su ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiku: naudingo tarnavimo laikotarpiai atskleisti aukščiau, o nusidėvėjimo sąnaudos už metus atskleistos 13-oje pastaboje. Padidinus turto numatomą naudingo tarnavimo laiką ar jo likvidacinę vertę, sumažėtų nusidėvėjimo sąnaudos. Vadovybė nustato ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką jo įsigijimo metu ir vėliau kasmet jį peržiūri. Naudingo tarnavimo laikas pagrįstas panašiam turtui praityje nustatytu naudingo tarnavimo laiku, taip pat numatomais įvykiais ateityje, kurie gali turėti jam įtakos, pavyzdžiui, technologijų pasikeitimai. Be to, tinklo infrastruktūra negali būti nudėvima per laikotarpį, kuris tęsiasi ilgiau negu atitinkamos licencijos, kuria remiantis teikiamos paslaugos, galiojimo laikotarpis.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas

Gautinų sumų vertės sumažėjimas nustatytas remiantis vadovybės atliktais jų atgautinumo ir terminų įvertinimais, susijusiais su sumomis, kurios nebus atgautos pagal pradžioje numatytus terminus. Šiam įvertinimui atlikti reikia priimti svarbius sprendimus. Šie sprendimai remiasi reikšmingais skolininko finansiniais sunkumais, tikimybe, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdyta finansinė reorganizacija, taip pat mokėjimų nevykdymu ar uždelsimu. Dabartiniai Bendrovės įvertinimai galėtų žymiai pasikeisti dėl pasikeitusios padėties rinkoje ar visoje šalies ekonomikoje. Atgautinumo rodiklis taip pat labai priklauso nuo sėkmės rodiklio bei veiksmų, kurių buvo imtasi, siekiant atgauti reikšmingai uždelstas gautinas sumas.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

5 Pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Fiksuotos balso telefonijos paslaugos	508 510	528 326	506 268	526 574
Interneto ir duomenų perdavimo pajamos	256 662	214 027	258 501	214 991
IT paslaugos	21 282	14 050	10 234	3 431
TV paslaugos	16 457	8 368	16 457	8 368
Kitos pajamos	23 356	28 679	12 566	18 163
Pajamų iš viso	826 267	793 450	804 026	771 527

6 Kitos pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Palūkanų pajamos už investicijas laikomas iki išpirkimo ir paskolas	7 980	4 056	8 262	4 431
Dividendų pajamos	-	-	24 000	30 800
	7 980	4 056	32 262	35 231

7 Kitos veiklos sąnaudos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Medžiagos, eksploatavimo ir aptarnavimo sąnaudos	98 081	94 372	131 944	120 598
Energijos, patalpų ir transporto sąnaudos	40 084	34 014	39 746	33 270
Rinkodaros sąnaudos	16 102	17 610	15 123	16 395
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	3 245	(302)	3 090	(307)
Kitos sąnaudos	26 185	25 944	22 267	22 240
	183 697	171 638	212 170	192 196

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

8 Kitas grynasis pelnas (nuostoliai)

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	1 044	6 316	949	5 836
Pelnas (nuostoliai) iš investicijų pardavimo	151	19	144	(3)
Pelnas (nuostoliai) dėl prekybos investicijų tikrosios vertės pasikeitimo	850	274	850	274
Nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	(127)	(325)	(97)	(31)
Kitas pelnas (nuostoliai)	(18)	34	(15)	33
	1 900	6 318	1 831	6 109

9 Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Palūkanų pajamos už pinigus ir pinigų ekvivalentus	7 082	9 952	6 979	9 840
Kitos finansinės veiklos pajamos	475	1 511	475	1 511
Finansinės veiklos pajamos	7 557	11 463	7 454	11 351
Palūkanų sąnaudos	(282)	(320)	(281)	(320)
Pelnas (nuostolis) dėl valiutų kursų pasikeitimo finansinėje veikloje	190	(296)	215	(284)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(203)	(166)	(200)	(164)
Finansinės veiklos sąnaudos	(295)	(782)	(266)	(768)
Finansinės veiklos grynosios pajamos/sąnaudos	7 262	10 681	7 188	10 583

10 Pelno mokestis

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	33 365	41 268	32 188	39 404
Atidėtas mokestis	(5 404)	(7 951)	(5 262)	(7 571)
Mokesčio tarifo pasikeitimo grynasis poveikis iš viso	1 631	-	267	-
Atidėtojo mokesčio iš viso (26 pastaba)	(3 773)	(7 951)	(4 995)	(7 571)
Pelno mokestis	29 592	33 317	27 193	31 833

Mokesčių inspekcija bet kuriuo metu per 5-is iš eilės einančius metus po metų, kuriais buvo pateikta mokesčių deklaracija, pabaigos gali patikrinti buhalterines knygas ir apskaitos įrašus ir apskaičiuoti papildomus mokesčius bei baudas. Bendrovės ir Grupės vadovybei nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų atsirasti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

10 Pelno mokestis (tęsinys)

Pelno mokestis, apskaičiuotas Bendrovės ir Grupės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų apskaičiuota taikant bazinį pelno mokesčio tarifą, kaip parodyta žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Pelnas prieš apmokestinimą ir asocijuotų įmonių rezultato dalį	189 500	196 147	207 475	220 000
Mokestis taikant 15% tarifą (2007 m. – 18%)	28 425	35 306	31 121	39 600
Atidėtojo mokesčio turtas, nepripažintas mokestiniams nuostoliams	333	286	-	-
Gauti neapmokestinami dividendai	-	-	(3 600)	(5 400)
Pelno mokestis nuo dukterinės įmonės akcinio kapitalo sumažinimo	-	-	-	(144)
Neapmokestinamos pajamos ir sąnaudos nemažinančios apmokestinamojo pelno	435	(1 262)	606	(1 219)
Pelno mokestis nuo dividendų	(1 114)	(1 189)	(1 114)	(1 189)
Mokesčio tarifo pasikeitimo poveikis laikiniams skirtumams	1 901	-	537	-
Mokesčio tarifo pasikeitimo poveikis dukterinės įmonės, prijungtos prie Bendrovės, mokestiniam nuostoliui	(270)	-	(270)	-
Kita	(118)	176	(87)	185
Pelno mokestis	29 592	33 317	27 193	31 833

2005 m. birželio 7 d. priimtas Laikinasis socialinio mokesčio įstatymas, kuris numato, kad mokestinę bazę šiam mokesčiui sudaro apmokestinamas pelnas, apskaičiuotas pagal LR pelno mokesčio įstatyme numatytą tvarką. Socialinio mokesčio tarifai yra 3 proc. ir 0 proc. už atitinkamai 2007 ir 2008 m.

Laikiniesiems skirtumams, pripažintiems 2008 m. gruodžio 31 d., kurie bus realizuoti 2009 m. ir vėlesniais metais, vadovaujantis galiojančiais įstatymais, bus taikomas 20 proc. pelno mokesčio tarifas (2007 m. gruodžio 31 d. – 15 proc.).

11 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant grynąjį laikotarpio pelną (nuostolį) iš per laikotarpį išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio. Grupė neturi finansinių priemonių, potencialiai konvertuojamų į paprastas akcijas, todėl sumažintas pelnas tenkantis vienai akcijai yra toks pat kaip ir paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

11 Vienai akcijai tenkantis pelnas (tęsinys)

Svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis už metus, pasibaigusius 2008 m. gruodžio 31 d., apskaičiuotas taip (tūkstančiais): iš 814 913 (paprastųjų vardinių akcijų) atėmus 38 095 (nuosavas akcijas) gaunama 776 818. Svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis už metus, pasibaigusius 2007 m. gruodžio 31 d., buvo toks pats, t.y. 776 818.

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Grynasis pelnas	159 908	162 830	180 282	188 167
Išleistų paprastųjų vardinių akcijų svertinis vidurkis (tūkstančiais)	776 818	776 818	776 818	776 818
Paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas (Lt)	0,21	0,21	0,23	0,24

12 Vienai akcijai tenkantys dividendai

Už 2007 m. ir 2006 m. paskelbti vienai akcijai tenkantys dividendai, neįskaitant nuosavų akcijų, sumokėti 2008 m. ir 2007 m. atitinkamai sudarė 0,25 Lt ir 0,26 Lt. Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo dieną dividendai už 2008 m. nebuvo pasiūlyti ar paskelbti.

13 Ilgalaikis materialusis turtas

Pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažintas nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas sudaro:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos	154 863	156 164	148 388	150 603
Ilgalaikio nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos (14 pastaba)	12 987	12 492	10 446	10 916
Gautų subsidijų amortizacijos sąnaudos (27 pastaba)	(1 017)	(1 960)	(1 017)	(1 960)
	166 833	166 696	157 817	159 559

Vadovaujantis LR Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimu, kuris buvo patvirtintas 2008 m. liepos 15 d. ir įsigaliojo nuo 2009 m. sausio 1 d., telekomunikaciniai kanalai priskirti kilnojamam turtui, dėl to nereikalaujamas šių kanalų formalus registravimas.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

13 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

2008 m. Bendrovė peržiūrėjo ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpius. Po šios peržiūros nusidėvėjimo sąnaudos už 2008 m. padidėjo 0,38 mln. Lt, palyginus su anksčiau nustatytais naudingo tarnavimo laikotarpiais ilgalaikiam materialiajam turtui. 2008 m. Bendrovė neperžiūrėjo ilgalaikio nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpių.

GRUPĖ

	Žemė ir pastatai	Kanalai ir telekomuni- kacinė įranga	Kitas ilgalaikis turtas materialusis	Nebaigta statyba	Iš viso
2006 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	120 635	2 206 266	67 513	9 124	2 403 538
Sukauptas nusidėvėjimas	(45 108)	(1 669 401)	(51 099)	-	(1 765 608)
Likutinė vertė	75 527	536 865	16 414	9 124	637 930
2007 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	75 527	536 865	16 414	9 124	637 930
Įsigijimai	1 312	10 097	171	172 361	183 941
Perklasifikavimai	(1 677)	(235)	(16)	-	(1 928)
Perleidimai ir nurašymai	(5 095)	(80)	(642)	-	(5 817)
Perkelta iš nebaigtos statybos	4 154	140 587	6 419	(151 160)	-
Nusidėvėjimas	(5 147)	(145 618)	(5 399)	-	(156 164)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	69 074	541 616	16 947	30 325	657 962
2007 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	106 330	2 338 063	71 406	30 325	2 546 124
Sukauptas nusidėvėjimas	(37 256)	(1 796 447)	(54 459)	-	(1 888 162)
Likutinė vertė	69 074	541 616	16 947	30 325	657 962
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	69 074	541 616	16 947	30 325	657 962
Įsigijimai	914	5 648	431	166 098	173 091
Dukterinių įmonių įsigijimas		1 138			1 138
Perklasifikavimai	(1 196)	(119)	337	(6 204)	(7 182)
Perleidimai ir nurašymai	(372)	(296)	(65)	-	(733)
Perkelta iš nebaigtos statybos	8 302	138 343	15 769	(162 414)	-
Nusidėvėjimas	(4 703)	(144 114)	(6 046)	-	(154 863)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	72 019	542 216	27 373	27 805	669 413
2008 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	112 360	2 436 298	80 518	27 805	2 656 981
Sukauptas nusidėvėjimas	(40 341)	(1 894 082)	(53 145)	-	(1 987 568)
Likutinė vertė	72 019	542 216	27 373	27 805	669 413

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

13 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

BENDROVĖ

	Žemė ir pastatai	Kanalai ir telekomuni- kacinė įranga	Kitas ilgalaikis turtas materialusis	Nebaigta statyba	Iš viso
2006 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	87 333	2 182 099	58 561	9 124	2 337 117
Sukauptas nusidėvėjimas	(40 167)	(1 652 040)	(44 922)	-	(1 737 129)
Likutinė vertė	47 166	530 059	13 639	9 124	599 988
2007 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	47 166	530 059	13 639	9 124	599 988
Įsigijimai	0	11	25	173 673	173 709
Perleidimai ir nurašymai	(4 236)	(84)	(65)	(1 312)	(5 697)
Perklasifikavimai	21	(233)	(13)	-	(225)
Perkelta iš nebaigtos statybos	4 154	140 587	6 419	(151 160)	-
Nusidėvėjimas	(4 276)	(141 790)	(4 537)	-	(150 603)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	42 829	528 550	15 468	30 325	617 172
2007 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	74 658	2 306 181	63 591	30 325	2 474 755
Sukauptas nusidėvėjimas	(31 829)	(1 777 631)	(48 123)	-	(1 857 583)
Likutinė vertė	42 829	528 550	15 468	30 325	617 172
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	42 829	528 550	15 468	30 325	617 172
Įsigijimai		1 000		167 012	168 012
Teisinis dukterinės įmonės prijungimas		1 138			1 138
Perleidimai ir nurašymai	(371)	(275)	(19)	(914)	(1 579)
Perklasifikavimai	(2 758)	(264)	336	(6 204)	(8 890)
Perkelta iš nebaigtos statybos	8 302	138 343	15 769	(162 414)	-
Nusidėvėjimas	(3 853)	(138 966)	(5 569)	-	(148 388)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	44 149	529 526	25 985	27 805	627 465
2008 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	77 853	2 406 398	72 462	27 805	2 584 518
Sukauptas nusidėvėjimas	(33 704)	(1 876 872)	(46 477)	-	(1 957 053)
Likutinė vertė	44 149	529 526	25 985	27 805	627 465

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

13 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Turto grupė „Kanalai ir telekomunikacinė įranga“ apima galutinę įrangą, kurią Grupė nuomoja trečiosioms šalims pagal nuomos sutartis ir kurios apskaitinės vertės yra šios:

	Gruodžio 31 d.			
	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Įsigijimo savikaina	14 883	3 883	14 883	3 883
Sukauptas nusidėvėjimas sausio 1 d.	(432)	-	(432)	-
Nusidėvėjimo sąnaudos už metus	(1 508)	(432)	(1 508)	(432)
Likutinė vertė	12 943	3 451	12 943	3 451

14 Ilgalaikis nematerialusis turtas

GRUPĖ	Licencijos	Programinė įranga	Prestižas	Kitas nematerialusis turtas	Kuriamas turtas	Iš viso
2006 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	2 575	266 353	2 658	15 276	774	287 636
Sukaupta amortizacija	(2 357)	(238 823)	-	(12 918)	-	(254 098)
Likutinė vertė	218	27 530	2 658	2 358	774	33 538
2007 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	218	27 530	2 658	2 358	774	33 538
Įsigijimai	-	3 392	-	-	5 205	8 597
Perleidimai ir nurašymai	-	-	-	-	-	-
Perklasifikavimas	-	5 474	-	-	(5 474)	-
Perkelta iš kitų sąskaitų	-	-	-	-	-	-
Amortizacija	(218)	(10 944)	-	(1 330)	-	(12 492)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	-	25 452	2 658	1 028	505	29 643
2007 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	2 575	267 093	2 658	11 317	505	284 148
Sukaupta amortizacija	(2 575)	(241 641)	-	(10 289)	-	(254 505)
Likutinė vertė	-	25 452	2 658	1 028	505	29 643

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

14 Ilgalaikis nematerialusis turtas (tęsinys)

	Licencijos	Programinė įranga	Prestižas	Kitas nematerialusis turtas	Kuriamas turtas	Iš viso
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	25 452	2 658	1 028	505	29 643
Įsigijimai	-	3 044		349	3 929	7 322
Dukterinių įmonių įsigijimas	17 843					17 843
Perleidimai ir nurašymai	-	(10)	-	-	-	(10)
Perklasifikavimas	-	381	-	-	(400)	(19)
Perkelta iš kitų sąskaitų	-	2 832	-		(2 832)	-
Amortizacija	(1 784)	(10 709)	-	(494)	-	(12 987)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	16 059	20 990	2 658	883	1 202	41 792
2008 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	17 843	202 960	2 658	11 666	1 202	236 329
Sukaupta amortizacija	(1 784)	(181 970)	-	(10 783)	-	(194 537)
Likutinė vertė	16 059	20 990	2 658	883	1 202	41 792

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

14 Ilgalaikis nematerialusis turtas (tęsinys)

BENDROVĖ	Licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Kuriamas turtas	Iš viso
2006 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo vertė	1 691	243 911	15 208	661	261 471
Sukaupta amortizacija	(1 550)	(219 218)	(12 857)	-	(233 625)
Likutinė vertė	141	24 693	2 351	661	27 846
2007 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	141	24 693	2 351	661	27 846
Įsigijimai	-	-	-	4 639	4 639
Perklasifikavimas	-	5 195	-	(5 195)	-
Amortizacija	(141)	(9 452)	(1 323)	-	(10 916)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	-	20 436	1 028	105	21 569
2007 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo vertė	1 691	247 384	11 275	105	260 455
Sukaupta amortizacija	(1 691)	(226 948)	(10 247)	-	(238 886)
Likutinė vertė	-	20 436	1 028	105	21 569
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	20 436	1 028	105	21 569
Įsigijimai	-	-	-	3 929	3 929
Teisinis dukterinės įmonės prijungimas	17 843				17 843
Perklasifikavimas	-	2 832	-	(2 832)	-
Amortizacija	(1 784)	(8 168)	(494)	-	(10 446)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	16 059	15 100	534	1 202	32 895
2008 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo vertė	17 843	180 739	11 274	1 202	211 058
Sukaupta amortizacija	(1 784)	(165 639)	(10 740)	-	(178 163)
Likutinė vertė	16 059	15 100	534	1 202	32 895

Lietuvoje fiksuoto, tarp miestinio ir tarptautinio ryšio paslaugų, apimančių ir duomenų perdavimą, veikla nelicencijuojama.

Dukterinės įmonės AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ teisinio prijungimo metu Bendrovės įgytos licencijos yra dvi šios dukterinės įmonės turėtos licencijos, leidžiančios retransliuoti televizijos kanalus skaitmeninės antžeminės televizijos (DVB-T) tinklais.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

15 Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Metų pradžioje	-	-	31 739	31 739
Dukterinės įmonės įsigijimas (31 pastaba)	-	-	16 472	-
Įnašas, skirtas padengti dukterinės įmonės nuostolius	-	-	7 350	-
Investicijų vertės sumažėjimas	-	-	(1 488)	-
Prijungta dukterinė įmonė (31 pastaba)	-	-	(23 822)	-
Parduota dukterinė įmonė (32 pastaba)	-	-	-	-
Metų pabaigoje	-	-	30 251	31 739

Kadangi vienos iš dukterinių įmonių nuosavybė 2008 m. gruodžio 31 d. buvo neigiama ir vadovybė planuoja ją restruktūrizuoti 2009 metais, Bendrovė apskaitė vertės sumažėjimą šioms investicijoms, pripažintoms investicijų į dukterines įmones straipsnyje:

	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
	BENDROVĖ	
	2008	2007
UAB „Kompetencijos ugdymo centras“ (buvusi „Lietuvos telekomo verslo sprendimai“)	1 488	-
	1 488	-

16 Finansinės priemonės pagal kategorijas

Finansinių priemonių apskaitos principai buvo taikomi šiems straipsniams:

GRUPĖ	Paskolos ir gautinos sumos	Turtas apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje	Investicijos laikomos iki išpirkimo	Iš viso
2008 m. gruodžio 31 d.				
Balanse apskaitytas turtas				
Prekybos ir kitos gautinos sumos	125 660	-	-	125 660
Investicijos laikomos iki išpirkimo	-	-	111 866	172 295
Paskolos bankams	60 429			60 429
Prekybai skirtos investicijos	-	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	149 898	-	-	149 898
Iš viso	335 987	-	111 866	447 853

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

16 Finansinės priemonės pagal kategorijas (tęsinys)

	Paskolos ir gautinos sumos	Turtas apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje	Investicijos laikomos iki išpirkimo	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.				
Balanse apskaitytas turtas				
Prekybos ir kitos gautinos sumos	124 679	-	-	124 679
Investicijos laikomos iki išpirkimo	-	-	116 726	116 726
Prekybai skirtos investicijos	-	34 561	-	34 561
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	229 350	-	-	229 350
Iš viso	354 029	34 561	116 726	505 316

	Paskolos ir gautinos sumos	Turtas apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje	Investicijos laikomos iki išpirkimo	Iš viso
BENDROVĖ				
2008 m. gruodžio 31 d.				
Balanse apskaitytas turtas				
Prekybos ir kitos gautinos sumos	122 872	-	-	122 872
Investicijos laikomos iki išpirkimo	-	-	111 866	172 295
Paskolos bankams	60 429	-	-	60 429
Prekybai skirtos investicijos	-	-	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	141 451	-	-	141 451
Iš viso	324 752	-	111 866	436 618

	Paskolos ir gautinos sumos	Turtas apskaitomas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje	Investicijos laikomos iki išpirkimo	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.				
Balanse apskaitytas turtas				
Prekybos ir kitos gautinos sumos	129 062	-	-	129 062
Investicijos laikomos iki išpirkimo	-	-	101 492	101 492
Prekybai skirtos investicijos	-	34 561	-	34 561
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	220 117	-	-	220 117
Iš viso	349 179	34 561	101 492	485 232

Ir 2008, ir 2007 metais visi Bendrovės ir Grupės finansiniai įsipareigojimai buvo priskirti kitų finansinių įsipareigojimų grupei ir nėra įsipareigojimų, apskaitomų tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

17 Prekybos ir kitos gautinos sumos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Iš įmonių ir gyventojų gautinos sumos	104 966	100 864	100 832	95 890
Iš kitų operatorių gautinos sumos	14 322	15 455	14 322	15 455
Prekybos gautinų sumų iš viso	119 288	116 319	115 154	111 345
Atėmus gautinų sumų vertės sumažėjimą	(17 010)	(15 199)	(16 810)	(15 153)
Prekybos gautinos sumos grynąja verte	102 278	101 120	98 344	96 192
Gautinos sumos iš įmonių, surenkančių mokesčius už telekomunikacines paslaugas	930	1 623	930	1 623
Iš anksto apmokėtos sąnaudos ir kitos gautinos sumos	15 592	17 751	14 722	16 363
Gautinos sumos iš susijusių šalių (33 pastaba)	5 445	4 363	6 792	5 721
Paskolos susijusioms šalims (33 pastaba)	-	-	9 569	8 043
	124 245	124 857	130 357	127 942
Atėmus ilgalaikę dalį	(5 563)	(3 166)	(5 563)	(3 166)
Trumpalaikė dalis	118 682	121 691	124 794	124 776

Visos ilgalaikės gautinos sumos turi būti apmokėtos per trejus metus nuo balanso parengimo dienos.

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikrosios vertės:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Iš įmonių ir gyventojų gautinos sumos	104 034	100 514	99 900	95 540
Iš kitų operatorių gautinos sumos	14 322	15 455	14 322	15 455
Prekybos gautinų sumų iš viso	118 356	115 969	114 222	110 995
Atėmus gautinų sumų vertės sumažėjimą	(17 010)	(15 199)	(16 810)	(15 153)
Prekybos gautinos sumos grynąja verte	101 346	100 770	97 412	95 842
Gautinos sumos iš įmonių, surenkančių mokesčius už telekomunikacines paslaugas	930	1 623	930	1 623
Iš anksto apmokėtos sąnaudos ir kitos gautinos sumos	15 592	17 751	14 722	16 363
Gautinos sumos iš susijusių šalių	5 445	4 363	6 792	5 721
Paskolos susijusioms šalims (33 pastaba)	-	-	9 569	8 043
	123 313	124 507	129 425	127 592

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

17 Prekybos ir kitos gautinos sumos (tęsinys)

Sukauptų pajamų tikrosios vertės remiasi pinigų srtais, diskontuotais taikant 11,5 proc. normą (2007 m. – 8,3 proc.). Diskonto norma lygi VILIBOR plus atitinkama kredito marža.

Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų parengimo dieną yra lygi aukščiau minėtų gautinų sumų apskaitinei vertei. Grupė nėra gavusi jokių užtikrinimo priemonių, skirtų sumažinti kredito riziką.

Nepradelstos prekybos gautinos sumos yra laikomos kaip pilnai vykdomos.

Prekybos gautinos sumos, kurios pradelstos mažiau negu tris mėnesius, nėra laikomos nuvertėjusiomis. 2008 m. gruodžio 31 d. 11 925 tūkst. Lt (2007 m. – 12 960 tūkst. Lt) Grupės prekybos gautinų sumų ir 11 621 tūkst. Lt (2007 m. – 12 781 tūkst. Lt) Bendrovės prekybos gautinų sumų buvo pradelstos, tačiau nuvertėjusios.

2008 m. gruodžio 31 d. 17 429 tūkst. Lt (2007 m. – 17 314 tūkst. Lt) Grupės prekybos gautinų sumų ir 17 389 tūkst. Lt (2007 m. – 16 733 tūkst. Lt) Bendrovės prekybos gautinų sumų buvo nuvertėjusios ir joms suformuotas vertės sumažėjimo atidėjiny. 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės atidėjinio suma buvo 17 010 tūkst. Lt (2007 m. – 15 199 tūkst. Lt), o Bendrovės atidėjinio suma buvo 16 810 tūkst. Lt (2007 m. – 15 153 tūkst. Lt).

Šių gautinų sumų senėjimo analizė pateikta žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Prekybos gautinų sumų iš viso	119 288	116 319	115 154	111 345
Iš kurių: nepradelstos	89 934	86 045	86 144	81 831
Pradelstos iki 3 mėnesių	11 925	12 960	11 621	12 781
Pradelstos nuo 4 iki 6 mėnesių	1 981	2 354	1 941	1 807
Pradelstos nuo 7 iki 12 mėnesių	2 264	1 121	2 264	1 088
Pradelstos virš 12 mėnesių	13 184	13 839	13 184	13 838

Prekybos ir kitų gautinų sumų apskaitinės vertės denominuotos šiomis valiutomis:

Valiuta	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
LTL	100 057	95 712	107 620	100 828
EUR	23 600	27 568	22 153	25 537
XDR	206	1 463	206	1 463
Kita valiuta	382	114	378	114
	124 245	124 857	130 357	127 942

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

17 Prekybos ir kitos gautinos sumos (tęsinys)

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolių pasikeitimas parodytas žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Metų pradžioje	15 199	18 813	15 153	19 184
Per metus nurašytos gautinos sumos kaip neatgautinos	(1 459)	(3 312)	(1 459)	(3 724)
Gautinų sumų nuvertėjimo nuostoliai /				
Atstatyta nepanaudota suma (-)	3 270	(302)	3 116	(307)
Metų pabaigoje	17 010	15 199	16 810	15 153

Gautinų sumų nuvertėjimo nuostoliai ir jų atstatymas pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaityti „Kitų veiklos sąnaudų“ straipsnyje (7 pastaba).

Kitose prekybos ir kitų gautinų sumų klasėse nėra nuvertėjusio turto.

18 Investicijos laikomos iki išpirkimo

Investicijas laikomas iki išpirkimo sudaro Lietuvos komercinių bankų išleistos obligacijos. Apskaičiuotų palūkanų norma, taikoma obligacijoms, 2008 m. buvo 8,28% proc. (2007 m. – 8,10 proc.), o obligacijų terminas 2008 m. gruodžio 31 d. vidutiniškai sudarė 57 dienas (2007 m. – 68 dienos). Obligacijų tikroji vertė atitinka jų balansines vertes.

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datai visos laikomos iki išpirkimo investicijos buvo išpirktos.

Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo lygi skolos vertybinių popierių, klasifikuojamų kaip iki išpirkimo laikomos investicijos, tikrajai vertei.

19 Paskolos bankams

Paskolas bankams sudaro atpirkimo gautinos sumos iš AB SEB banko pagal vertybinių popierių atpirkimo sutartis. Šių paskolų apskaičiuotų palūkanų norma yra 9,0%, o terminas 2008 m. gruodžio 31 d. vidutiniškai sudarė 62 dienas. Paskolų tikroji vertė atitinka jų balansines vertes.

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datai visos paskolos buvo grąžintos Bendrovei.

Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo lygi paskolų bankams, klasifikuojamų kaip paskolos ir gautinos sumos, tikrajai vertei.

20 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Pinigai kasoje ir banke	79 898	83 672	71 451	74 439
Trumpalaikiai indėliai banke	70 000	145 678	70 000	145 678
	149 898	229 350	141 451	220 117

Apskaičiuotų palūkanų norma, nustatyta Grupės ir Bendrovės trumpalaikiams indėliams, laikomiems Lietuvos bankuose, buvo 8,66 proc. 2008 m. (2007 m. – 6,60 proc.). Didžioji dalis pinigų ir pinigų ekvivalentų (99,8 %) laikoma 3-juose Lietuvos komerciniuose bankuose, kurių FitchRatings patvirtintas ilgalaikio skolinimosi reitingas svyruoja nuo A iki AA-.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

21 Pardavimui skirtas turtas

2008 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė apskaitė kaip pardavimui skirtą turtą vieną pastatą, nebaigtą statybą ir išankstinį apmokėjimą už pastato statybos darbus, dėl kurio pardavimo sudaryta sutartis su trečiaja šalimi (2007 m. – pastatų grupę, dėl kurių pardavimo sudaryta sutartis su trečiaja šalimi). Pardavimui skirtas turtas taip pat apima lengvųjų automobilių grupę.

Pagrindinės turto, klasifikuojamo kaip pardavimui skirtas turtas, klasės:

	Gruodžio 31 d.			
	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Išankstinis apmokėjimas už pastato statybos darbus	4 395	-	4 395	-
Ilgalaikis materialusis turtas	8 538	1 851	8 538	108
Pardavimui skirto turto iš viso	12 933	1 851	12 933	108

22 Įstatinis akcinis kapitalas ir nuosavos akcijos

Įstatinį akcinį kapitalą sudaro 814 912 760 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 1 Lt. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

2000 m. birželį per Lietuvos valstybės paskelbtą Bendrovės akcijų pradinį viešąjį pasiūlymą tuomet buvusi UAB „Lintel“ dukterinė įmonė UAB „Lintkom“ įsigijo 4,67 proc. Bendrovės akcijų. UAB „Lintkom“ turimos Bendrovės akcijos buvo laikomos nuosavomis akcijomis ir Grupės balanse iš akcininkų nuosavybės buvo atimta jų pirkimo kaina, lygi 120 mln. Lt.

2004 m. gegužę buvo užbaigtas juridinis UAB „Lintkom“ ir UAB „Lintel“ teisinis sujungimas. Visas UAB „Lintkom“ turtas, įskaitant nuosavas akcijas, ir įsipareigojimai buvo perduoti UAB „Lintel“.

2007 m. liepą Bendrovės valdyba nutarė įsigyti nuosavas akcijas iš UAB „Lintel“. 2007 m. rugsėjį Bendrovė perėmė nuosavas akcijas iš UAB „Lintel“ ir 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės balanse jų pirkimo kaina, lygi 58,5 mln. Lt., buvo atimta tiesiai iš akcininkų nuosavybės.

Grupė traktuoja Bendrovės turimas Bendrovės akcijas kaip nuosavas akcijas ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės balanse jų pirkimo kaina, lygi 120 mln. Lt., buvo atimta tiesiai iš akcininkų nuosavybės.

23 Įstatymų numatytas rezervas

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus įstatymų numatytas rezervas yra privalomas. Kasmetinis pervedimas sudaro 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuoto pagal Lietuvos Respublikoje finansinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, ir yra privalomas kol rezervas pasiekia 10 proc. įstatinio kapitalo. Įstatymų numatytas rezervas sudaromas tik būsiesiems nuostoliams padengti.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

24 Prekybos, kitos mokėtinos sumos ir sukaupiti įsipareigojimai

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Prekybos mokėtinos sumos	70 969	63 148	66 269	60 154
Operatoriams mokėtinos sumos	3 059	3 990	3 961	4 006
Mokesčiai, atlyginimai ir socialinis draudimas	37 177	27 573	30 864	23 329
Sukauptos sumos operatoriams	6 736	3 654	6 736	3 731
Sukaupiti įsipareigojimai	2 556	5 456	2 517	3 627
Kitos mokėtinos sumos ir ateinančio laikotarpio pajamos	7 802	8 147	6 809	6 801
Sumos mokėtinos susijusioms šalims (33 pastaba)	2 574	1 979	9 025	7 189
	130 873	113 947	126 181	108 837
Atėmus ilgalaikę dalį	(1 605)	(1 900)	(1 043)	(1 244)
Trumpalaikė dalis	129 268	112 047	125 138	107 593

Prekybos ir kitų mokėtinų sumų apskaitinės vertės denominuotos šiomis valiutomis:

Valiuta	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
LTL	110 677	94 799	106 581	90 410
EUR	17 156	14 855	17 129	14 814
XDR	1 101	2 221	1 101	2 221
Kita valiuta	334	172	327	148
	129 268	112 047	125 138	107 593

25 Paskolos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Trumpalaikės				
Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	836	805	836	805
	836	805	836	805
Ilgalaikės				
Finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai	5 972	6 809	5 972	6 809
	5 972	6 809	5 972	6 809
Paskolų iš viso	6 808	7 614	6 808	7 614

Paskolų tikrosios vertės atitinka jų balansines vertes.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

25 Paskolos (tęsinys)

2005 m. Bendrovė sudarė sutartį su trečiaja šalimi dėl tam tikrų techninių patalpų pardavimo ir atgalinės nuomos. Trejų patalpų atgalinė nuoma iš esmės atitiko finansinės nuomos (lizingo) kriterijus. Visos šios patalpos išsinuomos 10 metų laikotarpiui. Pasibaigus visų sutarčių 10 metų terminui, Bendrovė turi teisę pratęsti šias nuomos sutartis papildomam 10 metų laikotarpiui už sutartą nuomos mokestį. Jeigu sutartys bus nutrauktos nepasibaigus sutartyse numatytam nuomos laikotarpiui, bus mokamos netesybos.

Grupės ir Bendrovės minimalūs lizingo mokėjimai pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir jų dabartinės vertės:

	Per 1 metus	Nuo 2 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Minimalūs lizingo mokėjimai 2007 m. gruodžio 31 d. Atėmus būsimas palūkanų sąnaudas	1 087 (282)	4 346 (796)	3 470 (211)	8 903 (1 289)
Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d.	805	3 550	3 259	7 614
Minimalūs lizingo mokėjimai 2008 m. gruodžio 31 d. Atėmus būsimas palūkanų sąnaudas	1 086 (250)	4 345 (655)	2 385 (103)	7 816 (1 008)
Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	836	3 690	2 282	6 808

Grupei ir Bendrovei priklausančio turto pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis grynoji apskaitinė vertė:

	Gruodžio 31 d.			
	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Patalpos	6 465	7 364	6 465	7 364
	6 465	7 364	6 465	7 364

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

26 Atidėtasis mokestis

Bendras pasikeitimas atidėtojo mokesčio sąskaitoje buvo toks:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Likutis metų pradžioje	9 530	17 481	6 064	13 635
Pajamos pelno (nuostolių) ataskaitoje (10 pastaba)	(3 773)	(7 951)	(4 995)	(7 571)
Likutis metų pabaigoje	5 757	9 530	1 069	6 064
Atidėtasis mokestis, kuris bus realizuotas po daugiau negu 12 mėnesių	5 244	4 270	542	1 085
Atidėtasis mokestis, kuris bus realizuotas per 12 mėnesių	513	5 260	527	4 979
	5 757	9 530	1 069	6 064

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus Bendrovės investicijos į dukterines įmones atitinka dalyvavimo kitose įmonėse sąlygas mokestinei lengvatai gauti, todėl atidėtojo mokesčio įsipareigojimas nuo į Bendrovę nepervesto dukterinių įmonių rezultato apskaitytas nebuvo.

Pasikeitimai per laikotarpį Grupės atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų sąskaitoje (prieš likučių sudengimą) pateikiami žemiau:

GRUPĖ – atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	Investicijų lengvata		Kita	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.	49 880		-	49 880
Sąnaudos/(pajamos) pelno (nuostolių) ataskaitoje	4 588		1 004	5 592
2008 m. gruodžio 31 d.	54 468		1 004	55 472
GRUPĖ – atidėtojo mokesčio turtas	Pagreitintas nusidėvėjimas	Mokestiniai nuostoliai	Kita	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.	(38 582)	-	(1 768)	(40 350)
Sąnaudos/(pajamos) pelno (nuostolių) ataskaitoje	(8 310)	(1 081)	26	(9 365)
2008 m. gruodžio 31 d.	(46 892)	(1 081)	(1 742)	(49 715)

1 081 tūkst. Lt mokestiniai nuostoliai susidarė dėl Bendrovės dukterinės įmonės AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“, kuri 2008 m. gruodžio 31 d. buvo prijungta prie Bendrovės.

Atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas perkeliama mokestiniams nuostoliams tokia apimtimi, kokia tikėtinas mokestinės naudos realizavimas per būsimą apmokestinamąjį pelną. Grupė nepripažino 2,4 mln. Lt atidėtojo mokesčio turto (2007 m. – 1,6 mln. Lt) nuostoliams, kurie gali būti perkeltami nenustatytą laikotarpį, sudengiant su būsimu apmokestinamuoju pelnu.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

26 Atidėtasis mokestis (tęsinys)

Pasikeitimai per laikotarpį Bendrovės atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų sąskaitoje (prieš likučių sudengimą) pateikiami žemiau:

BENDROVĖ – atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	Investicijų lengvata	Kita	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.	46 350	-	46 350
Sąnaudos/ (pajamos) pelno (nuostolių) ataskaitoje	3 614	669	4 283
2008 m. gruodžio 31 d.	49 964	669	50 633

BENDROVĖ – atidėtojo mokesčio turtas	Pagreitintas nusidėvėjimas	Mokestiniai nuostoliai	Kita	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.	(38 582)		(1 704)	(40 286)
Sąnaudos/ (pajamos) pelno (nuostolių) ataskaitoje	(8 310)	(1 061)	93	(9 278)
2008 m. gruodžio 31 d.	(46 892)	(1 061)	(1 611)	(49 564)

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra sudengiami tuomet, kai egzistuoja juridinė teisė sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčio turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčio įsipareigojimais. Šios sumos, apskaičiuotos po atitinkamų likučių sudengimo, apskaitytos balanse:

	Gruodžio 31 d.			
	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Atidėtojo mokesčio turtas	(49 715)	(40 350)	(49 564)	(40 286)
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai	55 472	49 880	50 633	46 350
	5 757	9 530	1 069	6 064

27 Subsidijos

Pasikeitimai subsidijų sąskaitoje apibendrinti žemiau:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Metų pradžioje	2 768	4 727	2 768	4 727
Gautos naujos subsidijos	1 419	2 457	1 419	2 457
Ateinančio laikotarpio pajamų amortizacija, siekiant suderinti su susijusiu nusidėvėjimu	(1 017)	(1 960)	(1 017)	(1 960)
Ateinančio laikotarpio pajamų amortizacija, siekiant suderinti su susijusiomis sąnaudomis	(1 809)	(2 456)	(1 809)	(2 456)
Metų pabaigoje	1 361	2 768	1 361	2 768

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

28 Atidėjiniai

Grupė ir Bendrovė suformavo atidėjinius restruktūrizavimo sąnaudoms. Restruktūrizavimo atidėjiny apima darbuotojams išmokamas kompensacijas, kaip numatyta Bendrovės ir Grupės dukterinės įmonės patvirtintame restruktūrizacijos plane. Numatoma, kad atidėjiny restruktūrizacijai bus pilnai panaudotas per 2009 metus.

2007 m. gruodžio 31 d. apskaitytas atidėjiny buvo pilnai panaudotas 2008 m.

29 Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

Garantijos

2008 m. gruodžio 31 d. visa banko garantijų (konkurso, sutarčių vykdymo ir apmokėjimo garantijų), kurias suteikė AB SEB bankas už Bendrovę ir Grupę, suma sudarė 3,42 mln. Lt (2007 m. – 7,13 mln. Lt).

Gautini minimalūs mokėjimai pagal nuomos sutartis

Bendra būsimų minimalių nuomos mokėjimų, gautinų pagal neatšaukiamas nuomos sutartis, suma:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Per 1 metus	9 816	2 932	9 816	2 932
Po 1 metų, bet ne vėliau kaip per 5 metus	23 816	4 884	23 816	4 884
Po 5 metų	-	-	-	-
	33 632	7 816	33 632	7 816

Neapibrėžtieji nuomos mokėjimai, pripažinti pelno (nuostolių) ataskaitoje, sudarė 3 191 tūkst. Lt (2007 m. – 979 tūkst. Lt).

Bendrovė nuomoja įvairią galinę įrangą pagal sutartis, kurių galiojimas pasibaigia 2011 m.

30 Nebalansiniai įsipareigojimai

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

Kapitalinės investicijos, kurių atžvilgiu balanso parengimo dieną pasirašytos sutartys, tačiau kurios nebuvo pripažintos finansinėse ataskaitose, yra šios:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Ilgalaikis materialusis turtas	65 186	70 293	65 186	70 293
	65 186	70 293	65 186	70 293

Įsipareigojimai pagal nuomos sutartis – Grupė yra nuomininkė

Grupė ir Bendrovė pagal nuomos sutartis nuomojasi lengvuosius automobilius, IT įrangą ir patalpas.

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

30 Nebalansiniai įsipareigojimai (tęsinys)

Kaip numatyta 25-oje pastaboje, bendrovė nuomojasi patalpas pagal nuomos sutartis 10 metų laikotarpiui.

Be to, Grupė nuomojasi kitas patalpas. Grupė pratęsė tam tikras nuomos sutartis, kurių galiojimas pasibaigė 2008 m., papildomam 1 metų laikotarpiui, o viena sutartis buvo pratęsta papildomam 8 metų laikotarpiui.

Nuomos sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Minimalūs nuomos mokėjimai	9 287	6 197	8 492	5 260

Bendra būsimų minimalių nuomos mokėjimų suma pagal nuomos sutartis:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Per 1 metus	7 697	4 473	7 290	4 426
Po 1 metų, bet ne vėliau kaip per 5 metus	9 144	7 678	8 559	7 657
Po 5 metų	2 752	4 082	2 752	4 082
	19 593	16 233	18 601	16 165

31 Verslo jungimai

2008 m. sausio 3 d. Bendrovė įsigijo 100 proc. UAB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ akcijų.

Įsigytas grynasis turtas ir su tuo susijęs prestižas:

Pirkimo atlygio suma	16 472
Įsigyto grynojo turto tikroji vertė	(16 472)
Prestižas	-

Su įsigijimu susijęs turtas ir įsipareigojimai įsigijimo dieną:

	Tikroji vertė	Įsigyjamasis įmonės turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	394	394
Ilgalaikis materialusis turtas	1 138	1 138
Ilgalaikis nematerialusis turtas	17 843	-
Atsargos	81	81
Gautinos sumos	219	219
Mokėtinos sumos	(606)	(606)
Paskolos	(2 597)	(2 597)
Įsigytas grynasis turtas	16 472	(1 371)
Atlygis sumokėtas grynais		16 472
Įsigytos dukterinės įmonės pinigai ir pinigų ekvivalentai		(394)
Suma, sumokėta už įsigytą įmonę		16 078

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

31 Verslo jungimai (tęsinys)

2008 m. gruodžio 31 d. buvo užbaigtas teisinis AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ prijungimas prie Bendrovės. Visas AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ turtas, teisės ir įsipareigojimai buvo perduoti Bendrovei. Šios dukterinės įmonės finansinė padėtis 2008 m. gruodžio 31 d. ir rezultatai už tuomet pasibaigusius metus yra šie:

Ilgalaikis turtas	1,864
Trumpalaikis turtas	5,338
Turto iš viso	7,202
Nuosavybė	576
Subsidijos	912
Trumpalaikiai įsipareigojimai	5,714
Nuosavybės ir įsipareigojimų iš viso	7,202
Pajamos	3,690
Veiklos sąnaudos	(8,772)
Nusidėvėjimas	(173)
Finansinės veiklos grynosios sąnaudos/pajamos	(148)
Nuostolis už periodą	(5,403)

32 Dukterinių įmonių pardavimas

2008 m. gruodžio 31 d. buvo parduotos visos UAB „Voicecom“ akcijos (2007 m. - OOO „Comliet-Kaliningrad“). Šios parduotos įmonės pajamos per 2008 m. sudarė 484 tūkst. Lt (2007 m. – 17 tūkst. Lt), o sąnaudos sudarė 480 tūkst. Lt (2007 m. – 17 tūkst. Lt).

Aukščiau minėtos parduotos UAB „Voicecom“ turtas ir įsipareigojimai:

	Apskaitinės vertės
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	82
Gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir sukauptos pajamos	3
Turto iš viso	85
Nuosavybė	46
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos ir sukaupti įsipareigojimai	39
Nuosavybės ir įsipareigojimų iš viso	85
Atlygis, sumokėtas grynais:	-
Visa atlygio suma	144
Atėmus negautą sumą	144
Pinigų įplaukos iš pardavimo	-

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

33 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Grupė kontroliuojama „Amber Teleholding A/S“, kuriai priklauso 60 proc. Bendrovės akcijų. Grupės vadovaujanti patirianti įmonė yra „Teliasonera AB“, kurios pagrindinis akcijų paketas priklauso Švedijos ir Suomijos valstybėms. Su susijusiomis šalimis buvo atlikti šie sandoriai:

Telekomunikacijų ir kitų paslaugų pardavimas:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
„Teliasonera AB“ ir jos dukterinėms įmonėms	55 416	58 204	50 682	53 629
Bendrovės dukterinėms įmonėms		-	10 528	5 978
Telekomunikacijų ir kitų paslaugų pardavimų iš viso	55 416	58 204	61 210	59 607

Turto ir paslaugų pirkimas:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
<i>Turto pirkimas iš:</i>				
„Teliasonera AB“ ir jos dukterinių įmonių	1 115	523	-	-
Bendrovės dukterinių įmonių	-	-	1 332	454
	1 115	523	1 332	454

Paslaugų pirkimas iš:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
„Teliasonera AB“ ir jos dukterinių įmonių	44 783	49 271	43 178	48 205
Bendrovės dukterinių įmonių	-	-	51 732	45 055
	44 783	49 271	94 910	93 260
Turto ir paslaugų pirkimų iš viso	45 898	49 794	96 242	93 714

Likučiai metų pabaigoje susiję su turto/paslaugų pardavimu/pirkimu:

Gautinos sumos ir sukaupotos pajamos iš susijusių šalių

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
<i>Gautinos sumos iš susijusių šalių:</i>				
„Teliasonera AB“ ir jos dukterinių įmonių	3 817	3 049	3 034	1 895
Bendrovės dukterinių įmonių	-	-	2 130	2 491
	3 817	3 049	5 164	4 386

Sukaupotos pajamos iš susijusių šalių:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
„Teliasonera AB“ ir jos dukterinių įmonių	1 628	1 314	1 628	1 335
	1 628	1 314	1 628	1 335
Gautinų sumų ir sukaupytų pajamų iš susijusių šalių iš viso	5 445	4 363	6 792	5 721

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

33 Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos susijusioms šalims

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
<i>Mokėtinos sumos susijusioms šalims:</i>				
„TeliaSonera AB“ ir jos dukterinėms įmonėms	1 946	1 361	1 044	1 345
Bendrovės dukterinėms įmonėms	-	-	7 353	5 303
	1 946	1 361	8 397	6 648

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
<i>Sukauptos sąnaudos susijusioms šalims:</i>				
„TeliaSonera AB“ ir jos dukterinėms įmonėms	628	618	628	541
	628	618	628	541

Mokėtinų sumų ir sukaupytų sąnaudų susijusioms šalims iš viso

	2008	2007	2008	2007
	2 574	1 979	9 025	7 189

Paskolos, suteiktos susijusioms šalims:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2008	2007	2008	2007
Likutis metų pradžioje	-	150 583	8 043	156 683
Per metus suteiktos paskolos	-	-	2 500	8 250
Dukterinės įmonės įsigijimas			2 597	
Sugrąžintos paskolos	-	(150 000)	(1 000)	(156 334)
Teisinis dukterinės įmonės prijungimas			(2 597)	
Priskaičiuotos palūkanos	-	758	880	1 477
Gautos palūkanos	-	(1 341)	(854)	(2 033)
Likutis metų pabaigoje	-	-	9 569	8 043

Susijusioms šalims suteiktų paskolų terminai ir sąlygos:

Susijusios šalies pavadinimas	Suteikta paskola	Nesugrąžintas likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	Terminas	Palūkanų norma
UAB „Baltic Data Center“	9 000	9 000	2009 m. liepos 21 d.	6,73%
UAB „Kompetencijos ugdymo centras“	500	500	2009 m. liepos 14 d.	6,82%

Visi sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi rinkos sąlygomis (laikantis ištiesiosios rankos principo).

Sandoriai su tiesiogine patronuojančia bendrove „Amber Teleholding A/S“ per 2008 metus: išmokėti dividendai, lygūs 122 237 tūkst. Lt (2007 m. – 127 126 tūkst. Lt).

(Visos sumos lentelėse pateiktos tūkst. Lt, jei nenurodyta kitaip)

33 Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Grupės vadovybės darbo užmokestis (neįskaitant socialinio draudimo įmokų)

	2008	2007
Pagrindinių vadovų darbo užmokestis	4 537	4 523

Per 2008 m. septyniems Bendrovės valdybos nariams atlyginimo ir kasmetinių kompensacijų (tantjemų) iš viso sumokėta 378 tūkst. Lt (2007 m. – 974 tūkst. Lt).

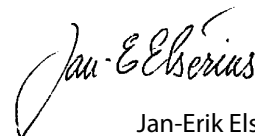
34 Įvykiai po balanso parengimo dienos

2009 m. vasario 23 d. su AB „YIT Kausta“ pasirašyta taikos sutartis, susijusi su pagrindinės būstinės pastato statybos atšaukimu. To pasekoje, kapitalinių investicijų įsipareigojimai sumažėjo nuo 65 186 tūkst. Lt iki 7 211 tūkst. Lt.

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, TEO LT, AB generalinis direktorius Arūnas Šikšta ir TEO LT, AB Finansų tarnybos vadovas ir generalinio direktoriaus pavaduotojas Jan-Erik Elserius, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, aukščiau pateiktos TEO LT, AB finansinės ataskaitos už 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, parengtos pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo Bendrovės ir Grupės įmonių turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius.

Arūnas Šikšta
Generalinis direktorius

Jan-Erik Elserius
Finansų tarnybos vadovas

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

Patvirtinta Valdybos
2009 m. kovo 20 d.

I. BENDRA INFORMACIJA

Ataskaitinis laikotarpis

2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Emitento pavadinimas	TEO LT, AB (toliau – TEO arba „Bendrovė“)
Teisinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data	1992 m. vasario 6 d.
Registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Įmonės kodas	121215434
Buveinės adresas	Savanorių pr. 28, LT-03501 Vilnius, Lietuva
Telefonas	1511, (8 5) 262 15 11
Faksas	(8 5) 212 66 65
Interneto adresas	www.teo.lt

Pagrindinės veiklos pobūdis

TEO LT, AB įmonių grupė yra didžiausia Lietuvos plačiajuosčio interneto prieigos ir balso telefonijos paslaugų teikėja, siūlanti integruotas telekomunikacijų, IT ir TV paslaugas gyventojams ir verslui. TEO įmonių grupė yra didžiausios Šiaurės ir Baltijos šalių telekomunikacijų bendrovės „TeliaSonera AB“ įmonių grupės dalis.

TEO vizija – tavo geriausias partneris bendraujant su nuolat kintančiu pasauliu. Pasitelkdami moderniausiais technologijas, suteikiame savo klientams galimybę pasiekti žmones, žinias ir pramogas. TEO misija – kurti vertę akcininkams ir klientams, teikiant profesionalias ir kokybiškas telekomunikacijų, TV ir IT paslaugas.

Bendrovė kartu su susijusiais juridiniais asmenimis Ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) yra pripažinta didelę įtaką turinčiu operatoriumi šiose rinkose:

- vartotojams teikiamos prieigos prie viešojo telefono ryšio tinklo fiksuotoje vietoje;
- paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus, teikiamos prieigos prie viešojo telefono ryšio tinklo fiksuotoje vietoje;
- viešųjų vietinio ir (arba) nacionalinio telefono ryšio paslaugų, teikiamų vartotojams fiksuotoje vietoje;
- viešųjų tarptautinių telefono ryšio paslaugų, teikiamų vartotojams fiksuotoje vietoje;
- viešųjų vietinio ir (arba) nacionalinio telefono ryšio paslaugų, teikiamų paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus, fiksuotoje vietoje;
- viešųjų tarptautinio telefono ryšio paslaugų, teikiamų paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus, fiksuotoje vietoje;
- minimalaus skirtųjų linijų rinkinio;
- skambučių inicijavimo viešajame telefono ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, paslaugų;
- skambučių užbaigimo viešajame telefono ryšio tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, paslaugų;
- nacionalinio tranzito paslaugų, teikiamų viešuoju telefono ryšio tinklu, teikiamu fiksuotoje vietoje, paslaugų;
- tarptautinio tranzito paslaugų, teikiamų viešuoju telefono ryšio tinklu, teikiamu fiksuotoje vietoje, paslaugų;
- didmeninio plačiajuosčio ryšio paslaugų;
- didmeninės atsietos prieigos (įskaitant iš dalies atsietą prieigą) prie vietinės metalinės vytos poros linijos ir dalinės vietinės metalinės vytos poros linijos, skirtos plačiajuosčio ryšio ir balso paslaugoms teikti, paslaugų;
- didmeninės mažos spartos skirtųjų linijų galinių segmentų rinkoje, didmeninėje didelės spartos skirtųjų linijų galinių segmentų rinkoje, didmeninėje nacionalinių skirtųjų linijų magistralinių segmentų rinkoje.

Kadangi TEO laikoma susijusi su UAB „Omnitel“, nes „TeliaSonera AB“ per „Amber Mobile Teleholding AB“ valdo 100 proc. „Omnitel“ akcijų, tai TEO yra pripažinta didelę įtaką turinčiu operatoriumi skambučių užbaigimo rinkoje UAB „Omnitel“ viešajame judriojo ryšio tinkle.

2008 m. gruodžio 31 d. TEO įmonių grupę sudarė pagrindinė įmonė TEO LT, AB (įregistruota 1992 m. vasario 6 d., įmonės kodas: 121215434, registro tvarkytojas: Valstybės įmonė Registrų centras, buveinės adresas: Savanorių pr. 28, LT-03501 Vilnius, tel.: 1511, (8 5) 262 15 11, faks.: (8 5) 212 66 65, interneto adresas: www.teo.lt) ir antrinės įmonės:

Įmonės pavadinimas	Įregistravimo data, registro tvarkytojo pavadinimas	Kontaktiniai duomenys	TEO tenkanti įmonės kapitalo dalis (%)	TEO tenkanti balsų dalis (%)
UAB „Lintel“	1992 m. liepos 27 d., kodas 110401957, Valstybės įmonė Registrų centras	J. Galvydžio g. 7/Žygio g. 97, LT-08222 Vilnius, tel. (8 5) 236 8301, faks. (8 5) 278 3322, www.lintel.lt	100,00	100,00
UAB „Baltic Data Center“	2001 m. gruodžio 17 d., kodas 125830791, Valstybės įmonė Registrų centras	Žirmūnų g. 141, LT-09128 Vilnius, tel. (8 5) 274 8360, faks. (8 5) 278 3399, www.bdc.lt	100,00	100,00
UAB „Kompetencijos ugdymo centras“	1995 m. liepos 5 d., kodas 134517169, Valstybės įmonė Registrų centras	Palangos g. 4, III aukštas LT-01117 Vilnius, tel. (8 5) 274 8477, faks. (8 5) 212 1569, www.kuc.lt	100,00	100,00
UAB „Verslo investicijos“	2008 m. lapkričio 13 d., kodas 302247778, Valstybės įmonė Registrų centras	Jogailos g. 9A / A.Smetonos g 1, LT-01116, Vilnius tel. (8 5) 236 7330 faks. (8 5) 278 3613	100,00	100,00
VšĮ „TEO sportas“	1998 m. balandžio 28 d., kodas 124366950, Valstybės įmonė Registrų centras	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius, tel. (8 5) 278 8944 faks. (8 5) 278 8831 www.teobasket.lt	--	100,00

TEO LT, AB – pagrindinė TEO įmonių grupės įmonė, privatiems ir verslo klientams Lietuvoje siūlo balso telefonijos, interneto, skaitmeninės televizijos, duomenų perdavimo bei fiksuotojo ryšio tinklų sujungimo paslaugas. Jai taip pat priklauso interneto vartai www.zebra.lt.

UAB „Lintel“ yra didžiausia pagal verslo apimtį ir moderniausia pagal technologijas bei vadybą kontaktų centro paslaugų teikėja Lietuvoje. Įmonė kasmet atsiliepia į 16 milijonų skambučių. Privatiems klientams „Lintel“ teikia „Informacijos telefonu 118“, „Pagalbos kompiuterių vartotojams telefonu 1518“ paslaugas bei nuotolinio klientų aptarnavimo sprendimus ir telerinkodaros paslaugas verslo klientams. Iki 2007 m. rugsėjo UAB „Lintel“ valdė 4,67 proc. nuosavų TEO akcijų. 2008 m. UAB „Lintel“ išmokėjo TEO 24 mln. litų dividendų už 2007 metus.

UAB „Baltic Data Center“ – duomenų centrų ir informacinių sistemų valdymo lyderė Baltijos šalyse. Įmonė teikia profesionalias duomenų centrų, kompiuterinių darbo vietų bei verslo valdymo sistemų priežiūros ir plėtros paslaugas. UAB „Baltic Data Center“ taip pat turi antrinę įmonę Latvijoje – „Baltic Data Center SIA“, kuri šiuo metu veiklos nevykdo.

UAB „Kompetencijos ugdymo centras“ teikia mokymo bei darbuotojų ugdymo paslaugas, rengia sertifikuotus mokymus. UAB „Kompetencijos ugdymo centras“ – viena didžiausių informacinių technologijų ir projektų valdymo srities ugdymo įstaigų Lietuvoje.

2008 m. sausio 3 d. TEO įsigijo 100 proc. UAB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ (įregistruota 2007 m. rugsėjo 12 d., įmonės kodas: 301110538, registro tvarkytojas: Valstybės įmonė Registrų centras, buveinės adresas: Savanorių pr. 125, LT-44146 Kaunas) akcijų. Įmonė turėjo dvi licencijas, suteikiančias teisę retransliuoti televizijos kanalus skaitmeninės antžeminės televizijos (DVB-T) tinklais, ir nuo 2008 m. kovą teikė skaitmeninės antžeminės televizijos paslaugą „Skaitmeninė GALA“.

2008 m. rugpjūčio 25 d. „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ pakeitė savo teisinę formą iš uždarnosios akcinės bendrovės į akcinę bendrovę ir tapo AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“.

2008 m. spalio 15 d. TEO LT, AB ir AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ valdybos patvirtino AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“, kuri po reorganizavimo baigs savo veiklą kaip juridinis asmuo, ir TEO LT, AB, kuri po reorganizavimo tęs savo veiklą, reorganizavimo sąlygas.

2008 m. lapkričio 25 d. įvykęs TEO LT, AB neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė reorganizuoti TEO LT, AB ir AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“, prijungiant AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ prie TEO LT, AB, ir patvirtino reorganizavimo sąlygas. Akcininkų susirinkimas taip pat patvirtino po įmonių reorganizavimo veiklą tęsiančios TEO LT, AB naują įstatų redakciją.

2008 m. gruodžio 31 d. Juridinių asmenų registre įregistruota nauja TEO LT, AB įstatų redakcija ir taip baigta reorganizuoti TEO LT, AB ir AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“, prijungiant AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ prie TEO LT, AB. TEO LT, AB perėmė AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ turtą, teises ir pareigas ir AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ baigė savo veiklą kaip juridinis asmuo.

2008 m. TEO LT, AB kaip vienintelis „Nacionalinės skaitmeninės televizijos“ akcininkas 7,4 mln. litų piniginiu įnašu padengė įmonės nuostolius.

2008 m. gruodžio 31 d. TEO pardavė su TEO įmonių grupe nesusijusiai įmonei 100 proc. antrinės įmonės UAB „Voicecom“ (įregistruota 2001 m. kovo 6 d., įmonės kodas: 210860630, registro tvarkytojas: Valstybės įmonė Registrų centras, buveinės adresas: Savanorių pr. 28, LT-03501 Vilnius) akcijų. UAB „Voicecom“ turi leidimą naudoti NMT-450 standarto judriojo analoginio korinio radijo ryšio nacionalinį tinklą. Leidimo galiojimas pratęstas iki 2009 m. balandžio pabaigos.

2008 m. gruodžio 23 d. TEO iš UAB „Management and Accounting Services“ įsigijo 100 proc. įsteigtos naujos ir veiklos nevykdančios įmonės UAB „Verslo investicijos“ akcijų. Įmonės įstatinis kapitalas sudaro 10 tūkst. litų. Įmonė „Verslo investicijos“ įsigyta trumpalaikiam investiciniam projektui įgyvendinti.

VšĮ „TEO sportas“ remia daugkartinę Lietuvos ir Baltijos šalių moterų krepšinio čempionę – moterų krepšinio komandą TEO. 2007 m. „TEO sportas“ perdavė sveikatingumo centro ZEBRA SPORT Vilniuje, P. Lukšio g. 34, valdymą UAB „Griunvaldas“.

2007 m. vasario 15 d. TEO LT, AB pardavė 100 proc. įmonės „OOO Comliet-Kaliningrad“ (ul. Pugačiova 14a, RUS-236000 Kaliningradas, Kaliningrado sritis, Rusijos Federacija) kapitalo. Įmonę iš tuomet antrinių įmonių UAB „Comliet“ (turėjo „OOO Comliet-Kaliningrad“ 95 proc. kapitalo) ir UAB „Comliet sprendimai“ (turėjo 5 proc. kapitalo) Bendrovė įsigijo 2006 m. sausio 31 dieną.

Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2000 m. gruodžio 1 d. Bendrovė ir AB SEB bankas (kodas: 112021238, adresas: Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius) pasirašė sutartį dėl Bendrovės vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų.

Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Į NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos Oficialųjį sąrašą įtraukti šie TEO LT, AB vertybiniai popieriai (simbolis – TEO1L):

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Emisijos kodas
Paprastosios vardinės akcijos	814 912 760	1	814 912 760	12391

32 596 510 Bendrovės tarptautinių depozitoriumo pakvitavimų (1 TPD lygus 10 PVA) yra įtraukta į Oficialųjį Jungtinės Karalystės vertybinių popierių registravimo įstaigos sąrašą (Official List of the UK Listing Authority) ir jais galima prekiauti Londono vertybinių popierių biržos tarptautinėje pagrindinėje rinkoje (The International Main Market of the London Stock Exchange). Bendrovės simbolis Londono vertybinių popierių biržoje – TEOL. Bendrovės TDP taip pat galima prekiauti „Nasdaq Stock Market Inc.“ „PORTAL“ rinkoje.

Bendrovė yra informuota, kad vadovaujantis Europos Sąjungos direktyvomis TEO tarptautiniai depozitoriumo pakvitavimai yra įtraukti į Frankfurto „Deutsche Börse“ atviros rinkos (*Freiverkehr*) ir Miuncheno vertybinių popierių biržos trečiojo segmento sąrašus.

Bendrovės antrinių įmonių vertybiniais popieriais viešai nėra prekiaujama, nes įmonės yra uždarnosios akcinės bendrovės ir/ arba visos jų akcijos priklauso Bendrovei.

II. FINANSINĖ INFORMACIJA

Įmonės 2008 metų veiklos rezultatai yra labai geri. Finansiniai veiklos rezultatai yra geresni, nei buvo planuota, nors pajamoms neigiamos įtakos darė tai, kad tinklų sujungimo paslaugų rinka tapo labiau reguliuojama, didėjo infliacija ir brango energetiniai ištekliai. Praeitais metais rekordiškai padaugėjo skaitmeninės antžeminės ir interaktyviosios televizijos paslaugų klientų, be to, sėkmingai išlaikyta interneto ir duomenų perdavimo paslaugų rinkos dalis.

Konsoliduota TEO įmonių grupės finansinė atskaitomybė yra parengta pagal ES priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindiniai TEO įmonių grupės rodikliai

Finansų rodikliai	2008 m.	2007 m.	Pokytis (%)
Pajamos (tūkst. Lt.)	826 267	793 450	4,1
Veiklos pelnas (tūkst. Lt.)	182 238	185 466	(1,7)
Veiklos pelno marža (%)	22,1	23,4	
Pelnas, neatskaičius pelno mokesčio (tūkst. Lt.)	189 500	196 147	(3,4)
Laikotarpio pelnas (tūkst. Lt.)	159 908	162 830	(1,8)
Pelno marža (%)	19,4	20,5	
Pelnas vienai akcijai (litais)	0,206	0,210	(1,8)
Akcijų skaičius, neįskaičius nuosavų akcijų (tūkst.)	776 818	776 818	--

Santykiniai rodikliai	2008-12-31	2007-12-31
Naudojamo kapitalo pelningumas (%)	18,5	18,4
Vidutinė turto grąža (%)	16,0	15,7
Nuosavybės pelno norma (%)	15,7	15,3
Skolos koeficientas (%)	(30,4)	(34,8)
Skolos ir nuosavybės koeficientas (%)	0,7	0,7
Bendras likvidumo koeficientas (%)	353,7	451,4
Turto apyvartumas (%)	72,6	67,0
Kapitalo ir turto santykis (%)	87,6	88,8

Veiklos rodikliai	2008-12-31	2007-12-31	Pokytis (%)
Naudojamų fiksuotojo telefono ryšio linijų skaičius	767 805	788 946	(2,7)
Skaitmenavimo lygis (%)	94,0	94,0	
Plačiajuosčio interneto prieigų (DSL, FTTB, FTTH, WiFi ir kt.) skaičius	298 080	258 819	15,2
Belaidžio interneto prieigos (WiFi) taškų skaičius	4 203	3 182	32,1
IPTV paslaugų vartotojų skaičius	40 350	17 453	131,2
DVB-T paslaugų vartotojų skaičius	26 327	-	
Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	3 332	3 177	4,9
Visu etatu dirbančių darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigoje	2 981	2 907	2,5

Pajamos

Bendros TEO įmonių grupės 2008 m. dvylikos mėnesių pajamos buvo 826 mln. litų ir, palyginti su 2007 m. dvylikos mėnesių pajamomis – 793 mln. litų, padidėjo 4,1 procento.

Sparčiai didėjančios pajamos iš televizijos ir IT paslaugų bei toliau kartu su didėjančiu vartotojų skaičiumi didėjančios pajamos iš interneto ir duomenų perdavimo paslaugų visiškai kompensavo pajamų iš balso telefonijos paslaugų sumažėjimą dėl mažėjančių pajamų iš pokalbių srauto bei sumažintų tinklų sujungimo tarifų.

2008 m. pajamų iš balso telefonijos paslaugų dalis toliau mažėjo ir sudarė 61,5 procento. Tuo tarpu pajamų iš interneto ir duomenų perdavimo paslaugų dalis padidėjo ir sudarė 31,1 procento. Pajamų iš IT paslaugų dalis sudarė 2,6 proc., televizijos paslaugų – 2 proc., o kitų paslaugų – 2,8 proc. bendrų 2008 m. pajamų.

Pajamų iš balso telefonijos paslaugų per metus sumažėjo 3,8 proc. daugiausia dėl 10,1 proc. sumažėjusių pajamų iš pokalbių srauto ir 5,8 proc. sumažėjusių pajamų iš tinklų sujungimo. Tuo tarpu pajamų iš abonentinio mokesčio padaugėjo 3,3 procento. Pajamų iš pokalbių srauto sumažėjimą lėmė sumažėjęs verslo klientų pokalbių srautas, o pajamų iš tinklų sujungimo paslaugų sumažėjo dėl mažesnio nacionalinių operatorių pokalbių srauto į užsienio šalis bei sumažintų tinklų sujungimo tarifų.

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą kainų modelį, Bendrovė nuo 2008 m. rugpjūčio 40 proc. sumažino tinklų sujungimo paslaugų mokesčius Lietuvos operatoriams, kurių klientai skambina į TEO tinklą. Piko metu taikomas 6 centų (be PVM), o ne piko – 3,6 centų (be PVM) minutės mokestis.

Bendrovė nuo rugpjūčio 1 d. taip pat sumažino skambučių į kitų Lietuvos fiksuotojo ryšio operatorių tinklus kainas. TEO klientams skambučiai į kitus Lietuvos fiksuotojo ryšio tinklus kainuoja nuo 10 centų per minutę (su PVM). TEO klientai šiuo metu gali skambinti į 10 Lietuvos fiksuotojo ryšio operatorių tinklus.

Per 2008 m. bendras pagrindinių telefono linijų skaičius sumažėjo 21,1 tūkst.: įrengta 50,4 tūkst. naujų linijų, o išjungtų linijų skaičius buvo 71,5 tūkstančio. Nuo 2008 m. vasario Bendrovė nustojo teikti laikinai atjungtos telefono linijos su įeinančiuoju ryšiu paslaugą. Dėl to nuo vasario gyventojų naudojamų aktyvių linijų skaičius padidėjo 35 tūkstančiais.

Bendras 2008 m. pokalbių srautas, palyginti su 2007 m. duomenimis, sumažėjo 0,7 procento. Bendras gyventojų pokalbių srautas padidėjo 4,4 proc., o bendras verslo klientų pokalbių srautas sumažėjo 11,8 proc. dėl konkurencijos su mobiliojo ryšio operatoriais.

2008 m. TEO ir toliau buvo fiksuotojo telefono ryšio rinkos lyderė. Pagal Ryšių reguliavimo tarnybos (RRT) ataskaitos duomenis 2008 m. trečiojo ketvirčio pabaigoje bendrovės fiksuotojo telefono ryšio rinkos dalis, skaičiuojant linijas, sudarė 98 proc., o skaičiuojant pajamas – 95,5 procento. Pagal pajamas TEO tinklų sujungimo rinkos dalis sumažėjo ir sudarė 15,6 proc. (2007 m. trečiąjį ketvirtį – 19,3 proc.).

Bendrovė toliau didino plačiajuosčio interneto vartotojų skaičių. Per 2008 m. plačiajuosčio interneto prieigos vartotojų skaičius padidėjo 39,3 tūkstančio. Iš bendro 298,1 tūkst. plačiajuosčio interneto prieigų skaičiaus 248,6 tūkst. prieigų yra varinių (DSL technologija) ir parduota mažmeniniams klientams, 23 tūkst. vartotojų prie interneto jungiasi be laido prieiga per WiFi tinklą, 24,3 tūkst. naudojami šviesolaidine prieiga ir 2,2 tūkst. varinių DSL prieigų parduota didmeniniams klientams.

Sparčiausiai didėjo šviesolaidinių prieigų iki vartotojo kompiuterio (angl. Fiber to the home (FTTH)) skaičius. Per metus FTTH prieigų skaičius padidėjo 8,9 karto – iki 14,7 tūkst., o šviesolaidinių prieigų iki pastato (angl. Fiber to the building (FTTB)), o toliau – vietiniu tinklu padidėjo 1,6 karto – iki 9,3 tūkstančių.

Toliau mažėja vartotojų, kurie prie interneto jungiasi per jungiamąją (komutuojamą) liniją. Per metus tokių interneto vartotojų skaičius sumažėjo nuo 5,1 tūkst. iki 2,8 tūkstančio.

Palyginti su 2007 m., pajamos iš interneto ir duomenų perdavimo paslaugų 2008 m. padidėjo 19,9 procento.

2008 m. Bendrovė išlaikė interneto paslaugų rinkos dalį. RRT ataskaitos duomenimis, Bendrovės bendros interneto paslaugų teikėjų rinkos dalis, suskaičiavus pajamas, 2008 m. trečiąjį ketvirtį sudarė 41,7 proc., o plačiajuosčio interneto rinkos dalis – 48,2 procento. 2008 m. rugsėjo 30 d. 100 Lietuvos gyventojų teko 16,9 plačiajuosčio interneto vartotojų. Suskaičiavus pajamas, TEO skirtųjų linijų rinkos dalis sudarė 53,7 proc., o duomenų perdavimo – 61,9 procento.

2008 m. kovą vartotojams pristatyta skaitmeninės antžeminės televizijos paslauga „Skaitmeninė GALA“ šiuo metu teikiama beveik visoje Lietuvoje. Televizijos „Skaitmeninė GALA“ vartotojai gali matyti 41 kanalą lietuvių, anglų, rusų ir kitomis kalbomis.

2006 m. spalį TEO pradėta teikti internetinės televizijos (IPTV) paslauga 2008 m. buvo pavadinta „Interkatyvioji GALA“ ir pasiūlė keletą naujų kanalų, specialų TV kanalų rinkinį vaikams bei naujas paslaugas: „Mano TV įrašai“ ir „Karaokė“.

Pajamos iš televizijos paslaugų 2008 m., palyginti su 2007 m. duomenimis, padidėjo beveik du kartus, nes vartotojų skaičius padidėjo 3,8 karto.

Bendrovės vertinimu, TEO įmonių grupės bendros mokamų televizijos paslaugų teikėjų rinkos dalis, suskaičiavus vartotojus, 2008 m. trečiojo ketvirčio pabaigoje sudarė 9 procentus.

Per 2008 m. smulkaus ir vidutinio verslo klientų, kurie naudojami TEO antrinės įmonės „Baltic Data Center“ teikiamomis IT paslaugomis, skaičius padidėjo 275. „Baltic Data Center“ toliau teikė IT infrastruktūros paslaugas DnB NORD finansų grupei ir pastatė pirmą požeminę duomenų saugyklą.

Palyginti su 2007 m. pajamomis, 2008 m. pajamos iš IT paslaugų padidėjo 51,5 procento.

Per 2008 m. valstybės institucijų užsakymu Bendrovė įgyvendino kelis specialius telekomunikacijų projektus, kurie 1,3 mln. litų padidino pajamas iš kitų paslaugų. Per 2007 m. pajamos iš specialių projektų sudarė 11,9 mln. litų.

TEO įmonių grupės pajamos iš kitų paslaugų taip pat sudaro pajamos iš tokių ne telekomunikacijų paslaugų kaip patalpų nuoma, UAB „Lintel“ kontaktų centrų, UAB „Kompetencijos ugdymo centras“ konsultavimo ir mokymo, VšĮ „TEO sportas“ sveikatingumo centro (veikė iki 2007 m. birželio) paslaugų.

2008 m. pabaigoje iš finansinių pajamų į pajamų iš kitų paslaugų grupę perkeltos baudos už anksčiau termino nutrauktas sutartis. 2008 m. tokios baudos sudarė 3,6 mln. litų.

2008 m. pajamos iš kitų paslaugų, neįskaičiavus pajamų iš specialių projektų bei baudų, palyginti su 2007 m. duomenimis, padidėjo 10,1 procento.

2008 m. kitos pajamos, kurias sudaro palūkanos iš įsigytų skolos vertybinių popierių, palyginti su 2007 m. pajamomis, padidėjo beveik 2 kartus. Kitas grynasis pelnas (nuostolis), gautas pardavus turtą, investicijas ir pan., per metus sumažėjo 3,3 karto.

Veiklos sąnaudos

2008 m. bendros įmonių grupės veiklos sąnaudos, palyginti su 2007 m. sąnaudomis, padidėjo 7,8 procento.

Dėl didesnio darbuotojų skaičiaus ir didesnių darbuotojų atlyginimų 2008 m. daugiausia didėjo su darbuotojais susijusios sąnaudos – 14,2 procento. Tinklų sujungimo sąnaudos buvo beveik tokios pačios kaip prieš metus – padidėjo tik 0,4 procento. Kitos veiklos sąnaudos per metus padidėjo 7 procentais. Iš kitų veiklos sąnaudų labiausiai daugėjo tinklo aptarnavimo, IT bei energijos, patalpų ir transporto sąnaudų. Taip pat padaugėjo atidėjimų gautinoms sumoms. 2008 m. sąnaudos, susijusios su telekomunikacijų įrangos ir paslaugų įsigijimu, rinkodaros ir kitos sąnaudos buvo mažesnės nei 2007 metais.

Veiklos sąnaudų padidėjimas yra susijęs su naujų ir sudėtingesnių paslaugų, tokių kaip IT ir skaitmeninės TV diegimu, interneto ir tinklų sujungimo paslaugų plėtra, darbuotojų darbo užmokesčio didėjimu, infliacija bei pabrangusiais energijos ištekliais.

Veiklos rezultatas

Nors 2007–2008 m. daugiau lėšų buvo skirta investicijoms, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos per metus beveik nepakito (padidėjo 0,1 proc.) ir 2008 m. sudarė 20,2 proc. (prieš metus – 21 proc.) visų pajamų. Atitinkamai 2008 m. veiklos pelnas buvo 1,7 proc. mažesnis nei prieš metus, o veiklos pelno marža siekė 22,1 proc. (prieš metus – 23,4 procento).

2008 m. pabaigoje baudų už anksčiau termino nutrauktas sutartis suma buvo perkelta iš finansinių pajamų į pajamų iš kitų paslaugų grupę, todėl 2008 m. spalio–gruodžio finansinės pajamos buvo neigiamos. 2008 m. finansinės pajamos grynąja verte buvo 32 proc. mažesnės nei 2007 metais.

2008 m. pelnas, neatskaičius pelno mokesčio, palyginti su 2007 m. pelnu, neatskaičius pelno mokesčio – 196 mln. litų, sumažėjo 3,4 proc. ir sudarė 190 mln. litų.

Dėl nuo 2009 m. sausio 1 d. padidėjusio pelno mokesčio tarifo nuo 15 iki 20 proc., Bendrovė turėjo perskaičiuoti atidėto pelno mokesčio įsipareigojimus ir todėl 1,6 mln. litų padidėjo pelno mokesčio išlaidos.

Laikotarpio pelnas, palyginti su 2007 m. pelnu – 163 mln. litų, sumažėjo 1,8 proc. ir sudarė 160 mln. litų. Per metus pelno marža šiek tiek sumažėjo ir sudarė 19,4 proc. (2007 m. – 20,5 proc.).

Balansas ir pinigų srautai

Per 2008 m. sausį–gruodį visas TEO įmonių grupės turtas daugiausia dėl 2007 m. dividendų mokėjimo sumažėjo 2 procentais.

Dėl didesnių investicijų materialusis ilgalaikis turtas padidėjo 1,7 proc., o dėl TV programų retransliavimo DVB-T tinklais licencijų įsigijimo („Nacionalinė skaitmeninė televizija“) nematerialusis ilgalaikis turtas padidėjo 41 procentu. Visas ilgalaikis turtas per 2008 m. padidėjo 3,8 proc. ir sudarė 60,6 proc. viso įmonių grupės turto.

Gegužę, vadovaujantis 2008 m. balandžio 29 d. įvykusio visuotinis akcininkų susirinkimo sprendimu, TEO akcininkams buvo išmokėti 194 mln. litų 2007 m. dividendų, t.y. 0,25 lito dividendų vienai akcijai. Trumpalaikis turtas sumažėjo 9,5 proc. ir sudarė 39,4 proc. viso turto, tačiau nors dividendai buvo išmokėti, pinigai, terminuotos investicijos ir paskolos bankams sudarė 27,2 proc. viso turto.

Dėl dividendų išmokėjimo akcininkų nuosavybė sumažėjo 3,2 proc., tačiau vis tiek sudarė 87,6 proc. viso turto.

2008 m. pabaigoje TEO įmonių grupės nepaskirstytas pelnas sudarė 260 mln. litų (2007 m. – 294 mln. litų), tačiau pagal Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimus dividendai akcininkams mokami iš pagrindinės įmonių grupės įmonės, t.y. TEO LT, AB, nepaskirstyto pelno, kuris 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 183 mln. litų (2007 m. – 197 mln. litų).

2008 m. pabaigoje bendra paskolų suma, kurią sudarė tik finansiniai įsipareigojimai, susiję su patalpų nuoma, sudarė 6,8 mln. litų. Grynoji skola buvo neigiama ir sudarė 315 mln. litų. Grynosios skolos ir akcininkų nuosavybės santykis buvo neigiamas ir sudarė 30,4 procento.

2008 m. grynųjų pinigų srautai iš įprastinės veiklos, palyginti su 2007 m. duomenimis, padidėjo 7,5 procento.

Dėl ilgalaikių investicijų, įmonės „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ įsigijimo (16 mln. litų) ir 2007 m. dividendų mokėjimo (194 mln. litų), pinigų ir pinigų ekvivalentų per 2008 m. sausį-gruodį sumažėjo 79 mln. litų.

Investicijos

Per 2008 m. ilgalaikėms investicijoms skirta 180 mln. litų, t.y. daugiau nei planuota. Metų pradžioje planuota, kad ilgalaikės investicijos sudarys apie 150 mln. litų, vėliau planuojamų investicijų suma buvo padidinta iki 173 mln. litų.

2008 m. daugiausia investuota į tinklą – 127 mln. litų (arba 70 proc. visų investicijų), investicijos į IT sudarė 25,4 mln. litų (14 proc.), pastatų ir klientų aptarnavimo centrų atnaujinimui skirta 19,5 mln. litų (11 proc.), transportui – 6,7 mln. litų (4 proc.), kitoms investicijoms – 1,8 mln. litų (1 proc.).

2008 m. toliau buvo tobulinamas pagrindinis IP ir perdavimai tinklai, sparčiai plečiamas šviesolaidinės prieigos tinklas (FTTH), montuojami nauji skaitmeninės antžeminės televizijos (DVB-T) siųstuvai, įvedami nauji televizijos kanalai ir didinamos interaktyviosios televizijos galimybės.

Kita esminė informacija

Dėl nenumatytų teisinių problemų, t.y. dėl Vilniaus m. savivaldybėje patvirtinto sklypo, esančio Lvovo g. 21A, detaliojo plano laikino sustabdymo teisme, 2007 m. planuotu laiku nebuvo pradėta TEO pastato statyba ir dėl vėlavimo galimai patirtina žala (dėl padidėjusių statybų kainų, dėl papildomų išlaidų esamų patalpų nuomai ir pan.). Šiai žalai kompensuoti TEO yra pateikusi civilinį ieškinį asmeniui, inicijavusiam detaliojo plano sustabdymą, o teismas yra pritaikęs laikino pobūdžio priemones ieškiniui užtikrinti – yra areštuotas šio asmens turtas.

2008 rugpjūčio 8 d. Lietuvos vyriausiam administraciniame teisme buvo laimėta byla ir TEO galėjo planuoti statybų atnaujinimą, tačiau 2008 m. rugpjūčio 27 d. Vilniaus apygardos prokuroras kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su prašymu panaikinti Lvovo g. 21A detalųjį planą ir pritaikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – laikinai sustabdyti detaliojo plano galiojimą. Kadangi teismas minėtą priemonę pritaikė, TEO negali atnaujinti pastato statybos darbų.

Naujausi įvykiai

Per neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą, įvykusį 2009 m. vasario 9 d., į Valdybą einamajai kadencijai išrinktas Martynas Česnavičius.

Tyrimų ir plėtros veikla

2008 m. TEO kartu su partneriais sėkmingai baigė įgyvendinti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektą „IPTV interaktyvių paslaugų bei turinio valdymo ir teikimo sistemos prototipo sukūrimas“. Projekto įgyvendinimas buvo dalinai finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinio fondo. Šis projektas pradėtas 2006 m. gegužę.

Taip pat nuo 2006 m. gruodžio mėnesio TEO kartu su partneriais iš Estijos „Elion“, Kauno technologijos universiteto ir UAB „VRS Grupė“ dalyvavo tarptautiniame ES finansuojamame FP6 programos projekte „Automatizuoto skaitmeninio cross media turinio gamybos, agregavimo ir platinimo daugiaplatformėje terpėje sistemos kūrimas“. Šis projektas baigtas 2008 m. rugsėjį.

Rizikų valdymas

Pagrindiniai rizikos veiksniai, susiję su TEO LT, AB veikla:

- Bendrovės veiklos teisinio reguliavimo pokyčiai,
- kitų telekomunikacijų rinkos dalyvių konkurencija,
- naujų Bendrovės sukurtų paslaugų priėmimas rinkoje,
- užsienio valiutų kurso svyravimas,
- bendra Lietuvos Respublikos ekonomikos būklė,
- Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės norminių aktų keitimas,
- apskaitos ir mokesčių sistemos reglamentavimo pokyčiai,
- 2008 m. gruodžio 31 d. visos TEO įmonių grupės paskolos (finansiniai įsipareigojimai) sudarė 6,8 mln. litų.

Vykdydama savo veiklą, Bendrovė ir įmonių grupė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika, kredito rizika ir likvidumo rizika. Įmonių grupės bendra rizikos valdymo programa pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenusipėjamumui ir siekia sumažinti galimą neigiamą poveikį įmonių grupės finansiniams veiklos rezultatams.

Finansinės rizikos valdymą atlieka centrinis išdo skyrius (Grupės išdo skyrius) pagal Valdybos patvirtintą politiką. Grupės išdo skyrius identifikuoja ir įvertina finansines rizikas glaudžiai dirbdamas su atskirais Grupės padaliniais. Valdyba raštu pateikia bendro rizikos valdymo principus bei politiką, apimančią specifines sritis, kaip užsienio valiutų kursų svyravimo, palūkanų normų ir kredito riziką bei laisvų lėšų investavimą.

Užsienio valiutų kursų svyravimo rizika

TEO įmonių grupė vykdo veiklą tarptautiniu mastu ir susiduria su įvairių užsienio valiutų kursų svyravimo rizika, daugiausia susijusia su euru (EUR), JAV doleriu ir Specialiosiomis skolinimosi teisėmis (XDR). Užsienio valiutų kursų svyravimo rizika kyla iš ateities komercinių sandorių ir pripažinto turto bei įsipareigojimų. Iš esmės visos įmonių grupės prekybos mokėtinės ir prekybos gautinos sumos yra trumpalaikės, o pajamos ir sąnaudos užsienio valiutomis sudaro nežymią dalį, palyginus su Lietuvos litais denominuotomis pajamomis ir sąnaudomis. Dėl to, užsienio valiutų kursų svyravimo rizika laikoma nereikšminga įmonių grupės veiklai. Įmonių grupės vadovybė valdo užsienio valiutos riziką mažindama grynąją balansinę poziciją užsienio valiuta. Nuo 2002 m. vasario Lietuvos litas susietas su euru santykiu 3,4528 Lt = 1 euras.

Kredito rizika

Finansinis turtas, kuriam kyla kredito rizika, apima indėlius bankuose ir prekybos gautinas sumas. Įmonių grupėje nėra reikšmingos kredito rizikos koncentracijos. Kredito rizika ar rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos naudojant kreditavimo sąlygas ir priežiūros procedūras.

Visi nauji klientai (ir įmonės, ir fiziniai asmenys) yra patikrinami, siekiant įvertinti jų patikimumą, prieš pasirašant sutartis. Klientų sąskaitų apmokėjimo kontrolė susideda iš įvairių priminimų apie pasibaigusį sąskaitos apmokėjimo terminą, o vėliau, praėjus 10-15 dienų po paskutinio priminimo, visiems įsiskolinusiems klientams yra apribojamas paslaugų teikimas, o praėjus 30-35 dienoms, paslaugų teikimas yra iš viso nutraukiamas. Po to, kai išsiunčiami papildomi priminimo laiškai, beviltiškos skolos perduodamos išorinėms skolų išieškojimo agentūroms, kurios sugrąžina skolas.

Prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaičiuojamas kiekvieną mėnesį, vadovaujantis TEO įmonių grupės vidaus politika, taikoma gautinų sumų vertės sumažėjimui. Vertės sumažėjimas įvertinamas atsižvelgiant į prekybos gautinų sumų klasifikaciją į grupes, remiantis pradelstu apmokėjimo terminu ir kiekvienai grupei taikomomis tam tikromis vertės sumažėjimo normomis. Vertės sumažėjimo normos ir įmonių grupės vidaus politika, taikoma prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo įvertinimui, peržiūrimos kas pusę metų.

Sumažėjęs likvidumas gali paveikti Bendrovės skolininkų padėtį, o tai atitinkamai paveiktų jų galimybes padengti įsiskolinimus. Blogėjančios klientų veiklos sąlygos taip pat gali paveikti vadovybės pinigų srautų prognozes ir finansinio ir nefinansinio

turto vertės sumažėjimo įvertinimą. Remdamasi turima informacija, vadovybė tinkamai atskleidė patikslintus tikėtinų pinigų srautų įvertinimus, nustačiusi jų vertės sumažėjimą.

Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas reiškia pakankamą pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekio užtikrinimą. Įmonių grupės pinigų srautai yra teigiami, o jos trumpalaikis turtas didele dalimi viršija trumpalaikius įsipareigojimus, dėl to likvidumo rizika yra labai nedidelė. Dėl šios priežasties įmonių grupės vadovybė nėra įdiegusi jokių formalių procedūrų likvidumo rizikai valdyti.

Kapitalo rizikos valdymas

Įmonių grupės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti įmonių grupės veiklos tęstinumą, grąžą akcininkams ir naudą kitoms suinteresuotosioms šalims, taip pat palaikyti optimalią kapitalo sudėtį, siekiant sumažinti kapitalo sąnaudas. Siekdama palaikyti ar pakoreguoti kapitalo sudėtį, įmonių grupė gali pakoreguoti akcininkams mokamų dividendų sumą, grąžinti kapitalą akcininkams ir išleisti naujas akcijas.

Vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis akcinis kapitalas neturi būti mažesnis negu atitinkamai 100 000 Lt ir 10 000 Lt, o akcininkų nuosavybė neturi būti mažesnė negu 50 proc. įmonės įstatinio akcinio kapitalo. 2008 m. gruodžio 31 d. ir 2007 m. gruodžio 31 d. visos TEO įmonių grupės įmonės, išskyrus UAB „Kompetencijos ugdymo centras“, kuri šiuo metu reorganizuojama, laikėsi šių reikalavimų.

TEO įmonių grupės veikla finansuojama tik naudojant akcininkų kapitalą. 2008 m. ir 2007 m. Bendrovė neturėjo jokių paskolų, išskyrus finansinės nuomos įsipareigojimus.

Pastarojo meto pasaulio ir Lietuvos finansų rinkų svyravimai

Besitęsianti pasaulinė likvidumo krizė, kuri prasidėjo 2007 m. viduryje, sąlygojo daugelio problemų atsiradimą, įskaitant mažesnę kapitalo rinkos finansavimą, žemesnę likvidumo lygį bankininkystės sektoriuje ir kartais aukštesnes tarpbankinio skolinimosi normas ir ypač didelius svyravimus vertybinių popierių rinkose. Nestabili padėtis pasaulinėse finansų rinkose lėmė bankų bankrotus ir privertė imtis priemonių gelbėti bankams Jungtinėse Valstijose, Vakarų Europos šalyse, Rusijoje ir kitose valstybėse. Iš tikrųjų, vargu, ar įmanoma numatyti besitęsiančios finansinės krizės poveikio mastą, ar visiškai nuo jos apsisaugoti.

Vadovybė negali patikimai nustatyti, kokį poveikį TEO įmonių grupės finansinei būklei turės tolesnis finansų rinkų likvidumo mažėjimas ir svyravimų didėjimas valiutos ir nuosavybės vertybinių popierių rinkose. Vadovybė mano, kad dabartinėmis sąlygomis taikomos visos būtinos priemonės įmonių grupės veiklos stabilumui ir plėtrai užtikrinti.

Planai ir prognozės

2009 m. TEO daug dėmesio skirs šviesolaidinio tinklo plėtrai ir paslaugų kokybei gerinti. Ketinama aktyviai didinti skaitmeninės antžeminės televizijos paslaugų klientų skaičių. Atsižvelgiant į tai, kokią įtaką Bendrovės pajamoms darys rinkos ir ekonominė padėtis, bei tai, kad telekomunikacijų sektorius tampa vis labiau reguliuojamas, įmonė toliau kompleksiskai mažins veiklos išlaidas.

2009 m. ilgalaikės investicijos turėtų sudaryti 112 mln. litų ir bus skirtos pagrindinio tinklo atnaujinimui, sparčiai šviesolaidinio prieigos tinklos plėtrai, paslaugų kokybės gerinimui ir skaitmeninės televizijos paslaugų plėtrai.

III. INFORMACIJA APIE AKCINĮ KAPITALĄ IR AKCININKUS

TEO LT, AB akcinis kapitalas nekito nuo 1997 m. ir jį sudaro 814 912 760 vieno lito nominalios vertės paprastųjų vardinių akcijų.

38 095 242 akcijos yra Bendrovės nuosavos akcijos, kurioms nesuteikiamos Akcinių bendrovių įstatymo nustatytos turtinės ir neturtinės teisės, todėl balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių TEO LT, AB akcijų skaičius yra 776 817 518.

Bendrovės akcijos yra įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos Oficialųjį prekybos sąrašą (simbolis - TEO1L).

TEO LT, AB vykdo Tarptautinių depozitoriumo pakvitavimų (GDR) programą. Pagal šią programą vienas tarptautinis depozitoriumo pakvitavimas lygus 10 paprastųjų vardinių Bendrovės akcijų. Akcijos laikomos depozito banke „Deutsche Bank Trust Company Americas“, 60 Street, Niujorkas, NY 10005, JAV.

Bendrovės tarptautiniais depozitoriumo pakvitavimais prekiaujama Londono vertybinių popierių biržoje (LSE simbolis - TEOL).

2008 m. gruodžio 31 d. duomenimis, 31 641 670 akcijų pagrindu buvo išleisti 3 164 167 tarptautiniai depozitoriumo pakvitavimai. Tai sudaro 3,88 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo.

2008 m. gruodžio 31 d. bendras TEO LT, AB akcininkų skaičius sudarė 15 721. Paskutinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2009 m. vasario 9 d., metu akcininkų skaičius sudarė 15 802.

TEO LT, AB akcininkai, 2008 m. gruodžio 31 d. duomenimis:

Akcininko vardas, pavardė. Įmonės pavadinimas, rūšis, buveinės adresas, įmonių rejestro kodas	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis (%)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis (%)	Akcininkui su kartu veikiančiais asmenimis priklausančių balsų dalis (%)
„Amber Teleholding A/S“, c/o „Teliasonera Danmark A/S“, Holmbladsgade 139, DK-2300 Copenhagen S, Denmark (Danija), įmonės kodas 20758694	488 947 656	60,00	62,94	--
TEO LT, AB, Savanorių pr. 28, LT-03501 Vilnius, kodas 121215434 (nuosavos akcijos)	38 095 242**	4,67	--	--
Lietuvos valstybė, atstovaujama VĮ Valstybės turto fondas, Vilniaus g. 16, LT-01507, Vilnius, kodas 110073154	9 888 363	1,21	1,27	--
Lietuvos valstybė, atstovaujama Valstybinės mokesčių inspekcijos, Vasario 16-osios g. 15, LT-01514 Vilnius, kodas 188659752	362 630	0,04	0,05	
Kiti akcininkai	277 618 869	34,08	35,74	--
IŠ VISO:	814 912 760	100,00	100,00	--

PASTABOS: * Visos „Amber Teleholding A/S“ akcijos priklauso Švedijos įmonei „Teliasonera AB“.

** 12 698 412 paprastųjų vardinių akcijų ir 2 539 683 tarptautiniai depozitoriumo pakvitavimai.

2000 m. birželio 12 d. per viešąjį Bendrovės akcijų pardavimą tuo metu Bendrovės antrinės įmonės UAB „Lintel“ antrinė įmonė UAB „Lintkom“ įsigijo 12 698 412 paprastųjų vardinių Bendrovės akcijų (vienos akcijos įsigijimo kaina - 3,15 Lt) ir 2 539 683 Bendrovės tarptautinius depozitoriumo pakvitavimus (vieno pakvitavimo įsigijimo kaina - 7,875 JAV dol.) (vienas Bendrovės tarptautinis depozitoriumo pakvitavimas lygus 10 paprastųjų vardinių Bendrovės akcijų). Iš viso UAB „Lintkom“ turėjo 4,67 proc. Bendrovės akcinio kapitalo.

2002 m. rugsėjį Bendrovė iš UAB „Lintel“ perėmė visas UAB „Lintkom“ akcijas. 2003 m. gruodį Bendrovė perdavė visas UAB „Lintkom“ akcijas UAB „Lintel“. 2004 m. gegužę, po įmonių reorganizacijos prijungiant UAB „Lintkom“ prie UAB „Lintel“, UAB „Lintel“ perėmė visas Bendrovės nuosavas akcijas.

2007 m. liepą TEO LT, AB Valdyba nutarė iš UAB „Lintel“ įsigyti nuosavas akcijas. Rugsėjį Bendrovės perėmė nuosavų akcijų valdymą iš UAB „Lintel“

2008 m. gruodžio 31 d. TEO LT, AB turėjo 12 698 412 paprastųjų vardinių TEO LT, AB akcijų ir 2 539 683 TEO tarptautinius depozitoriumo pakvitavimus, t.y. 4,67 proc. Bendrovės akcinio kapitalo. Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu nuosavoms akcijoms nesuteikiamos Akcinių bendrovių įstatymo nustatytos turtinės ir neturtinės teisės.

TEO LT, AB nėra ir nebuvo įsigijusi savų akcijų iš Bendrovės vadovų.

Nei vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Visų akcininkų teisės yra vienodos, išskyrus nuosavų akcijas (iš viso 38 095 242 akcijos), kurioms nesuteikiamos Akcinių bendrovių įstatymo nustatytos turtinės ir neturtinės teisės, todėl balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių TEO LT, AB akcijų skaičius yra 776 817 518. Viena paprastoji vardinė TEO LT, AB akcija suteikia vieną balsą visuotiniame akcininkų susirinkime.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės.

TEO LT, AB įstatatai numato, kad tik visuotinis TEO akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę keisti Bendrovės įstatus, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytus atvejus. Priimant sprendimą dėl įstatų keitimo reikalinga visuotinio akcininkų susirinkimo 2/3 kvalifikuota balsų, dalyvaujančių visuotiniame akcininkų susirinkime, dauguma.

2008 m. prekybai TEO akcijomis daug įtakos turėjo neigiamos tendencijos pasaulio vertybinių popierių rinkose. Per metus TEO vienos akcijos kaina NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje sumažėjo 51,3 proc.: 2008 m. pradžioje viena Bendrovės akcija kainavo 2,38 lito, o pabaigoje – 1,16 lito. Mažiausia akcijos kaina praėjusiais metais buvo 1,13 lito, o didžiausia – 2,39 lito. 2008 m. akcijų apyvarta NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje, palyginti su 2007 metais, sumažėjo 29,9 proc. ir sudarė 138,6 mln. akcijų. Skaičiuojant pinigais apyvarta 2008 m. buvo 48,1 proc. mažesnė nei 2007 m. ir sudarė 261,2 mln. litų. 2008 m. pabaigoje TEO kapitalo rinkos vertė buvo 945 mln. litų (2007 m. – 1 931 mln. litų).

Prekyba TEO tarptautiniais depozitoriumo pakvitavimais (TDP) Londono vertybinių popierių biržoje žymiai sumažėjo, nes per 2008 m. TDP skaičius, skaičiuojant nuo bendro Bendrovės akcinio kapitalo, sumažėjo nuo 6,8 iki 3,88 procentų. Pakvitavimai yra keičiama į paprastąsias akcijas ir jomis prekiaujama NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje. Metų pradžioje vienas Bendrovės tarptautinis depozitoriumo pakvitavimas Londono vertybinių popierių biržoje kainavo 10,15 JAV dolerio, o metų pabaigoje – 4,67 JAV dolerio. Mažiausia pakvitavimo kaina 2008 m. buvo 4,41 JAV dolerio, o didžiausia – 10,48 JAV dolerio. Pakvitavimų apyvarta sudarė 337 tūkst. pakvitavimų (2007 m. – 2,6 mln. pakvitavimų) arba 3 mln. JAV dolerių (2007 m. – 13 mln. Britanijos svarų).

2008 m. Bendrovė išmokėjo akcininkams 194 204 tūkst. litų dividendų už 2007 metus arba 0,25 lito už vieną akciją. Remiantis įstatymais dividendai buvo mokami tiems akcininkams, kurie eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dieną – 2008 m. balandžio 29 d. – buvo Bendrovės akcininkai. 2008 m. gegužės 28 d. dividendai visiems akcijų ir tarptautinių depozitoriumo pakvitavimų turėtojams buvo išmokėti pinigais.

IV. DARBUOTOJAI

TEO įmonių grupės darbuotojų skaičius metų pabaigoje:

	2008 m.	2007 m.
Darbuotojų skaičius	3 332	3 177
Visu etatu dirbančių darbuotojų skaičius	2 981	2 907

Skaiciuojant visu etatu dirbančius darbuotojus neįskaičiuojami motinystės (tėvystės) atostogose esantys darbuotojai, o ne visu etatu dirbantys yra perskaiciuojami į visu etatu dirbančius.

TEO įmonių grupės darbuotojų pasiskirstymas pagal įmones:

Įmonės pavadinimas	2008-12-31	2007-12-31	Pokytis
TEO LT, AB	2 183	2 274	(91)
UAB „Lintel“	934	738	196
UAB „Baltic Data Center“	186	136	50
UAB „Kompetencijos ugdymo centras“	22	22	-
VšĮ „TEO sportas“	7	7	-
	3 332	3 177	155

Informacija apie TEO LT, AB darbuotojus (2008 m. gruodžio 31 d. duomenys):

Darbuotojų grupė	Darbuotojų skaičius	Išsilavinimas			nebaigtas vidurinis	Vidutinis mėnesinis atlyginimas (litais)
		aukštasis	spec. vidurinis	vidurinis		
Vadovaujantys vadovai	11	11	–	–	–	30 727
Operacinio lygmens vadovai	266	218	31	17	–	5 272
Vadovaujantys specialistai	75	64	7	4	–	4 055
Specialistai	1 738	821	413	498	6	2 519
Techniniai darbuotojai	93	47	24	22	–	1 968
	2 183	1 161	475	541	6	

Nuo 2007 m. balandžio 25 d. galiojo nauja TEO LT, AB, kaip darbdavio, ir TEO LT, AB darbuotojų kolektyvo, atstovaujamo profesinių sąjungų jungtinės atstovybės, Kolektyvinė sutartis.

Kolektyvinės sutartis taikoma tik TEO LT, AB darbuotojams. Jeigu Kolektyvinės sutarties nuostatos yra palankesnės nei individualios darbo sutarties tos pačios nuostatos, taikomos Kolektyvinės sutarties nuostatos. Jei Kolektyvinės sutarties nuostatos yra palankesnės negu šios sutarties galiojimo laikotarpiu priimti nauji teisės aktai, taikomos Kolektyvinės sutarties nuostatos. Bendrovės Kolektyvinėje darbo sutartyje numatyta nemažai papildomų socialinių garantijų.

V. VALDYMO ORGANAI

Pagal TEO LT, AB įstatus, Bendrovės valdymo organai yra Visuotinis akcininkų susirinkimas, Valdyba ir generalinis direktorius. Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, priimti Bendrovės įstatuose numatytais visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimais, yra privalomi akcininkams, valdybai, generaliniam direktoriui bei kitiems Bendrovės darbuotojams. Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti akcininkai, visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje buvę Bendrovės akcininkais. Bendrovės susirinkimo apskaitos diena yra 5 (penktoji) darbo diena iki visuotinio akcininkų susirinkimo arba 5 (penktoji) darbo diena iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Asmuo, dalyvaujantis visuotiniame akcininkų susirinkime ir turintis teisę balsuoti, turi pateikti asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Asmuo, kuris nėra akcininkas, be asmens tapatybę patvirtinančio dokumento, turi pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime.

Valdybos nariai kartu sudaro kolegialų Bendrovės valdymo organą. Valdybą sudaro 7 (septyni) valdybos nariai. Valdybos nariai renkami 2 (dviems) metams. Valdybos pirmininką 2 (dviems) metams renka valdyba iš savo narių. Valdybos narius renka visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka. Valdyba formuoja du komitetus: Audito ir Atlyginimų. Kiekvieną komitetą sudaro trys valdybos nariai.

Valdyba renka ir atšaukia generalinį direktorių, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas. Generalinis direktorius yra Bendrovės vadovas. Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas, kuris pagal savo įgaliojimus organizuoja einamąją Bendrovės ūkinę veiklą. Generalinio direktoriaus patvirtintas Administracijos darbo reglamentas išsamiai nustato generalinio direktoriaus bei jo pavaduotojų, taip pat kitų Bendrovės darbuotojų, pareigas ir įgaliojimus.

Valdybos veikla

Dabartinė TEO valdyba dvejų metų kadencijai išrinkta eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo 2007 metais. Visi septyni valdybos nariai yra direktoriai konsultantai. Penki valdybos nariai atstovauja „TeliaSonera“ įmonių grupei, o du valdybos nariai – Matti Hyrynen ir Gert Tiivas, kurie atstovauja mažumos akcininkus, – yra nepriklausomi valdybos nariai.

Gert Tiivas nuo 2008 m. balandžio 28 d. atsistatydino iš valdybos, tačiau 2008 m. balandžio 29 d. vykęs eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas neišrinko naujo valdybos nario, nes nebuvo pateikta kandidatų į valdybos nario pareigas.

Naujas valdybos narys Justas Pipinis, kurį pasiūlė „Amber Teleholding A/S“, einamajai valdybos kadencijai buvo išrinktas 2008 m. liepos 15 d. per neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą. Justas Pipinis (g. 1973 m.) yra „East Capital Holding AB“ (Švedija) ir „East Capital International AB“ (Švedija) generalinis direktorius bei daugelio su „East Capital“ įmonių grupe susijusių įmonių valdybų narys. Jis TEO LT, AB akcijų tiesiogiai neturėjo, tačiau „East Capital“ turėjo mažiau nei 4 proc. Bendrovės akcinio kapitalo ir balsų. Vadovaujantis NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis Justas Pipinis buvo nepriklausomas valdybos narys ir direktorius konsultantas.

2008 m. liepos 23 d. valdyba, pasibaigus valdybos Atlyginimų komiteto kadencijai, nutarė perrinkti valdybos narius Jörgen Latte, Anders Gylder ir Björn Lyndegren valdybos Atlyginimų komiteto nariais naujai vienerių metų kadencijai bei išrinkti valdybos narį Justą Pipinį valdybos Audito komiteto nariu einamajai dvejų metų kadencijai. Einamosios kadencijos Audito komiteto nariais yra valdybos narys Matti Hyrynen (komiteto pirmininkas) ir Joakim Sundström.

Dėl to, kad Justas Pipinis atsistatydino iš valdybos nuo 2008 m. gruodžio 4 d., neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas, įvykęs 2009 m. vasario 9 d., likusiai valdybos kadencijai išrinko Martyną Česnavičių, kurį pasiūlė „Amber Teleholding A/S“. Martynas Česnavičius (g. 1972 m.) dirba Liuksemburge registruotų investicinių fondų „Amber Trust I“ ir „Amber Trust II“ patarėju, be to yra keleto Lietuvos įmonių valdybų narys. Jis TEO LT, AB akcijų tiesiogiai neturi. Martynui Česnavičiui priklausanti įmonė UAB „Profinance“ (turi 50 proc. akcijų) valdo 45 000 TEO LT, AB akcijų (tai sudaro 0,0055 proc. akcinio kapitalo arba 0,0058 proc. balsų). Vadovaujantis NASDAQ OMX Vilnius biržos listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis Martynas Česnavičius laikomas nepriklausomu valdybos nariu – direktoriumi konsultantu. 2009 m. vasario 9 d. jis buvo išrinktas Audito komiteto nariu likusiai komiteto kadencijai.

2008 m. įvyko aštuoni valdybos posėdžiai: visi posėdžiai įvyko pagal iš anksto patvirtintą valdybos posėdžių grafiką. Visuose 2008 m. valdybos posėdžiuose buvo norminių aktų reikalaujamas kvorumas. Valdyba tvirtino Bendrovės metinės ir tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentus, sušaukė eilinį ir du neeilinius visuotinius akcininkų susirinkimus, pasiūlė 2007 m. pelno paskirstymą, patvirtino Bendrovės reorganizavimo planą, prijungiant antrinę įmonę „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ į TEO LT, AB, patvirtino 2009 m. verslo planą ir kontroliavo 2008 m. verslo plano įgyvendinimą, pritarė UAB „Verslo investicijos“ įsigijimui ir UAB „Voicecom“ pardavimui, patvirtino bei peržiūrėjo Bendrovės investicijų planą.

2008 m. Atlyginimų komitetas buvo perrinktas naujai vienerių metų kadencijai. Per metus neįvyko nė vienas Atlyginimų komiteto posėdis, nes Bendrovės atlyginimų politika nesikeitė ir nebuvo paskyrimų, kuriuos turėtų tvirtinti Atlyginimų komitetas.

2008 m. įvyko keturi Audito komiteto posėdžiai, kurių metu buvo įvertinti ir aptarti Bendrovės finansiniai rezultatai, rizikų valdymų ir vidinės kontrolės klausimai, patvirtinti vidinio audito ir investicijų planai. Visuose Audito komiteto posėdžiuose, išskyrus vieną posėdį, kai nedalyvavo vienas narys, dalyvavo visi komiteto nariai. Komiteto ir posėdžių pirmininku buvo nepriklausomas valdybos narys –direktorius konsultantas.

Valdybos nariai (2008 m. gruodžio 31 d. duomenys)

Jörgen Latte (g. 1954 m.) – TEO LT, AB valdybos pirmininkas, valdybos narys, dvejų metų kadencijai išrinktas 2007 m. balandžio 26 d. (pasiūlė „Amber Teleholding A/S“), valdybos Atlyginimų komiteto pirmininkas. Išsilavinimas: Stokholmo universitetas, Verslo administravimo bakalauras. Darbovietė: „Teliasonera AB“ (Švedija) Plačiajuosčio ryšio paslaugų verslo sritys Finansų direktorius. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: „Eesti Telekom AS“ (Estija), stebėtojų tarybos narys; „Elion Ettevõtte AS“ (Estija), stebėtojų tarybos narys; „Teliasonera Sverige Net Fastigheter AB“ (Švedija), valdybos pirmininkas; „Telia Lithuania AB“ (Švedija), valdybos pirmininkas; „Amber Teleholding A/S“ (Danija), valdybos pirmininkas; „Tilts Communications A/S“ (Danija), valdybos pirmininkas; „Telia Pensionfund“ (Švedija), valdybos narys; „Teliasonera International Carrier AB“ (Švedija), valdybos narys; „Teliasonera Försäkring AB“ (Švedija), valdybos narys; „Teliasonera Skanova Access AB“ (Švedija), valdybos narys; „NextGenTel Holding ASA“ (Norvegija), valdybos narys; „Avnos AB“ (Švedija), valdybos nario pavaduotojas. „Teliasonera AB“ (Švedija) per antrinę įmonę „Amber Teleholding A/S“ (Danija), kuri pasiūlė Jörgen Latte į TEO LT, AB valdybą, valdo 488 947 656 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 60 proc. akcinio kapitalo ir 62,94 proc. balsų. Jörgen Latte TEO LT, AB akcijų neturi ir kitų Lietuvos įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Anders Gylder (g. 1950 m.) – TEO LT, AB valdybos narys, dvejų metų kadencijai išrinktas 2007 m. balandžio 26 d. (pasiūlė „Amber Teleholding A/S“), valdybos Atlyginimų komiteto narys. Išsilavinimas: Linköpingo technologijos institutas, Inžinerijos magistras. Darbovietė: „Teliasonera AB“ (Švedija), Plačiajuosčio ryšio paslaugų verslo sritys vykdytysis viceprezidentas. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: „Lattelecom SIA“ (Latvija), stebėtojų tarybos pirmininko pavaduotojas, Atlyginimų komiteto bei Verslo planavimo ir finansų komiteto narys; „Amber Teleholding A/S“ (Danija), valdybos narys; „Tilts Communications A/S“ (Danija), valdybos narys. „Teliasonera AB“ (Švedija) per antrinę įmonę „Amber Teleholding A/S“ (Danija), kuri pasiūlė Anders Gylder į TEO LT, AB valdybą, valdo 488 947 656 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 60 proc. akcinio kapitalo ir 62,94 proc. balsų. Anders Gylder TEO LT, AB akcijų neturi ir kitų Lietuvos įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Ove Alm (g. 1959 m.) – TEO LT, AB valdybos narys, dvejų metų kadencijai išrinktas 2007 m. balandžio 26 d. (pasiūlė „Amber Teleholding A/S“). Išsilavinimas: Uppsalos universitetas, Tarptautinio verslo administravimo magistras; Stokholmo karališkasis technologijos institutas, Inžinerinės fizikos mokslų magistras. Darbovietė: „Teliasonera AB“ (Švedija) Plačiajuosčio ryšio paslaugų verslo sritys gamybos ir produktų vadovas. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: „Lattelecom SIA“ (Latvija), stebėtojų tarybos narys; „Telia Stofa A/S“ (Danija), valdybos narys; „NextGenTel Holding ASA“ (Norvegija), valdybos narys. „Teliasonera AB“ (Švedija) per antrinę įmonę „Amber Teleholding A/S“ (Danija), kuri pasiūlė Ove Alm į TEO LT, AB valdybą, valdo 488 947 656 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 60 proc. akcinio kapitalo ir 62,94 proc. balsų. Ove Alm TEO LT, AB akcijų neturi ir kitų Lietuvos įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Joakim Sundström (g. 1959 m.) – TEO LT, AB valdybos narys, dvejų metų kadencijai išrinktas 2007 m. balandžio 26 d. (pasiūlė „Amber Teleholding A/S“), valdybos Audito komiteto narys. Išsilavinimas: Stokholmo universitetas, Verslo administravimo bakalauras. Darbovietė: „Teliasonera AB“ (Švedija) Plačiajuosčio ryšio paslaugų verslo sritys verslo kontrolės viceprezidentas. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: „Lattelecom SIA“ (Latvija), stebėtojų tarybos narys, Audito komiteto narys bei Verslo planavimo ir finansų komiteto narys; „Sergel Kredittjanster AB“ (Švedija), valdybos narys; „Teliasonera Skanova Access AB“ (Švedija), valdybos nario pavaduotojas. „Teliasonera AB“ (Švedija) per antrinę įmonę „Amber Teleholding A/S“ (Danija), kuri pasiūlė Joakim Sundström į TEO LT, AB valdybą, valdo 488 947 656 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 60 proc. akcinio kapitalo ir 62,94 proc. balsų. Joakim Sundström TEO LT, AB akcijų neturi ir kitų Lietuvos įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Björn Lindegren (g. 1949 m.) – TEO LT, AB valdybos narys, dvejų metų kadencijai išrinktas 2007 m. balandžio 26 d. (pasiūlė „Amber Teleholding A/S“), valdybos Atlyginimų komiteto narys. Išsilavinimas: Teisės bakalauras, Jūrų teisės diplomas. Darbovietė: „Teliasonera AB“ (Švedija) Plačiajuosčio ryšio paslaugų verslo sritys vyresnysis patarėjas teisiniais klausimais. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: „Telia Electronic Commerce AB“ (Švedija), valdybos narys; „Konsumenternas tele-och Internetbyrå AB“ (Švedija), valdybos narys; „Amber Teleholding A/S“ (Danija), valdybos narys ir generalinis direktorius. „Teliasonera AB“ (Švedija) per antrinę įmonę „Amber Teleholding A/S“ (Danija), kuri pasiūlė Björn Lindegren į TEO LT, AB valdybą, valdo 488 947 656 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 60 proc. akcinio kapitalo ir 62,94 proc. balsų. Björn Lindegren TEO LT, AB akcijų neturi ir kitų Lietuvos įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Matti Hyrynen (g. 1954 m.) – TEO LT, AB valdybos narys nuo 2002 m. balandžio 26 d., dvejų metų kadencijai perrinktas 2007 m. balandžio 26 d. (per „Amber Teleholding A/S“ pasiūlė „East Capital“), valdybos Audito komiteto pirmininkas. Išsilavinimas: Helsinkio universitetas, Matematikos magistras. Darbovietė: Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Vilniaus atstovybės vadovas ir atsakingas už banko veiklą trijose Baltijos šalyse. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: AB Šiaulių bankas, stebėtojų tarybos narys; „AS Estonian Cell“ (Estija), stebėtojų tarybos narys; „AS Tallinna Vesi“ (Estija) stebėtojų tarybos narys. „East Capital“ (Švedija), kuri pasiūlė Matti Hyrynen į TEO LT, AB valdybą, 2008 m. gruodžio 31 d. turėjo 22 169 902 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 2,7 proc. akcinio kapitalo ir 2,85 proc. balsų. Matti Hyrynen TEO LT, AB akcijų neturi ir kitų Lietuvos įmonių veikloje bei kapitale nedalyvauja.

Martynas Česnavičius (g. 1972 m.) – TEO LT, AB valdybos narys nuo 2009 m. vasario 9 d. (pasiūlė „Amber Teleholding A/S“, valdybos Audito komiteto narys. Išsilavinimas: Vilniaus universitetas, Bankininkystės ir finansų diplomai. Darbovietė: Investicinių fondų Amber Trust I ir Amber Trust II (Liuksemburgas), patarėjas. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: UAB „Malsena Plius“ valdybos pirmininkas; AB „Amilina“, valdybos narys; AB „Kauno pieno centras“, valdybos narys; AB „Sanitas“, valdybos narys; AB „Snaigė“, valdybos narys; UAB „Atradimų studija“, valdybos narys; UAB „Laisvas nepriklausomas kanalas“, valdybos narys; UAB „Litagros chemija“, valdybos narys; UAB „Meditus“, valdybos narys; UAB „Sidabra“, valdybos narys. „Amber Teleholding A/S“ (Danija), kuri pasiūlė Martyną Česnavičių į TEO LT, AB valdybą, valdo 488 947 656 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 60 proc. akcinio kapitalo ir 62,94 proc. balsų. UAB „Profinance“, kurios 50 proc. akcijų turi Martynas Česnavičius, valdo 45 000 TEO LT, AB akcijų. Tai sudaro 0,0055 proc. akcinio kapitalo ir 0,0058 proc. balsų. Jis taip pat turi 31 proc. UAB „Atradimų studija“ akcijų. Martynas Česnavičius TEO LT, AB akcijų tiesiogiai neturi.

Bendrovės administracijos nariai (2008 m. gruodžio 31 d. duomenys)

Arūnas Šikšta (g. 1968 m.) nuo 2004 m. sausio 2 d. eina Bendrovės generalinio direktoriaus pareigas. Išsilavinimas: Klaipėdos universitetas, Gamtos mokslų fakultetas, vadybos specialisto kvalifikacija (1995); nuo 2007 m. studijuoja Vienos Ekonomikos ir verslo administravimo universitete, Verslo administravimo magistro studijos. Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: „AAS Gjensidige Baltic“, Norvegijos ne gyvybės draudimo įmonės „Gjensidige Forsikring BA“ antrinė įmonė, valdybos pirmininko pavaduotojas; VŠĮ VU Tarptautinio Verslo Mokykla, tarybos narys; „Big Brothers Big Sisters International“ (JAV, Filadelfija), valdybos narys. Arūnas Šikšta TEO LT, AB akcijų neturi. Kitų Lietuvos įmonių veikloje ir kapitale nedalyvauja.

Darius Gudačiauskas (g. 1975 m.) nuo 2006 m. kovo 1 d. eina Bendrovės Pardavimo ir klientų aptarnavimo tarnybos vadovo ir generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigas. Išsilavinimas: Vilniaus Gedimino technikos universitetas, verslo administravimo bakalauras (1997 m.), verslo administravimo magistras (1999 m.), socialinių mokslų daktaras (2005 m.). Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: UAB „Lintel“, TEO LT, AB antrinė įmonė, valdybos pirmininkas. Darius Gudačiauskas turi 13 719 TEO LT, AB akcijų. Tai sudaro 0,0017 proc. akcinio kapitalo ir 0,0018 balsų. Kitų Lietuvos įmonių veikloje ir kapitale nedalyvauja.

Nerijus Ivanauskas (g. 1970 m.) nuo 2006 m. kovo 1 d. eina Bendrovės Paslaugų plėtros ir rinkodaros tarnybos ir generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigas. Išsilavinimas: Vilniaus universitetas, Ekonometrikos bakalauras (1993 m.); Tarptautinė verslo mokykla Budapešte, kandidatas į verslo administravimo magistrus (1995 m.); Emory universitetas (Atlanta, JAV), verslo administravimo magistras (1996 m.). Nerijus Ivanauskas TEO LT, AB akcijų neturi. Kitų Lietuvos įmonių veikloje ir kapitale nedalyvauja.

Darius Didžgalvis (g. 1969 m.) nuo 2005 m. vasario 9 d. eina Bendrovės Tinklo technologijų tarnybos vadovo ir generalinio direktoriaus pavaduotojo pareigas. Išsilavinimas: Kauno technologijos universitetas, radioelektronikos inžinieriaus diplomai (1993 m.), telekomunikacijų inžinerijos magistras (2001 m.), tarptautinio verslo administravimo magistras (2003 m.). Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: UAB „Baltic Data Center“, TEO LT, AB antrinė įmonė, valdybos pirmininkas. Darius Didžgalvis turi 4 669 TEO LT, AB akcijas. Tai sudaro 0,0005 proc. akcinio kapitalo ir 0,0006 balsų. Kitų Lietuvos įmonių veikloje ir kapitale nedalyvauja.

Jan-Erik Elsėrius (g. 1943 m.) nuo 2004 m. kovo 1 d. eina Bendrovės Finansų tarnybos vadovo ir generalinio direktoriaus pavaduotojo bei Iždo ir ryšių su investuotojais skyriaus vadovo pareigas. Išsilavinimas: Uppsalos universitetas, vadybos, vadybos ekonomikos, politinės ekonomikos ir statistikos bakalauras (1967 m.). Dalyvavimas kitų įmonių valdyme: UAB „Lintel“, TEO LT, AB antrinė įmonė, valdybos narys; Švedijos prekybos rūmai Lietuvoje, valdybos narys. Jan-Erik Elsėrius turi 90 000 TEO LT, AB akcijų. Tai sudaro 0,011 proc. įstatinio kapitalo ir 0,0116 proc. balsų. Kitų Lietuvos įmonių veikloje ir kapitale nedalyvauja.

Informacija apie Bendrovės per 2008 m. išmokėtų atlyginimų, tantjemų ir kitų išmokų iš pelno bendras dydžius valdymo organų nariams:

	2008 m. atlyginimas (Lt)	2007 m. metinis veiklos priedas, išmokėtas 2008 m. (Lt)	2007 metų. tantjemų, išmokėtos 2008 m. (Lt)	2007 m. dividendai, išmokėti 2008 m. (Lt)	Iš viso išmokėta 2008 m. (Lt)
Vidutiniškai vienam Bendrovės valdybos nariui*	–	–	54 000	–	54 000
Bendrai visiems Bendrovės valdybos nariams*	–	–	378 000	–	378 000
Vidutiniškai vienam Bendrovės administracijos nariui**	557 613	349 820	–	5 419	912 852
Bendrai visiems Bendrovės administracijos nariams**	2 788 065	1 749 100	–	27 097	4 564 262

PASTABOS: * Bendrovės valdybą sudaro septyni nariai. 2007 m. tantjemų buvo išmokėtos tiems, kurie valdybos nariais buvo 2007 m. gruodžio 31 d.

** Bendrovės administracijos nariais yra Bendrovės generalinis direktorius, Pardavimų ir klientų aptarnavimo tarnybos vadovas ir generalinio direktoriaus pavaduotojas, Paslaugų plėtros ir rinkodaros tarnybos vadovas ir generalinio direktoriaus pavaduotojas, Tinklo technologijų tarnybos vadovas ir generalinio direktoriaus pavaduotojas bei Finansų tarnybos vadovas ir generalinio direktoriaus pavaduotojas.

2008 m. Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių įvykdymas. Taip pat Bendrovės valdybos ir administracijos nariai negavo atlyginimų, tantjemų ir kitų išmokų iš pelno iš Bendrovės antrinių įmonių.

Auditoriai

UAB „PricewaterhouseCoopers“ atliko bendro Bendrovės ir jos antrinių įmonių 2001 m. gruodžio 31 d., 2002 m. gruodžio 31 d., 2003 m. gruodžio 31 d., 2004 m. gruodžio 31 d., 2005 m. gruodžio 31 d., 2006 m. gruodžio 31 d., 2007 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. balansų ir su jais susijusių tuomet pasibaigusių metų pelno (nuostolio), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitų auditą.

2008 m. balandžio 29 d. įvykusiame visuotiniame Bendrovės akcininkų susirinkime akcininkai išrinko UAB „PricewaterhouseCoopers“ Bendrovės audito įmonei dvejimėms metams Bendrovės 2008 m. ir 2009 m. finansinės atskaitomybės auditui bei 2008 m. ir 2009 m. Bendrovės metinio pranešimo patikrinimui atlikti. Akcininkai taip pat įgaliojo Bendrovės generalinį direktorių sudaryti audito paslaugų sutartį, pagal kurią už paslaugas būtų mokama šalių sutarta kaina, bet ne daugiau kaip 480 000 (keturi šimtai šešiasdešimt tūkstančių) litų be PVM už dviejų finansinių metų Bendrovės finansinės atskaitomybės auditą bei Bendrovės veiklos ataskaitų patikrinimą (t.y. po 240 000 (du šimtus trisdešimt tūkstančių) litų be PVM už vienerius metus).

2008 m. UAB „PricewaterhouseCoopers“ suorganizavo mokymus keletui Bendrovės Finansų tarnybos darbuotojų apie Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartų pokyčius. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija patvirtino UAB „PricewaterhouseCoopers“ kaip nepriklausomą audito įmonę atlikti 2008 m. TEO LT, AB finansinės atskaitomybės auditą.

VI. INFORMACIJA APIE VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI

TEO LT, AB iš esmės laikosi rekomendacinio pobūdžio 2006 m. rugpjūtį NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje patvirtinto listinguojamų bendrovių valdymo kodekso (toliau „Valdymo kodeksas“). Pagal įstatus Bendrovės organai yra Visuotinis akcininkų susirinkimas, Valdyba ir Generalinis direktorius. Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą bendrovėje savo nuožiūra gali būti sudaromi arba du (priežiūros ir valdymo), arba vienas kolegialus valdymo organas.

Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma. Valdybą sudaro 7 valdybos nariai renkami 2 metams ir jie atstovauja akcininkus. TEO valdyba formuoja du komitetus: Audito ir Atlyginimų. Kiekvieną komitetą sudaro trys valdybos nariai.

Pagal Valdymo kodekso principus visi valdybos nariai yra direktoriai konsultantai, o iš 7 valdybos narių 2 atstovavo mažumos akcininkams. Liepą TEO valdyba perrinko valdybos Atlyginimų komiteto narius. Visi Audito komiteto nariai turi finansinį išsilavinimą ir iš 3 komiteto narių 2 atstovauja mažumos akcininkams.

Bendrovė parengė Valdymo kodekse įtvirtintų principų ir rekomendacijų laikymosi atkleidimą, kuris yra pridedamas kaip priedas prie šio konsoliduoto metinio pranešimo.

Pagal TEO LT, AB įstatus Bendrovės pranešimai, tame tarpe informacija bei kiti dokumentai, susiję su šaukiamu Visuotiniu susirinkimu, taip pat pranešimai ir informacija apie Bendrovės reorganizavimą bei likvidavimą, Visuotinio susirinkimo bei Valdybos sprendimai, kiti pranešimai ir dokumentai, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, įstatų ar Bendrovės organų sprendimais privalo būti paskelbti visiems akcininkams ir/ ar kitiems asmenims, skelbiami dienraštyje „Lietuvos rytas“ arba įteikiami kiekvienam akcininkui ar kitam asmeniui, kuriam reikia pranešti, registruotu laišku arba pasirašytinai.

Remiantis Bendrovės įstatais, 2008 m. pranešimai akcininkams apie eilinio ir dviejų neeilinių visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimą, dividendų mokėjimą bei AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ ir TEO LT, AB reorganizavimo sąlygas, prijungiant AB „Nacionalinės skaitmeninės televizijos“ prie TEO LT, AB, buvo paskelbti dienraštyje „Lietuvos rytas“. Šie privalomi pranešimai akcininkams bei visi kiti pranešimai apie esminius įvykius, susijusius su Bendrovės veikla, buvo pateikti Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijai, NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržai, Londono vertybinių popierių biržai, dienraščiui „Lietuvos rytas“, naujienų agentūroms BNS ir ELTA bei paskelbti Bendrovės tinklapyje www.teo.lt.

2008 m. svarbiausiais reglamentuojamos informacijos pranešimais, išskyrus pranešimus apie metinius ir tarpinius rezultatus, buvo pranešimai susiję su AB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ ir TEO LT, AB reorganizavimu, prijungiant AB „Nacionalinės skaitmeninės televizijos“ prie TEO LT, AB (dviejų neeilinių akcininkų susirinkimų sušaukimas, reorganizavimo sąlygų patvirtinimas, reorganizavimo pabaiga). Taip pat TEO informavo apie eilinio ir neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimus, audito įmonės išrinkimą, UAB „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ ir UAB „Verslo investicijos“ įsigijimą, UAB „Voicecom“ akcijų pardavimą, įmonės „Nacionalinė skaitmeninė televizija“ juridinio statuso iš uždarosios akcinės bendrovės į akcinės bendrovės pakeitimą, valdybos narių atsistatydinimus ir naujo valdybos nario išrinkimą, su Bendrove susijusio asmens („East Capital“) turimų Bendrovės akcijų pardavimą, su vienu Bendrovės vadovu susijusio asmens Bendrovės akcijų įsigijimus, pokyčius antrinių įmonių vadovybėje, naujos skaitmeninės antžeminės televizijos paslaugos startą ir nacionalinių tinklų sujungimo tarifų sumažinimą.

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, TEO LT, AB generalinis direktorius Arūnas Šikšta ir TEO LT, AB Finansų tarnybos vadovas ir generalinio direktoriaus pavaduotojas Jan-Erik Elsėrius, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, anksčiau pateiktame 2008 m. TEO LT, AB konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, Bendrovės ir bendra konsoliduotų įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Arūnas Šikšta
Generalinis direktorius

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of a large 'X' shape with a small 'A' at the top right.A stylized, handwritten signature in black ink, written in a cursive script.

Jan-Erik Elsėrius
Finansų tarnybos vadovas

PRIEDAS PRIE KONSOLIDUOTO METINIO PRANEŠIMO

TEO LT, AB PRANEŠIMAS APIE NASDAQ OMX VILNIUS VERTYBINIŲ POPIERIŲ BIRŽOJE LISTINGUOJAMŲ BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI 2008 METAIS

TEO LT, AB (toliau TEO arba Bendrovė) vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės NASDAQ OMX Vilnius prekybos taisyklių 20.5 punktu, šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Pagrindinės TEO plėtros kryptys ir strategijos viešai skelbiami metiniuose ir tarpiniuose Bendrovės pranešimuose bei Bendrovės veiklos pristatymuose, kurie yra skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje, aptariami reguliarių telefoninių konferencijų su investuotojais metu, ir pan.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organai veikia siekdami įgyvendinti TEO misiją – kurti vertę akcininkams ir klientams, teikiant profesionalias ir kokybiškas telekomunikacijų, TV ir IT paslaugas.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovėje sudaroma valdyba, kuri atstovauja Bendrovės akcininkų interesams, atsako už strateginį vadovavimą bendrovei, prižiūri Bendrovės vadovo (TEO generalinio direktoriaus) veiklą, reguliariai rengia valdybos posėdžius, kurių metu vyresnioji vadovybė (TEO administracija) reguliariai informuoja valdybą apie įmonės veiklą.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės politika darbuotojų, klientų ir vietos bendruomenės atžvilgiu yra nustatyta TEO Socialinės atsakomybės politikoje, o politikos įgyvendinimas aprašomas Socialinės atsakomybės ataskaitose.

II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, tačiau jos funkcijas iš esmės atlieka valdyba, kuri atstovauja tiek pagrindiniam, tiek smulkiems akcininkams, ir kurios nariai nėra įtraukti į kasdieninę įmonės veiklą. Reguliarūs valdybos posėdžiai, kuriuose Bendrovės administracija reguliariai atsiskaito už įmonės valdymą, užtikrina efektyvią Bendrovės veiklos priežiūrą.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Rekomendacijoje nurodytas funkcijas Bendrovėje atlieka valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Bendrovė iš esmės laikosi šios rekomendacijos, nors sudaromas tik vienas kolegialus organas – valdyba, tačiau Bendrovės įstatuose numatytos valdybos kompetencijos iš esmės atitinka stebėtojų tarybos kompetencijas.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimančioms sprendimus.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus valdybą sudaro septyni valdybos nariai, renkami dvejiems metams. Visi TEO valdybos nariai, tarp jų atsistatydinę ir naujai išrinkti, yra direktoriai konsultantai.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus valdybos nariai renkami dvejiems metams neribojant kadencijų skaičiaus. Taip vienas valdybos narys valdyboje dirba nuo 2002 m., kitas, kuris atsistatydino 2008 m. balandį, nuo 2006 m., o kiti penki nuo 2007 m. balandžio. Naujas valdybos narys buvo išrinktas 2008 m. liepą tačiau atsistatydino 2008 m. gruodį. Bendrovės įstatuose nenumatyta galimybė atleisti valdybos narį, jis gali būti atleidžiamas įstatymuose nustatytais pagrindais.

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės valdybos pirmininkas atstovauja pagrindiniam Bendrovės akcininkui ir nėra susijęs su kasdienine Bendrovės veikla; nėra dirbęs Bendrovėje. Buvę Bendrovės vadovai nei įmonėje, nei jos kolegialiaame organe nedirba.
--	-------------	--

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Renkant Bendrovės kolegialų organą su išsamia informacija apie kandidatus akcininkai gali susipažinti dar prieš akcininkų susirinkimą bei jo metu. Bendrovėje egzistuoja praktika, kad kandidatus į kolegialų valdymo organą per pagrindinį akcininką gali pasiūlyti ir mažumos akcininkai. Taip dabartinėje Bendrovės valdyboje iš septynių narių du yra pasiūlyti mažumos akcininko. Atlyginimas (tantjemos) už darbą kolegialiaame organe yra tvirtinamos visuotiniame akcininkų susirinkime. Paskutinius septynis metus vienam valdybos nariui už darbą valdyboje skiriama metinių tantjemų suma yra ta pati ir sudaro 54 tūkst. litų.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Kandidatų į valdybą gyvenimo aprašymai (su informacija apie kandidatų dalyvavimą kitų įmonių veikloje) yra pateikiami akcininkų susirinkimo medžiagoje, su kuria akcininkai gali susipažinti iš anksto. Informacija apie valdybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje yra nuolat renkama ir kaupiama, o pasibaigus kiekvienam metų ketvirčiui patikslinama bei atnaujinama, užklausanč kiekvieną valdybos narį, ir pateikiama periodinėse bei tarpinėse Bendrovės rengiamose ataskaitose bei interneto tinklapyje.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Akcininkų susirinkimui pateikiamuose kandidatų į valdybos narius gyvenimo aprašymuose yra nurodomas kandidato išsilavinimas, darbinė patirtis ir kita kandidato kompetenciją apibūdinanti informacija. Tarpiniuose ir kiekvienų praėjusių metų Bendrovės rengiamose metiniuose pranešimuose pateikiama informacija apie valdybos sudėtį.

3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Taip	2007 m. išrinktoje valdyboje dirbo keturi verslo administravimo ar finansų išsilavinimą turintys ir finansų srityje dirbantys nariai, du nariai turi inžinerijos magistro laipsnius ir dirba telekomunikacijų srityje bei vienas teisės bakalauras, dirbantis juriskonsultu.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Ne	Valdybos nariai apie įmonės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitus Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliariai informuojami valdybos posėdžiuose ir individualiai, esant poreikiui ar pagal narių pageidavimą.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Taip	Nepaisant to, kad pagrindinis akcininkas turi balsų daugumą akcininkų susirinkime, o kiti akcininkai turi po mažiau nei 10 proc. balsų, TEO valdybą sudaro 5 priklausomi (visi pagrindinio akcininko darbuotojai) ir 2 nepriklausomi valdybos nariai, tarp jų atsistatydinę ir naujai išrinkti, kurie užtikrina tinkamą interesų konfliktų sprendimą.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas.	Taip	Remiantis pateiktomis rekomendacijomis, šiuo metu Bendrovės valdyboje yra 2 nariai, tarp jų atsistatydinę ir naujai išrinkti, atitinkantys nepriklausomo kolegialaus organo nario kriterijus. Kiti 5 valdybos nariai yra pagrindinio akcininko darbuotojai ir atstovauja pagrindinio akcininko interesams. TEO valdybos darbo reglamente nėra apibrėžti valdybos nario nepriklausomumo kriterijai, tačiau 2007 m. sudarant Bendrovės valdybą buvo atsižvelgta į neformalizuotus valdybos narių nepriklausomumo kriterijus.

Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Taip	2008 m. Bendrovės konsoliduotame metiniame pranešime Bendrovė viešai skelbia, kad du valdybos nariai yra laikomi nepriklausomais.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Taip	Bendrovė reguliariai savo periodinėse ataskaitose nurodo valdybos narių ryšį su bendrove, o 2008 m. Bendrovės konsoliduotame metiniame pranešime Bendrovė viešai skelbia, kad du valdybos nariai yra laikomi nepriklausomais.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Bendrovės akcininkų susirinkimas tvirtina valdybos nariams skiriamų metinių tantjemų sumą, kuri paskutinius septynis metus sudarė 54 tūkst. litų per metus vienam valdybos nariui. Pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, tantjemos valdybos nariams yra priskiriamos Bendrovės veiklos sąnaudoms.

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina ir pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus dėl Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo tvirtinimo. Taip pat valdyba tvirtina tarpinę (ketvirčių ir pusmečio) finansinę atskaitomybę. Reguliarių valdybos posėdžių metu Bendrovės administracija teikia pranešimus apie įmonės veiklą.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priešastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, sąžiningumo, protingumo principais, laikydamiesi konfidencialumo ir turto atskyrimo pareigų, tuo būdu stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Bendrovė valdybos nariai aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigoms vykdyti. Visuose 2008 m. valdybos posėdžiuose buvo norminių aktų reikalaujamas kvorumas. Posėdyje dalyvaujantys valdybos nariai fiksuojami posėdžio protokole.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovės valdymo organai vadovaujasi įstatymų nustatytais komunikavimo su akcininkais principais ir prieš priimdami svarbius sprendimus, kurių kriterijai apibrėžti Bendrovės įstatuose, apsversto jų įtaką akcininkams ir pagrindinę informaciją apie Bendrovės reikalus skelbia periodinėse ataskaitose.

4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais, vadovaudamiesi veikimo Bendrovės naudai principu.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Taip	Kolegialus valdymo organas, didžiąja dalimi priklausomas nuo pagrindinio akcininko, veikiančio panašiam versle, sprendimus priima vadovaudamasis tik Bendrovės interesais. Bendrovė aprūpina valdybą ir jos komitetus jų funkcijoms atlikti reikalingais ištekliais (pvz., valdybos nariams kompensuojamos atvykimo į valdybos posėdžius išlaidos), o valdybos ir komitetų posėdžiuose dalyvauja Bendrovės darbuotojai, atsakingi už svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtiną informaciją. Bendrovė užtikrina valdymo organų teisę kreiptis į nepriklausomus specialistus (teisės, audito ir pan.) reikiamai informacijai gauti.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Taip	Bendrovės valdyba sudaro Atlyginimų ir Audito komitetus. Skyrimo komitetas Bendrovėje nesudaromas ir jo funkcijas atlieka Atlyginimų komitetas. Kiekvieną komitetą sudaro 3 valdybos nariai. Audito komiteto nariais yra finansų išsilavinimą turintys valdybos nariai, iš kurių 2, tarp jų atsistatydinę ir naujai išrinkti, yra nepriklausomi valdybos nariai. Audito komitetas padeda valdybai vykdyti savo priežiūros funkciją. Audito komitetas prižiūri Bendrovės finansinės atskaitomybės rengimo procesą, vidinės kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemas, audito procesą, taip pat kaip kontroliuojama, ar Bendrovė laikosi įstatymų ir teisinių normų bei vidaus tvarkų reikalavimų. Atlyginimų komiteto pasiūlymai valdybai yra rekomendacinio pobūdžio ir jų tikslas – sukurti konkurencingą atlyginimų sistemą, kuri padėtų pritraukti ir išlaikyti talentingus pagrindinius vadovus, užtikrintų Bendrovės atlyginimų ir skatinimo priemonių vientisumą, susietų atlyginimą su veiklos rezultatais bei užtikrintų visų akcininkų interesų paisymą.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams	Taip	Metinė ir tarpinė finansinė atskaitomybė pirmiausia yra svarstoma Audito komitete ir, kartu su komiteto išvadomis, pateikiama valdybos tvirtinimui.

nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.		Prieš pateikiant valdybai svarstyti Bendrovės administracijos narių kandidatūras bei jų atlyginimo sąlygas, kandidatūros pirmiausia svarstomos ir tvirtinamos Atlyginimų komitete.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	TEO valdybos komitetų veikloje dalyvauja 6 iš 7 valdybos narių. Kiekvienam komitete dirba 3 valdybos nariai. Audito komitete visi 3 nariai, tarp jų atsistatydinę ir naujai išrinkti, yra direktoriai konsultantai ir 2 iš jų yra nepriklausomi valdybos nariai. Atlyginimų komitete dirba 3 direktoriai konsultantai.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Valdybos komitetų įgaliojimus ir darbo tvarką tvirtina Bendrovės valdyba. Komitetų sudėtis viešai skelbiame periodinėse Bendrovės ataskaitose ir tinklapyje internete. Komitetai apie savo veiklą reguliariai atsiskaito valdybai. 2008 m. neįvyko nė vienas Atlyginimų komiteto posėdis, nes Bendrovės atlyginimų politika nesikeitė ir nebuvo paskyrimų, kuriuos turėtų tvirtinti Atlyginimų komitetas. 2008 m. liepą, pasibaigus komiteto kadencijai, valdyba perrinko Atlyginimų komiteto narius naujai vienerių metų kadencijai. Pagal Atlyginimų komiteto darbo reglamentą posėdžių sekretoriai yra Bendrovės Personalo departamento direktoriai. 2008 m. įvyko keturi Audito komiteto posėdžiai. Visuose Audito komiteto posėdžiuose, išskyrus vieną posėdį, kai nedalyvavo vienas narys, dalyvavo visi komiteto nariai. Komiteto ir posėdžių pirmininku buvo nepriklausomas valdybos narys – direktorius konsultantas. Pagal Audito komiteto darbo reglamentą posėdžių sekretoriai buvo Bendrovės Finansų tarnybos vadovas.

4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Komitetų posėdžiuose dalyvauja Bendrovės darbuotojai, atsakinti už komitete svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtiną informaciją.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	Ne	TEO Skyrimų komiteto funkcijas atlieka Atlyginimų komitetas
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeities išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą.	Taip	Atlyginimų komiteto pasiūlymai valdybai yra rekomendacinio pobūdžio ir jų tikslas – sukurti konkurencingą atlyginimų sistemą, kuri padėtų pritraukti ir išlaikyti talentingus pagrindinius vadovus, užtikrintų Bendrovės atlyginimų ir skatinimo priemonių vientisumą, susietų atlyginimą su veiklos rezultatais bei užtikrintų visų akcininkų interesus. Du kartus per metus komitetas turi atsiskaityti valdybai apie savo veiklą, jeigu tokia vyksta. Atlyginimų komitetas peržiūri ir nustato bendrus Bendrovės darbuotojų atlyginimų principus bei skatinimo priemonių skyrimo kriterijus; peržiūri ir teikia rekomendacijas dėl aukščiausio lygio vadovų atlyginimų; rūpinasi aukščiausio lygio vadovų ugdymu ir jų pareigų perimamumu; padeda valdybos pirmininkui nusamdyti Bendrovės Generalinį direktorių,

Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.		Generaliniam direktoriui – jam tiesiogiai atskaitingus Bendrovės vadovus.
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;	Taip	Audito komitetas padeda valdybai vykdyti savo priežiūros funkciją. Audito komitetas prižiūri Bendrovės finansinės atskaitomybės rengimo procesą, vidinės kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemas, audito procesą, taip pat kaip kontroliuojama, ar Bendrovė laikosi įstatymų ir teisinių normų bei vidaus tvarkų reikalavimų.

3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.		
--	--	--

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslą. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Taip	Informacija apie valdybos ir komitetų veiklą yra pateikta 2008 m. Bendrovės konsoliduotame metiniame pranešime.

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka kolegialūs organai apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos darbą organizuoti padeda valdybos sekretorė – Bendrovės Korporatyvinių ir teisės reikalų skyriaus direktorė
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	TEO valdybos posėdžiai vyksta pagal iš anksto suderintą ir valdybos patvirtintą grafiką. Ne mažiau dviejų posėdžių per metų ketvirtį. Viešai yra skelbiama, kada vyks Bendrovės valdybos posėdžiai, kuriuose bus tvirtinamos finansinės ataskaitos ir po to atitinkamai patvirtintos finansinės ataskaitos skelbiamos viešai.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Pagal valdybos reglamentą, valdybos nariai informaciją apie šaukiamą posėdį, posėdžio darbotvarkę ir visą su posėdyje numatytais svarstyti klausimais susijusią medžiagą gauna ne vėliau kaip prieš 7 dienas. Darbotvarkė posėdžio metu nekeičiama, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi valdybos nariai arba kai nedalyvaujantys nariai praneša, kad sutinka su darbotvarkės pakeitimu.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	TEO negali įgyvendinti šios rekomendacijos, nes Bendrovėje sudaroma tik valdyba.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovė įstatinį kapitalą sudaro 814 912 760 vieno lito nominalios vertės paprastųjų vardinių akcijų. Visiems Bendrovės akcijų savininkams suteiktos vienodos teisės (išskyrus Bendrovės nuosavas akcijas)
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovės įstatai, kuriuose nustatytos Bendrovės akcijų investuotojams suteikiamos teisės, yra viešai paskelbti Bendrovės tinklapyje internete.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Ne	Bendrovės akcininkai tvirtina sandorius, kurių tvirtinimui jiems numatytos teisės pagal Akcinių bendrovių įstatymą ir Bendrovės įstatus.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	TEO akcininkų susirinkimai yra rengiami Vilniuje, pagrindinėje Bendrovės buveinėje. Eiliniai akcininkų susirinkimai rengiami balandžio mėn. antroje pusėje. 2008 m. eilinis akcininkų susirinkimas vyko 2008 m. balandžio 29 d. 13 val. Du neeiliniai akcininkų susirinkimai – vienas 2008 m. liepos 15 d., o kitas 2008 m. lapkričio 25 d., abu 13 val., – sušaukti priimti sprendimus dėl antrinė įmonės prijungimo prie pagrindinės įmonės ir trūkstamo valdybos nario išrinkimo liepą. Bendrovės akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su susirinkimo medžiaga ne vėliau kaip 10 dienų iki susirinkimo dienos. Skelbime apie šaukiamą akcininkų susirinkimą Bendrovė nurodo telefoną, kuriuo galima gauti papildomos informacijos apie susirinkimui teikiamus klausimus ir pan.
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	2008 m. balandžio 18 d. viešai buvo paskelbti valdybos akcininkų susirinkimui siūlomi nutarimų projektai, o interneto tinklapyje paskelbti dokumentų projektai. 2008 m. liepos 4 d. ir 2008 m. spalio 29 d. viešai paskelbti ir patalpinti interneto tinklapyje neeilinių akcininkų susirinkimų sprendimų ir dokumentų projektai. Atitinkamai po eilinio akcininkų susirinkimo akcininkų patvirtinti dokumentai (finansinė atskaitomybė, metinė ataskaita), o po neeilinio akcininkų susirinkimo (reorganizavimo sąlygos ir nauji Bendrovės įstatai) buvo paskelbti interneto tinklapyje.

		Visa investuotojams skirta informacija ir dokumentai yra skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis tiek per biržų informacines sistemas, tiek Bendrovės interneto tinklapyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	TEO akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato Akcinių bendrovių įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Bendrovė nesilaiko šios rekomendacijos nuostatų, kadangi nėra galimybės užtikrinti teksto apsaugą ir identifikuoti balsuojančio asmens parašą.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdymo organų nariai elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų, todėl praktikoje jų nepasitaikė.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė viešai neskelbia atlyginimų politikos, nes tai yra Bendrovės vidinis ir konfidencialus dokumentas. Bendra informacija apie atlyginimų politiką, bendros su darbuotojais susijusio sąnaudos, vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai, bendra Bendrovės vadovams per metus išmokėtų atlyginimų suma yra viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Taip	Informacija apie bendrą Bendrovės vadovams per metus išmokėtų atlyginimų sumą kasmet viešai skelbiama Bendrovės metiniame pranešime.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Sutartis su Bendrovės administracijos vadovais sudaro ir tvirtina Bendrovės valdyba. Šios sutartys yra konfidencialios ir jų turinys bei sąlygos viešai neskelbiamos. Bendrovėje nėra darbuotojų skatinimo ar atlyginimo Bendrovės akcijomis sistemos. Taip pat nėra schemų, susijusių su pensijomis.

8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Sutartis su Bendrovės administracijos vadovais sudaro ir tvirtina Bendrovės valdyba. Šios sutartys yra konfidencialios ir jų turinys bei sąlygos viešai neskelbiamos. Prieš pateikiant valdybai svarstyti Bendrovės administracijos narių kandidatūras bei jų atlyginimo sąlygas, kandidatūros pirmiausia svarstomos ir tvirtinamos Atlyginimų komitete.
8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	
8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Bendrovė viešai neskelbia atlyginimų politikos, nes tai yra Bendrovės vidinis ir konfidencialus dokumentas.
8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, verte, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.	Ne	Bendrovė metiniame pranešime atskleidžia informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį išmokėtų atlyginimų, tantjemų, kitų išmokų bendras sumas ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam valdybos ir administracijos nariui. Informacija pateikiama pagal atskiras šių asmenų kategorijas, t.y. atskirai valdybai ir administracijai. Taip pat metiniame pranešime pateikiama informacija, ar valdybos ir administracijoms nariams suteiktos paskolos, garantijos ir parama, bei ar Bendrovės dukterinės įmonės Bendrovės valdybos ir administracijoms nariams mokėjo atlyginimą už darbą jų valdymo organuose ar pan. išmokas. Bendrovės metinis pranešimas viešai skelbiamas Bendrovės interneto tinklapyje. Bendrovėje nėra darbuotojų skatinimo ar atlyginimo Bendrovės akcijomis sistemos. Taip pat nėra schemų, susijusių su pensijomis.

8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiems schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.

8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	
8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktualu	
8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti scheme, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Neaktualu	
8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	Neaktualu	

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyje		
Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovė ir darbuotojams atstovaujančios profesinės sąjungos yra pasirašiusios Kolektyvinę darbo sutartį, kuri įpareigoja Bendrovės vadovus reguliariai informuoti darbuotojus apie Kolektyvinės sutarties vykdymą, bendrovės veiklą, pokyčius rinkoje ir pan.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		1999 m. vykdant bendrovės privatizavimo programą apie 5 proc. bendrovės akcijų buvo parduota įmonės darbuotojams. Esami ir buvę bendrovės darbuotojai aktyviai dalyvauja akcininkų susirinkimuose, domisi įmonės veikla bei rezultatais. Bendrovė kasmet akcininkams moka dividendus.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		Bendrovė turi patvirtintus paramos ir kitų lengvatų teikimo principus, kuriais grindžiamas bendradarbiavimas su visuomene ir vietos bendruomenėmis. Bendrovė rengia Socialinės atskaitymės ataskaitas, kuriose detalai aptariami Bendrovės bendravimo su investuotojais, darbuotojais, klientais ir vietos bendruomenėmis principai ir praktika.

X principas: Informacijos atskleidimas		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip (išskyrus 4 punktą) Ne Ne Neaktualu	Informacija apie Bendrovės ir jos dukterinių įmonių finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą yra reguliariai atskleidžiama platinant pranešimus spaudais ir pranešimus apie esminius įvykius, Bendrovės metiniuose ir tarpiniuose pranešimuose, įmonių grupės finansinėje atskaitomybėje, pristatymuose investuotojams. Visi paminėti dokumentai yra viešai skelbiami Bendrovės tinklapyje internete lietuvių ir anglų kalbomis. TEO įmonių grupė finansinę atskaitomybę rengia pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus. Bendrovė metiniame pranešime atskleidžia informaciją apie per ataskaitinį laikotarpį išmokėtų atlyginimų, tantjemų, kitų išmokų bendras sumas ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam valdybos ir administracijos nariui. Informacija pateikiama pagal atskiras šių asmenų kategorijas, t.y. atskirai valdybai ir administracijai. Taip pat metiniame pranešime pateikiama informacija, ar valdybos ir administracijoms nariams suteiktos paskolos, garantijos ir parama, bei ar Bendrovės dukterinės įmonės Bendrovės valdybos ir administracijoms nariams mokėjo atlyginimą už darbą jų valdymo organuose ar pan. išmokas. Bendrovės metiniai pranešimai viešai skelbiami Bendrovės interneto tinklapyje. Informacija apie Bendrovės valdymo organų narių išsilavinimą, darbo patirtį, einamas pareigas, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, turimas bendrovės akcijas yra viešai skelbiama periodinėse ataskaitose bei Bendrovės interneto tinklapyje.
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimtys atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė nuo 2000 m. informaciją per NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kad birža gautą informaciją vienu metu paskelbtų savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Taip pat Bendrovė tuo pačiu metu pateikia informaciją Londono vertybinių popierių biržai.

		TEO visada stengiasi informaciją skelbti prieš arba po NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė griežtai laikosi principo neatskleisti informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Bendrovė visą informaciją skirtą akcininkams, investuotojams ir biržoms tuo pačiu metu, tokia pat apimtimi skelbia lietuvių ir anglų kalbomis ir visą informaciją viešai skelbia Bendrovės interneto tinklalapyje, tuo užtikrindama nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė interneto tinklalapyje skelbia Bendrovės metinius bei tarpinius pranešimus, veiklos rezultatų pristatymus, audituotą finansinę atskaitomybę, Bendrovės įstatus, pranešimus apie esminius įvykius bei informaciją apie akcijų kainų kitimą NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje lietuvių ir anglų kalbomis.

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas		
Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka pagrindinės TEO įmonės ir konsoliduotos įmonių grupės (kartu su antrinėmis įmonėmis) metinės finansinės atskaitomybės auditą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus priimtus Europos Sąjungoje. Nepriklausoma audito įmonė taip pat įvertina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.	Taip	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Informacija apie audito įmonės Bendrovei suteiktas ne audito paslaugas įstatymų nustatyta tvarka kasmet yra pateikia Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijai derinant audito įmonės kandidatūrą kartu su audito įmonės patvirtinimais, kad suteiktos ne audito paslaugos neįtakos auditorių nepriklausomumo. 2008 m. Bendrovės audito įmonė suorganizavo mokymus keletui Bendrovės Finansų tarnybos darbuotojų apie Tarptautinės finansinės atskaitomybės standartus pokyčius. Tokia informacija taip pat pateikta Bendrovės konsoliduotame metiniame pranešime.